

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

BÀI TẬP NGHỊ LUẬN XÃ HỘI VÀ BÀI TẬP ĐỌC HIỂU

PHẦN 1 : BÀI TẬP NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

Đề 1 Đề bài :

Suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa gợi ra từ câu chuyện sau:

Cách nhìn

Có hai xưởng sản xuất giày cùng phái người đến khảo sát thị trường ở châu Phi. Nhân viên của công ti thứ nhất sau khi đến nơi nhanh chóng báo về: “Người dân ở đây không có thói quen mang giày. Ngày mai, tôi sẽ đáp máy bay về nước

Trong khi đó, nhân viên của công ti thứ hai lại báo về một nội dung hoàn toàn khác: “Nơi đây đầy triển vọng vì chưa có ai mang giày cả. Chúng ta sẽ khai thác thị trường

Trích Đạo lí sống đẹp – NXB Thời đại

Học sinh có thể làm theo nhiều cách khác nhau, song cơ bản đáp ứng được các ý sau:

Mở bài : Giới thiệu câu chuyện và vấn đề nghị luận

Với câu chuyện này, các em có thể tóm lược nội dung câu chuyện và nêu vấn đề ý nghĩa của câu chuyện đó.

Thân bài :

Bước 1 : Phân tích câu chuyện để rút ra ý nghĩa vấn đề:

Giải thích từ cách nhìn: cách nhìn là sự quan sát, đánh giá, quan niệm của mỗi người về hiện tượng, sự vật, con người, cuộc sống...

Khái quát ý nghĩa của câu chuyện: câu chuyện đề cập đến hai cách nhìn.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

+ Nhân viên công ti 1 : là cách nhìn xuất phát từ sự quan sát vội vã, lướt qua hiện tượng và vội vàng đưa ra kết luận một cách an phận, bằng lòng chấp nhận thực tế. Cách nhìn này tiêu biểu cho sự đánh giá nông cạn, hời hợt.

+ Cách nhìn của nhân viên công ti 2: là cách nhìn từ sự quan sát kỹ lưỡng, cẩn thận và đưa ra kết luận một cách tích cực, tạo ra một cơ hội đầu tư. Cách nhìn này biểu tượng cho sự đánh giá sâu sắc, thấu đáo.

+ Bài học từ câu chuyện trên: trong cuộc sống có khi cùng một vấn đề nhưng đem đến nhiều cách đánh giá khác nhau. Có những cách đánh giá chỉ dừng lại ở sự quan sát bên ngoài hiện tượng nhưng cũng có những cách đánh giá độc đáo, bất ngờ đem đến niềm tin, thúc đẩy hành động hướng tới mục đích.

Bước 2 : Bình luận về ý nghĩa gợi ra từ câu chuyện:

+ Cuộc sống muôn hình vạn trạng , cùng một sự việc xảy ra, cùng một vấn đề nhưng mỗi người lại có cách đánh giá khác nhau, phụ thuộc vào cách nhìn nhận chủ quan của bản thân.

+ Trong cuộc sống có những cách đánh giá, nhìn nhận vấn đề đánh mất cơ hội, sự tự tin, lạc quan của con người. Cách nhìn này kìm hãm sự nỗ lực hành động vươn lên của con người. Nhưng trong cuộc sống cũng có những cách đánh giá, nhìn nhận vấn đề tạo cơ hội, niềm tin, lạc quan của con người. Đó là cách nhìn tạo động lực giúp con người nỗ lực hành động để tạo ra những thành quả có ý nghĩa cho bản thân và xã hội.

+ Để có được cách nhìn đúng đắn, tích cực con người cần có sự tinh nhạy, sắc bén, sâu sắc khi quan sát và suy xét thấu đáo vấn đề trước khi đưa ra kết luận. Và quan trọng hơn là phải có niềm tin đối với đối tượng được nhìn nhận, đánh giá.

+ Phản đề : Phê phán những người có cái nhìn hời hợt, có cách đánh giá chủ quan theo cảm tính. Phê phán cái nhìn bi quan, thiếu tự tin,...

Bước 3 :Liên hệ và rút ra bài học:

+ Cuộc sống vốn muôn màu, muôn sắc nên khi nhìn nhận vấn đề không được vội vàng, hấp tấp chỉ nhìn hời hợt bên ngoài hiện tượng mà phải suy nghĩ kỹ lưỡng trước khi đưa ra kết luận. Và phải có trách nhiệm trước sự đánh giá của bản thân.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
+ Cần có cách nhìn lạc quan để phát hiện mặt tốt, mặt tích cực của sự vật, hiện tượng, con người... Từ đó luôn biết vượt qua những khó khăn, thử thách để tạo cơ hội hướng tới mục đích cao cả.

Kết bài : Khẳng định ý nghĩa của câu chuyện

Đề 2 : Nhà văn Nguyễn Huy Thiệp viết:

Này bông hoa hồng

Giá trị của mày là khoảnh khắc

Ai biết mày khi đang kết nụ?

Ai để ý mày khi mày úa tàn?

Ôi hoa hồng, hoa hồng

Phút giây này thật tuyệt vời.

(Trích từ truyện ngắn Mưa Nhã Nam). Suy ngẫm của anh/chị từ những dòng thơ trên?

Học sinh có nhiều cách trình bày nhưng cơ bản cần đảm bảo các ý sau:

Mở bài : Dẫn dắt vấn đề. Giới thiệu đoạn thơ của Nguyễn Huy Thiệp

Thân bài : Phân tích đoạn thơ để rút ra vấn đề : Đoạn thơ sử dụng hình ảnh biểu tượng : bông hoa hồng để bày tỏ cảm xúc, suy ngẫm về cuộc sống và giá trị của mỗi con người

+Giá trị và vẻ đẹp rực rỡ nhất của hoa hồng là khi bung nở và tỏa hương, là phút giây bùng sáng khi được dâng hiến tất cả những gì quý giá nhất của mình, cả sắc và hương cho cuộc đời. Giá trị của mày là khoảnh khắc. Ai biết mày khi đang kết nụ?

+Giá trị của con người chỉ đẹp nhất, tuyệt vời nhất khi được cống hiến cả sức vóc, trí tuệ và tâm hồn.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

-> Nhà văn đề cao cái hiện tại, cổ vũ cho lối sống của con người hành động, tự tin và mạnh mẽ, biết trân trọng, khẳng định giá trị của chính mình và sẵn sàng làm đẹp cuộc đời

2. Bình luận về ý nghĩa đoạn thơ :

- Được thể hiện và khẳng định giá trị của mình là niềm hạnh phúc lớn lao của con người. Vì vậy, hãy luôn sẵn sàng tỏa hương, khoe sắc, đó là cách để bạn thực sự “sống” giữa mọi người.
- Những áp ứ, toan tính, những ước mơ, khát vọng sẽ chẳng có ý nghĩa gì nếu ta không biến nó thành hành động cụ thể, tích cực. Và con người sẽ tan vào quên lãng nếu không nỗ lực vươn lên phía trước.
- Tuy nhiên, để mạnh mẽ và tự tin khẳng định bản thân đòi hỏi mỗi người phải có sự tích lũy, học hỏi không ngừng, phải trải qua thời kì “kết nụ” để làm giàu trí tuệ và tâm hồn mình. Chỉ điều đó mới giúp con người không trở nên lỗ bịch hay hèn nhát, không bị úa tàn theo thời gian.
- Phê phán những người sống quá thụ động, không dám suy nghĩ và hành động, luôn mặc cảm, tự ti trong thế giới khép chặt của chính mình.

Dẫn chứng : Có thể lấy dẫn chứng từ những nhân vật nổi tiếng : Cầu thủ, vận động viên đoạt HCV, Ca sĩ, những người thành đạt trong cuộc sống,...

3. Bài học nhận thức và hành động

- Con người hoàn toàn có thể quyết định mình là ai, có thể cháy lên, bùng sáng hay quần quanh, lụi tàn với những dự định, ý tưởng không bao giờ dám thực hiện.
- Giá trị của hoa hồng chỉ tỏa sáng trong khoảnh khắc ngắn ngủi, con người cũng vậy, ai cũng chỉ được sống duy nhất một lần, hãy sống đẹp, sống hết mình

Kết bài : Khẳng định ý nghĩa của đoạn thơ, liên hệ bản thân

Đề 3 :Đề bài :

Trong bài thơ Ngồi buồn nhớ mẹ ta xưa, Nguyễn Duy viết:

“Ta đi trọn kiếp con người

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Vẫn không đi hết những lời mẹ ru”.

Câu thơ trên gợi cho anh/chị suy nghĩ gì về tình mẫu tử?

Hướng dẫn cách làm bài : Đây là dạng đề Nghị luận về vấn đề đặt ra trong tác phẩm văn học. Bài viết có 2 phần chính : Nghị luận văn học (phân tích thơ) và nghị luận xã hội(trình bày suy nghĩ về vấn đề được đặt ra trong bài thơ). Trong đó phần Nghị luận văn học chỉ là luận điểm phụ, bài viết cần nêu được suy nghĩ, cảm nhận về tình mẫu tử .

Học sinh có thể trình bày nhiều cách khác nhau, song bài viết phải đảm bảo được những nội dung cơ bản sau:

Mở bài :

+Đặt vấn đề, trích dẫn 2 câu thơ trong đề bài :

“Ta đi trọn kiếp con người

Vẫn không đi hết những lời mẹ ru”.

(Ngồi buồn nhớ mẹ ta xưa, Nguyễn Duy)

+ Giới thiệu vấn đề nghị luận : Tình mẫu tử

Thân bài :

1. Phân tích hai câu thơ

Ý nghĩa của lời mẹ ru: Hai câu thơ không chỉ là lời ca và giai điệu dễ dàng dành trẻ nhỏ ngủ ngon mà còn là sự thể hiện tâm hồn, tấm lòng người hát ru. Tiếng ru của mẹ là tình cảm, là ước mong, là lời gửi gắm tâm tình của người mẹ với con mình. Nó chứa đựng trong đó cả một thế giới tinh thần mà người mẹ có được và muốn xây đắp cho con

– Là lời yêu thương: chứa đựng tình yêu vô bờ bến của mẹ dành cho con. Trong tình yêu ấy, con là tài sản quý giá nhất, là niềm tự hào lớn đẹp nhất, là cả cuộc sống của người mẹ.

– Là lời cầu nguyện, ước mong: lời ru là sự gửi gắm mong ước về tương lai của con với sự trưởng thành về thể chất và tâm hồn, sự thành công trong cuộc sống.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Là lời nhắn nhủ, khuyên răn, dạy bảo: Chứa đựng trải nghiệm của cuộc đời người mẹ, sự hiểu biết, khát vọng truyền thụ hiểu biết, kinh nghiệm của mẹ cho con, sự hiểu biết và kinh nghiệm về đạo làm người, về lẽ sống ở đời, về lẽ phải cần phải tuân theo, về những giới hạn cần biết dừng lại, về những cạm bẫy nguy hiểm nên tránh, về những bước đường mỗi người phải đi qua...

Cho dù là lời yêu thương, lời cầu nguyện hay lời nhắn nhủ thì cũng là chuẩn bị của người mẹ cho những đứa con trên con đường đời hiện tại và sau này của nó, sự chuẩn bị không chỉ bằng kiến thức kinh nghiệm mà bằng cả tấm lòng và tình yêu. Lẽ tự nhiên, trong mỗi người mẹ luôn bao gồm cả một nhà giáo dục và một phương pháp giáo dục của trái tim thấm đẫm yêu thương.

Không đi hết: Không thấy hết, không dùng hết, không thể hiểu biết hết, không sống hết những gì mẹ đã chuẩn bị cho con qua lời ru ấy:

- Tấm lòng bao dung vô bờ của mẹ.
- Sự che chở, nâng đỡ, dìu dắt trọn đời của mẹ qua những lời ru.
- Cảm giác thấm thía của người con qua trải nghiệm cuộc đời khi nhìn nhận lại, cảm nhận lại những gì có được từ lời ru và tình yêu của người mẹ.

Lời tri ân của người con với mẹ là lời ca ngợi sự vô giá, vô bờ bến của tình mẫu tử mẹ dành cho con. Câu thơ đọc lên giản dị và thấm thía đủ để mỗi con người được ngồi lại trong yên tĩnh để cảm động, suy nghĩ.

2. Bình luận, đánh giá, suy nghĩ về tình mẫu tử

Nêu khái niệm tình mẫu tử là gì? biểu hiện của tình mẫu tử? vai trò của tình mẫu tử?

Là tình cảm thiêng liêng của người mẹ và người con, thể hiện sự gắn bó, quan tâm, chăm sóc, dưỡng dục...

Vai trò của tình mẫu tử:

- Là môi trường tốt nhất cho sự phát triển của tâm hồn và thậm chí cả trí tuệ của đứa con.
- Là điểm tựa cho lòng tin, sức mạnh của đứa con trong cuộc sống.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Là cái gốc thiện, nguồn nuôi dưỡng lương tri, nhân phẩm của con người trong cuộc đời; có ý nghĩa cảnh giới con người khi đứng trước bờ vực của lầm lỗi và tội ác.

– Là nơi xuất phát và cũng là chốn về sau cùng của con người trong cuộc sống đầy bất trắc, hiểm nguy.

Biểu hiện của tình mẫu tử: Vô cùng đa dạng phong phú song đều hướng tới cái đích cuối cùng là cho con, vì con.

Dẫn chứng liên hệ :

Có rất nhiều câu thơ, câu ca về tình mẹ.

Mẹ già như chuối ba hương

Như xôi nếp mật, như đường mía lau

(Ca dao)

Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra

(Ca dao)

Con dù lớn vẫn là con của mẹ,

Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con

Chế Lan Viên

Ta mê mãi trên bàn chân rong ruổi

Mắt mẹ già thâm lặn dãi sau lưng

Đỗ Trung Quân

Phản đề : Phê phán những người mẹ vô tâm, bỏ rơi con cái, phê phán những đứa con bất hiếu

3. Liên hệ, rút ra bài học:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Thái độ cần có đối với tình mẫu tử: Không chỉ là đón nhận mà cần sống, trải nghiệm và tự điều chỉnh bản thân để góp phần làm toả sáng giá trị thiêng liêng của tình mẹ. Trong chính cái kết tinh của tình mẹ thiêng liêng ấy là tâm hồn và sự sống của bản thân mình.

Kết bài : Khẳng định ý nghĩa câu thơ

Rút ra bài học cuộc sống...

+ Biết ơn, lễ phép , vâng lời mẹ và kính yêu mẹ ,...

+ Học sinh có thể bày tỏ cảm xúc về mẹ...

Đề 4 :Đề bài :

“Con ong làm mật yêu hoa

Con cá bơi, yêu nước; con chim ca, yêu trời

Con người muốn sống, con ơi

Phải yêu đồng chí, yêu người anh em.

Một ngôi sao, chẳng sáng đêm

Một thân lúa chín, chẳng nên mùa vàng.

Một người – đâu phải nhân gian?

Sống chẳng, một đóm lửa tàn mà thôi!”

(Tố Hữu – Tiếng ru)

Những câu thơ trên gợi cho anh (chị) suy nghĩ gì về lẽ sống của con người trong xã hội hiện nay?

ĐÁP ÁN

Học sinh đảm bảo được một số ý cơ bản sau:

Mở bài :Giới thiệu chính xác vấn đề cần nghị luận : lẽ sống của con người trong xã hội hiện nay. Dẫn dắt và trích lại nguyên văn đoạn thơ trong đề bài.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Thân bài :

Luận điểm 1 : Phân tích ngắn gọn đoạn thơ để rút ra vấn đề

– Nội dung của đoạn thơ: tả thực một loạt sự vật: con ong, con cá, con chim trong mối quan hệ, gắn kết với môi trường sống; triết lí: một thân lúa chín – chẳng thể làm nên mùa vàng, một người – không thể tạo thành nhân gian.

Từ đó, liên hệ và đúc kết bài học sống cho con người: sống để yêu thương tất cả; tự nguyện sống hòa nhập, gắn bó cá nhân với cộng đồng.

– Từ đoạn thơ, khái quát chính xác vấn đề xã hội cần nghị luận:

+ Lễ sống đẹp của con người trong xã hội: sống đoàn kết, sống để yêu thương, dâng hiến; cá nhân tự nguyện gắn bó với cộng đồng mới hình thành môi trường sống rộng lớn, giàu tính nhân văn; sống cho những điều lớn lao của xã hội và đất nước.

+ Đây là vấn đề có ý nghĩa xã hội, thời sự và ý nghĩa nhân sinh sâu sắc, liên quan tới nhận thức, lối sống và hành động của con người. Đặc biệt là thời kinh tế thị trường, khi mà những giá trị tình cảm của con người với con người trong xã hội đang có những thay đổi.

Luận điểm 2 : Lí giải, phân tích, chứng minh, bình luận:

– Phân tích những biểu hiện cụ thể, chỉ rõ nguyên nhân, đánh giá hiệu quả tích cực của hành động và lễ sống yêu thương giữa người với người trong xã hội. (Lấy dẫn chứng từ thực tế đời sống để chứng minh từng biểu hiện)

– Bác bỏ, phê phán, chỉ rõ tác hại của lối sống thờ ơ, dửng dưng, ích kỉ của một số người trong xã hội hiện nay. (Lấy dẫn chứng từ thực tế đời sống để chứng minh)

->>phản đề : nêu thực trạng một bộ phận thanh thiếu niên sống ích kỷ, trục lợi

Luận điểm 3 : Rút ra bài học:

Đoạn thơ là lời giáo dục, là triết lí nhẹ nhàng, sâu sắc và thấm thía về lễ sống đẹp cho mỗi con người trong cuộc đời mà nhà thơ Tố Hữu muốn gửi đến bạn đọc. Con người sống cần phải biết yêu thương và sẵn sàng dâng hiến; mỗi cá nhân cần phải có mối liên hệ gắn kết khăng khít với cộng đồng:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
+ sống biết dung hòa lợi ích bản thân và cộng đồng .

+ Sống có tâm hồn , tình cảm lành mạnh , nhân hậu

+ Hiếu nghĩa với người thân

+ Quan tâm , yêu thương , chia sẻ với những người xung quanh .

+ Không chạy theo lối sống lập dị , không phù hợp với truyền thống , thẩm mỹ , văn hóa dân tộc .

Kết bài : Khẳng định lối sống đoàn kết, gắn bó, bao dung,...

Đề 5 :Đề bài : Tối 22-12-2013 trong tập phát sóng thứ 2 của chương trình Vn IDol , một thí sinh nam đã quỳ xuống xin 4 vị giám khảo cho anh ta một cơ hội vào vòng trong sau khi phần trình diễn của mình không đạt.

Đề bày tỏ sự đồng tình với hành động trên, có ý kiến cho rằng : “Nếu có một mục tiêu đúng đắn thì bất kì hành động nào để đạt được mục tiêu đó cũng đều là chiến thắng”.

Anh/ chị có đồng tình với quan điểm đó không?

Hãy viết một bài văn trình bày ý kiến của mình.

Hướng dẫn cách làm :

Đây là dạng đề nghị luận về tư tưởng đạo lí bàn về con đường để đạt được mục tiêu trong cuộc sống.

Mở bài : Giới thiệu hành động quỳ xuống xin ban giám khảo của bạn thí sinh trong cuộc thi VN IDol.

Giới thiệu vấn đề nghị luận : Mục tiêu và cách thức, con đường đạt được mục tiêu đó.

Thân bài :

Bước 1 :Nói sơ qua về hành động của bạn thí sinh trong cuộc thi.Đó là hành động của một thí sinh trong buổi thử giọng VN IDol .chương trình truyền hình thực tế này được phát vào lúc 20 giờ ngày 12-12 trên sóng VTV3.Dù hát đến 2 bài nhưng

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
nhược điểm phát âm không rõ nguyên âm của nam thí sinh không thuyết phục được 3 vị giám khảo. Anh làm mất khá nhiều thời gian khi liên tục xin được cơ hội, hứa khắc phục nhược điểm, cố gắng nài nỉ, thậm chí quỳ gối cầu xin BGK trao vé vàng để được vào vòng trong. Tuy rất khó xử, 4 giám khảo đều từ chối cho anh cơ hội đi tiếp.->> Ý nghĩa của hành động : Mục tiêu lớn nhất của anh là được lọt vào vòng trong và thực hiện ước mơ được làm ca sĩ. Để đạt được mục tiêu đó, anh đã quỳ xuống van xin ban giám khảo được hát thêm 1 bài nữa để có cơ hội vào vòng trong. ->> Mục tiêu đúng đắn nhưng con đường thực hiện, cách thức thực hiện mục tiêu khiến nhiều người phê phán.

Bước 2 : Bình luận về con đường/ cách thức thực hiện mục tiêu: "Nếu có một mục tiêu đúng đắn thì bất kì hành động nào để đạt được mục tiêu đó cũng đều là chiến thắng".

Đề bài yêu cầu viết 1 bài văn trình bày ý kiến của mình, học sinh có thể đồng tình hoặc phản đối nhưng phải đưa ra được dẫn chứng và lập luận thuyết phục. Sau đây là một số gợi ý :

+ Trong cuộc sống , mỗi người đều có những ước mơ, hoài bão và tự đặt ra cho mình những mục tiêu cần phấn đấu . Để đạt được mục tiêu đó, mỗi người thực hiện theo những cách thức nhất định. Tuy nhiên không phải ai cũng xác định được hướng đi đúng đắn.

+ Dù con đường thực hiện có nhiều chông gai, thử thách, chúng ta cần nỗ lực hết mình. Chúng ta hiểu rõ rằng mình hoàn toàn có thể biến ước mơ thành hiện thực – nếu như chúng ta đã cố gắng và quyết tâm hơn, dám vượt lên chính mình, dám giữ vững niềm tin về một viễn cảnh ta đã từng ước mơ, dám thực hiện những gì chúng ta đã suy nghĩ.

+Tuy nhiên, có những mục tiêu ngoài khả năng của bản thân , có những ước mơ viễn vông, xa rời thực tế , chúng ta không nên quá ảo tưởng để rồi thất vọng.(mục tiêu của bạn thí sinh này là 1 ví dụ, bạn hát không hay nhưng vẫn cố gắng nài nỉ ban giám khảo cho phép hát thêm 1 bài để có cơ hội vào vòng trong).

+Thành công rất quan trọng đối với mỗi người, đặc biệt là trong 1 cuộc thi. Nhưng chúng ta nên hiểu rằng : NỖ LỰC đạt được thành công, chứ không phải CỐ GẮNG GIÀNH GIẬT BẰNG MỌI GIÁ. Hành động của bạn thí sinh trong cuộc

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
thi không phải là sự nỗ lực, mà là TỰ HẠ THẤP MÌNH, gây khó dễ cho Ban giám khảo. Bởi đây là một cuộc thi giọng hát hay, thí sinh có thể chinh phục Giám khảo bằng chính giọng hát (tài năng) của mình chứ không phải bằng những lời cầu xin và hành động quỳ lạy. Đây không phải là một cuộc xin- cho, đây là một cuộc thi . Bởi vậy con đường thực hiện ước mơ/ cách thức thực hiện ước mơ của bạn không phù hợp và bị mọi người lên án .

+ Liên hệ : Trong thực tế có nhiều người giành chiến thắng không phải bằng tài năng thực sự mà bằng những thủ đoạn đáng phê phán,

+ Phê phán : ...

Bài học rút ra :

+ Thành công rất quan trọng, mỗi chúng ta cần nỗ lực đạt đến đỉnh vinh quang nhưng cần phấn đấu bằng con đường chân chính, không nên tự hạ thấp mình trước đám đông.

+ Rèn luyện cả đức và tài để đạt được thành công đích thực trong cuộc sống, để được mọi người tôn trọng.

Kết bài : Khẳng định ý kiến bản thân

Đề 6 : “Điều gì là quan trọng nhất trong cuộc sống của bạn?”. Hãy viết một bài văn (khoảng 2 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của anh/chị về điều đó.

Hướng dẫn cách làm :

Đây là dạng đề mở, học sinh có thể trình bày quan điểm và sự lựa chọn cá nhân, miễn là phải đưa ra dẫn chứng và lí lẽ thuyết phục. Lưu ý: Cần quan tâm đến tính sâu sắc, thực tế của vấn đề. Nếu có những cách nhìn, hiện tượng trái chiều, tiêu cực nhưng có cách ứng xử, giải quyết tích cực từ đó biết hướng tới chân lí cuộc sống vẫn có thể chấp nhận.

Có những ý kiến đa chiều như: “Tình bạn là thứ quý giá nhất”, có người khác lại nói: “Gia đình là nhất”, hay có ý kiến: “Tiền mới là thứ quý giá nhất”, Sức khỏe là thứ quý giá nhất “...

Điều gì quan trọng trong cuộc sống của bạn? Câu trả lời tương ứng được đưa ra đó chính là mục đích sống của bạn. Nếu mục đích sống của bạn là sự giàu có thì tiền

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
bạc là quan trọng nhất. Nếu mục đích sống của bạn là có địa vị cao trong cuộc sống thì sự thăng tiến trong sự nghiệp là điều quan trọng nhất. Còn nếu đó là hạnh phúc thì gia đình và tình yêu là quan trọng nhất... Nếu người ta hỏi một người trong cơn đói, đó sẽ là thực phẩm. Với một kẻ nào đang lạnh, đó sẽ là hơi ấm. Và nếu một ai đang cam chịu cô đơn, chắc chắn đó sẽ là sự gần gũi với người khác”.

Học sinh có thể chọn 1, và phân tích, bình luận, chứng minh để làm nổi bật vấn đề.

Dàn ý tham khảo :

+ Mở bài tham khảo : Bạn hãy tưởng tượng cuộc đời như một trò chơi tung hứng. Trong tay bạn có năm quả bóng mang tên là: công việc, gia đình, sức khỏe, bạn bè, và tinh thần. Bạn sẽ hiểu ngay rằng công việc là quả bóng cao su. Vì khi bạn làm rơi nó xuống đất, nó sẽ nảy lên lại. Nhưng bốn quả bóng còn lại – gia đình, sức khỏe, bạn bè và tinh thần – đều là những quả bóng bằng thủy tinh. Nếu bạn lỡ tay đánh rơi một quả, nó sẽ bị trầy xước, có tí vết, bị nứt, bị hư hỏng hoặc thậm chí bị vỡ nát mà không thể sửa chữa được. Chúng không bao giờ trở lại như cũ. Bạn phải hiểu điều đó và cố gắng phấn đấu giữ cho được sự quân bình trong cuộc sống của bạn. Vậy điều gì quan trọng nhất trong cuộc sống của chúng ta?

Thân bài :

Cần đảm bảo các ý cơ bản sau:

- Nêu vấn đề: điều quan trọng nhất trong cuộc sống của bản thân là gì?
- Lí giải nguyên nhân, khẳng định sự cần thiết, đúng đắn; phân tích những biểu hiện của điều quan trọng đó.
- Lập lại vấn đề, phê phán những quan niệm trái chiều, lệch lạc đối với vấn đề được trình bày.
- Liên hệ, rút ra bài học bổ ích thấm thía đối với bản thân.

Kết bài : Khẳng định lại vấn đề, bàn bạc mở rộng vấn đề, .

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 7 : Nghị luận xã hội: Trên đời này chỉ có một thứ mà ta phải cúi đầu thán phục đó là tài năng và chỉ có một thứ mà người ta phải quý gồi tôn trọng đó là lòng tốt

Nhà văn V. HuyGô từng nói: “Trên đời này chỉ có một thứ mà ta phải cúi đầu thán phục đó là tài năng và chỉ có một thứ mà người ta phải quý gồi tôn trọng đó là lòng tốt”.

Anh/chị bình luận ý kiến trên.

Hướng dẫn cách làm:

Mở bài : Giới thiệu câu nói “Trên đời này chỉ có một thứ mà ta phải cúi đầu thán phục đó là tài năng và chỉ có một thứ mà người ta phải quý gồi tôn trọng đó là lòng tốt”.

Cách giới thiệu : Có thể mở bài trực tiếp (đi thẳng vào vấn đề nghị luận) hoặc gián tiếp (dẫn dắt từ những vấn đề có liên quan)

Ví dụ :

MB1 : Trong cuộc đời của mỗi chúng ta đều có những điều mà mình cảm thấy thán phục và tôn trọng. Nhà văn Huy Gô cũng vậy, ông đã từng nói: “trên đời này chỉ có một thứ mà ta phải cúi đầu thán phục đó là tài năng và chỉ có một thứ mà ta phải quý gồi tôn trọng đó là lòng tốt”. Đây là một câu nói hay, rất triết lí chính vì vậy mà ta phải hiểu như thế nào cho đúng, và hiểu như thế nào cho đúng là rất quan trọng.

MB2 :

Cuộc sống muôn hình vạn trạng , biến hóa đổi thay khôn lường. Hằng ngày, ta phải đối diện , phải đắm chìm trong sự biến thiên của vũ trụ tuần hoàn. Và có lẽ cũng vì vậy, chúng ta dường như chỉ mãi mê tìm kiếm những giá trị hư vô , để ca tụng , thán phục tiền bạc danh lợi, để quý gồi trước cái xấu xa , đốn hèn; mà vô tình không biết rằng giá trị thực sự của cuộc sống là những cái khác , những cái bình tâm hơn nhiều. Hãy chịu khó và kiên nhẫn một chút , bạn sẽ tìm thấy câu nói của nhà văn V. Huy-gô về những giá trị đích thực ấy ! Đó là: “Trên đời này chỉ có một thứ mà ta phải cúi đầu thán phục đó là tài năng và chỉ có một thứ mà ta phải quý gồi tôn trọng đó là lòng tốt”

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Trong 2 MB trên thì MB 1 ngắn gọn, đi thẳng vào vấn đề nghị luận, MB 2 dẫn dắt, tạo được ấn tượng cho người chấm.

Thân bài :

1. Giải thích ý nghĩa câu nói: Đầu tiên cần giải thích các khái niệm, sau đó giải thích ý nghĩa cả câu

– Tài năng: Khả năng đặc biệt, sự khéo léo hơn người, trí sáng tạo vượt bậc.

– Lòng tốt: Tấm lòng vị tha, khoan dung và nhân hậu

Đây là hai phẩm chất đặc biệt quý giá ở con người, thuộc hai lĩnh vực trí tuệ và tâm hồn của con người.

– Cúi đầu thán phục và quỳ gối tôn trọng là cách nói hình ảnh thể hiện thái độ đánh giá cao nhất đối với những phẩm chất quý giá của con người đồng thời cũng bộc lộ một quan điểm về cách đánh giá con người: Chỉ đề cao, coi trọng tôn vinh những gì đẹp đẽ, có giá trị trong trí tuệ và phẩm cách của con người, coi đó là cái duy nhất đáng coi trọng, ngưỡng mộ.

2. Bình luận ý nghĩa câu nói :Phân tích, lý giải, chứng minh

– Vì sao phải cúi đầu thán phục đối với tài năng: Vì tài năng là biểu hiện cao nhất của khả năng trí tuệ của con người, là điều kiện tốt nhất để con người khẳng định giá trị của bản thân và đóng góp cho cuộc sống chung của cả cộng đồng. Đối diện với tài năng, ta không chỉ được chiêm ngưỡng, thán phục mà còn được mở rộng tầm hiểu biết, nâng cao nhận thức để tự hoàn thiện bản thân.

Dẫn chứng : Chúng ta biết đến một người tài năng như thần đồng âm nhạc Mô-da, một tác gia nổi tiếng như V. Huy-gô, một Meri Quiri nổi tiếng với những thành tựu kiệt xuất cho nhân loại khi tìm ra radium, v.v.. Tất cả những con người ấy, họ đều được coi là người có tài năng. Tài năng của họ có thể là thiên bẩm, nhưng phần nhiều do sự nỗ lực của mỗi cá nhân.

– Vì sao phải quỳ gối tôn trọng đối với lòng tốt: Vì lòng tốt xét đến cùng là sự hy sinh, dâng hiến cho người, cho đời trên cơ sở của tinh thần nhân đạo. Lòng tốt có thể cảm hóa quỷ dữ, có thể xua tan bóng đêm, có thể đưa con người ta hoàn lương trở về với cái thiện cuộc đời. Để tốt với người, với đời, mỗi cá nhân cần biết vượt

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
qua những nhu cầu cá nhân ích kỷ, biết đứng cao hơn chính bản thân mình để có thể yêu thương thật lòng, giúp đỡ chân tình, tha thứ thực sự. Những nỗ lực vì người khác xuất phát từ lòng tốt luôn đáng để tôn vinh. .

3. Bàn luận, mở rộng vấn đề:

– Vị thế của chủ thể câu nói: Một nhà văn lớn (hội tụ cả hai yếu tố tài năng và tâm lòng), người hơn ai hết hiểu sâu sắc ý nghĩa, giá trị của tài năng, tâm lòng trong văn chương cũng như cuộc sống. Ở vị thế ấy, thái độ đề cao là một tất yếu.

– Mặt tích cực: Đề xuất một cách đánh giá và một thái độ đúng đối với những giá trị tốt đẹp của con người. Tài năng bao giờ cũng cần được đề cao, và lòng tốt bao giờ cũng cần được coi trọng. Mọi biểu hiện miệt thị lòng tốt và phủ nhận tài năng đều cần phải lên án, phê phán.

– Mở rộng, nâng cao:

+ Không nên tuyệt đối hoá vị trí của tài năng và lòng tốt vì trong cuộc sống, trong con người vẫn còn có nhiều phẩm chất khác cần được coi trọng.

+ Xã hội ngày nay, thật giả, tốt xấu lẫn lộn. Con người không còn biết phân biệt cái gì là đáng quý, đáng tôn trọng. Có những con người suốt cuộc đời chỉ lo tìm kiếm công danh, lợi lộc. Họ trau dồi cho thật nhiều kiến thức chỉ để tiến thân, chỉ vì mình mà thôi. Họ chẳng quan tâm gì đến người khác. Họ chỉ đề cao chữ tài mà chữ tâm thì họ không coi trọng, không nhắc đến. Vì thế, một người dù có tài đến đâu mà không có trong mình một tinh thần xả kỷ, một tâm hồn cao thượng thì cũng chẳng làm cho người khác nể phục bao nhiêu, đôi khi còn làm cho người khác căm ghét. Vậy những tài năng như thế có đáng để chúng ta thần phục không ? Lại có những con người có lòng tốt nhưng lại không có tài để giúp ích cho đời.

->> Cần xác lập mối quan hệ giữa tài năng và lòng tốt (liên hệ với quan điểm của Hồ Chí Minh: Có tài mà không có đức là vô dụng. Có đức mà không có tài không làm được việc gì).

Kết bài : khẳng định vấn đề :

Tài năng và lòng tốt là những điều đáng quý, đáng trân trọng

Mở rộng vấn đề : Cái tài nhờ cái tâm mà cháy lên, cái tâm nhờ cái tài mà toả sáng

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 8: Nghị luận xã hội: Nếu một ngày cuộc sống của bạn bị nhuộm màu đen, hãy cầm bút và vẽ cho nó những vì sao lấp lánh

Đề bài :

“Nếu một ngày cuộc sống của bạn bị nhuộm màu đen, hãy cầm bút và vẽ cho nó những vì sao lấp lánh”

Suy nghĩ của anh/chị về câu nói trên?

Hướng dẫn cách làm :

Bài viết có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần làm rõ những yêu cầu cơ bản sau:

Mở bài:

+ Dẫn dắt và giới thiệu câu nói :”Nếu một ngày cuộc sống của bạn bị nhuộm màu đen, hãy cầm bút và vẽ cho nó những vì sao lấp lánh”

+Giới thiệu vấn đề cần nghị luận : Nếu gặp rủi ro, thất bại, nỗi buồn... hãy chủ động thay đổi , làm cho cuộc sống tốt đẹp và có ý nghĩa hơn

Thân bài :

1. Giải thích nội dung câu nói.

- “Cuộc sống bị nhuộm màu đen”: Chỉ cuộc sống tối tăm, gặp nhiều sóng gió, khổ đau, bất hạnh, không hy vọng.
- “Cầm bút và vẽ cho nó những vì sao lấp lánh” (tạo nên một bầu trời đêm thật đẹp): chủ động, tìm hướng khắc phục với tinh thần lạc quan biến những đau khổ thành niềm vui, thành công và hạnh phúc.
- Ý nghĩa: Dẫu cuộc sống có tối tăm, đau khổ, bất hạnh đến đâu, mỗi con người cần chủ động thay đổi, làm cho cuộc sống tốt đẹp hơn.

2. Bình luận và chứng minh ý nghĩa câu nói:

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Cuộc sống luôn có nhiều chông gai, thử thách, bất trắc do yếu tố khách quan, chủ quan mang đến với những tác động rủi ro, khiến con người cảm thấy đau khổ, tuyệt vọng.
- Dù cuộc sống có đen tối, khổ đau nhưng con người không được bi quan, buông xuôi, đầu hàng số phận. Trong khó khăn, thử thách, con người nhận thấy rõ điểm mạnh, điểm yếu của mình, có điều kiện tôi luyện bản lĩnh, rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm,... làm tiền đề cho những thành công, hạnh phúc sau này.
- Con người cần tin tưởng vào khả năng của bản thân, tự quyết định cuộc sống của mình. Bằng sự nỗ lực cố gắng, dũng cảm vượt qua thử thách, khổ đau, với ước mơ, hoài bão và những suy nghĩ, hành động tích cực, mỗi con người phải luôn hướng về phía trước để làm thay đổi cuộc đời ngày càng tốt đẹp hơn.
- Cho dù nhiều lúc không thể thay đổi được số phận, nhưng mỗi người hoàn toàn có thể vượt lên số phận, bước qua nỗi đau, không khuất phục trước những sóng gió trong cuộc đời để đạt được hạnh phúc cho mình.
- Nếu không dám đương đầu và vượt qua những thất bại, khổ đau thì con người sẽ bị nhấn chìm, gục ngã, mãi sống trong bất hạnh và sự tăm tối.

Dẫn chứng : Có thể tham khảo 2 dẫn chứng sau :

Beethoven (17/12/1770 – 26/3/1827) là nhà soạn nhạc cổ điển người Đức. Hồi nhỏ, ông bị khiếm thính, sau đó bị điếc hoàn toàn. Tuy vậy, ông vẫn trở thành một nhà soạn nhạc vĩ đại, nổi tiếng thế giới. Ông là hình tượng âm nhạc quan trọng trong giai đoạn giao thời, từ thời kỳ âm nhạc cổ điển sang âm nhạc lãng mạn. Beethoven được coi là một trong những nhà soạn nhạc vĩ đại nhất và có ảnh hưởng tới rất nhiều nhà soạn nhạc, nhạc sỹ và khán giả về sau.

Nick Vujicic sinh năm 1982, là người Australia. Từ khi sinh ra, anh bị khuyết tật: không chân, không tay. Bằng ý chí và nghị lực phi thường, Nick vươn lên và tự khẳng định mình trong cuộc sống. Anh tốt nghiệp đại học khoa tài chính kế toán và trở thành diễn giả nổi tiếng về chủ đề làm chủ cuộc sống.

Hoặc có thể lấy những dẫn chứng trong cuộc sống hàng ngày

3. Bàn luận, mở rộng vấn đề.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Khẳng định ý kiến trên là đúng đắn, sâu sắc, như một lời gọi mở, nhắc nhở về một phương châm sống tích cực khi đứng trước những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.
- . Không phải lúc nào sự cố gắng cũng dẫn đến thành công, nhưng luôn nỗ lực và lạc quan (cầm bút và vẽ những vì sao lấp lánh) trong mọi hoàn cảnh để không ân hận khi gặp thất bại.
- Phê phán những người không có ý chí, tinh thần vượt khó, sống yếu đuối, cam chịu... hoặc có những hành động việc làm nhằm thoát khỏi hoàn cảnh sống đen tối theo theo hướng tiêu cực.

4. Bài học nhận thức và hành động:

+ Cuộc sống có thể đổ lên đầu bạn những rủi ro, tai ương, và đôi khi chúng ta lâm vào bế tắc

+ Phải có ý chí, nghị lực để vượt lên hoàn cảnh, vượt lên những khó khăn, gian nan phía trước

Kết bài : Khẳng định lại vấn đề

Đề 9: Nghị luận xã hội :Bạn sẽ khó mà có thể bắt đầu viết chương tiếp theo của cuộc đời mình khi mà bạn cứ đọc mãi những chương trước đó

Hướng dẫn cách làm bài

Mở bài : Giới thiệu vấn đề và trích dẫn câu nói

Mở bài tham khảo :

Đã bao giờ bạn thờ ơ vì không có ai bên cạnh? Đã bao giờ bạn tiếc nuối vì cuộc sống của mình bị thay đổi? Bạn ước rằng mình có thể quay lại với mỗi tình trước kia hay với bạn của ngày hôm qua? Nếu bạn trả lời “vâng” cho bất kì câu hỏi nào trên đây, có khả năng bạn đang chìm đắm trong quá khứ. Việc cố gắng níu kéo một cái gì đó là điều dễ hiểu, vì quá khứ là những gì đã quen thuộc với mỗi người, trong khi tương lai là một điều không chắc chắn và đáng sợ. Tuy nhiên đã đến lúc bạn cần phải nhận ra rằng sống trong quá khứ là một sai lầm. Thay vào đó hãy hướng về tương lai hay ít nhất là tận hưởng những giây phút hiện tại. Mỗi người chúng ta đều không thể thay đổi được quá khứ, vì nó đã qua. Nhưng tương lai

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
chúng ta có thể thay đổi được. Điều đó hoàn toàn phụ thuộc vào suy nghĩ và cách sống của mỗi người. Có ai đó đã nói rằng :”Bạn sẽ khó mà có thể bắt đầu viết chương tiếp theo của cuộc đời mình khi mà bạn cứ đọc mãi những chương trước đó”

Thân bài:

1, Giải thích ý nghĩa câu nói: trước hết cần giải thích những cụm từ có tính hình tượng (viết chương tiếp theo của cuộc đời mình, đọc mãi những chương trước đó) ,sau đó các em giải thích ý nghĩa cả câu

Cuộc sống của chúng ta giống như 1 cuốn sách mà mỗi bước ngoặt là 1 chương trong cuốn sách đó .Nhận định trên bàn về cách sống và thái độ sống của con người trong xã hội.

+Chương tiếp theo của cuộc đời mình : Là sự thay đổi, là bước ngoặt quan trọng trong cuộc sống , là sự bước tiếp trên hành trình tiến tới thành công của mỗi người.

+ Cứ đọc mãi những chương trước đó : Là cứ nghĩ mãi về những việc xảy ra trong quá khứ, giữ mãi hoài niệm cũ, không chịu thay đổi cách nghĩ, cách làm.

Ý cả câu :Con người cần nhìn về phía trước, cần thay đổi đúng lúc, nỗ lực trong mọi hành động và mang trong mình niềm tin, hi vọng hướng tới tương lai tươi sáng .

2.Bình luận, phân tích, chứng minh

a. Giải thích vì sao chúng ta sẽ khó mà có thể bắt đầu viết chương tiếp theo của cuộc đời mình khi cứ đọc mãi những chương trước đó?

+Cuộc sống sẽ trở nên nhàm chán và đơn điệu tẻ nhạt nếu chúng ta cứ sống về quá khứ.

-Khi con người cứ sống trong quá khứ, nhất là những chuyện gây ra cho họ những đau khổ, dằn vặt thì chính quá khứ sẽ giết chết đi sự sống và niềm tin vào sự sống của chính họ.

-Sự hoài niệm trong quá khứ khi bản thân đã chiến thắng, đạt được mục đích và con người cứ mãi “ngủ quên” trong chiến thắng của thân thì sớm hay muộn sẽ tự

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình khiến cho bản thân trở nên tự phụ, kiêu căng, tự mãn trong sự thỏa mãn với chính mình.

+Quá khứ, những sự việc đã qua là điều cần và đủ cho hành trình vươn tới tương lai.

-Có thể nói rằng, con người không thể đến được tương lai khi không trải qua những câu chuyện trong quá khứ, hiện tại. Quá khứ và hiện tại là sự “khúc xạ” của ngày mai.

-Hướng tới tương lai, nhìn về phía trước để khẳng định mình là một điều cần thiết nhưng trong bản thân mỗi con người cũng luôn cần nhìn về quá khứ. Lấy quá khứ, những sự việc đã qua trở thành bài học nhận thức và niềm tin động lực cho ta bước tới tương lai.

+ Nếu không biết thay đổi hiện tại, thì con người sẽ mãi mãi chỉ dậm chân tại chỗ, sẽ không thể tạo ra những đột phá trên hành trình vươn tới thành công.

Dẫn chứng:

-Những con người kém may mắn bị bệnh tật đeo bám nhưng đã vượt qua được nỗi bất hạnh của bản thân trong quá khứ và hiện tại để hướng tới một trang mới của cuộc đời, khẳng định sự tồn tại của bản thân trước cuộc sống: Nick Vujic, Nguyễn Ngọc Ký... Hay Phạm Thị Huệ bị nhiễm HIV nhưng vẫn hướng tới sự niềm tin yêu cuộc sống bằng cách lập ra hội “Hoa phượng đỏ”... Đó là những con người biết lạc quan, tàn nhưng không phế.

b. Bàn bạc mở rộng vấn đề : Vậy muốn viết những trang tiếp theo của cuộc đời mình, con người cần phải làm như thế nào ?

+Đôi khi vẫn phải nhìn lại quá khứ

Dẫn chứng : Những trang lịch sử chói lọi của dân tộc ta trong quá khứ luôn cần được ghi nhớ. Đảng, Nhà nước và nhân dân VN ta cần phải phát huy truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” nhìn lại quá khứ cha ông đã ngã xuống hi sinh vì độc lập tự do cho dân tộc VN ta ngày nay... Vì thế, hướng tới quá khứ cũng là một nét đẹp văn hóa trong cộng đồng dân tộc. Nhưng nó chỉ trở thành một nét đẹp hoàn hảo khi đặt cùng hai đường thẳng song song giữa quá khứ và hiện tại tương lai phía mặt trời.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Phê phán :

-Mặc dù thế, trong cuộc sống vẫn có biết bao nhiêu những con người thiếu lòng tin vào sự sống, luôn sống trong mặc cảm quá khứ, không chấp nhận và đối diện trực tiếp với bản thân mà rơi vào tiêu cực, thậm chí sa đà vào những tệ nạn xã hội, có lối sống buông thả và thậm chí là tìm đến sự giải thoát là cái chết. Đó là những con người có lối sống tự ti, mặc cảm và không tìm được niềm tin yêu cuộc sống của chính mình. Đó là một điều bất hạnh và đáng thương!.

3. Bài học nhận thức và hành động:

-Nhận thức: Bản thân mỗi con người cần nhìn lại quá khứ, hướng tới tương lai và sống sao cho những câu chuyện trong cuộc đời mình trở thành những cuốn tiểu thuyết thật hay, thật ý nghĩa. Hãy viết lên những cuốn tiểu thuyết đó bằng lòng tin và niềm yêu thương mà thượng đế đã ban cho chúng ta sự sống trên cõi đời này. Hãy luôn mỉm cười và nói lời: cảm ơn cuộc sống, cảm ơn những người xung quanh tôi!

Bước qua nỗi đau thực chất chỉ là vượt qua bản thân mình, để rồi có cái nhìn khác hơn về cuộc sống, để chọn đường đầu chứ không phải là thỏa hiệp, để chọn chấp nhận chứ không phải buông xuôi, để chọn dũng cảm hơn chứ không phải cứ mãi hèn nhát, để chọn bình tĩnh hơn trước mọi vấn đề chứ không phải chỉ biết trốn chạy.

-Hành động:

+Chúng ta đang sống trong thế kỷ XXI phải đối diện với biết bao vấn đề trong cuộc sống đặt ra, dù quá khứ có đau đớn hay tốt đẹp nhưng chúng ta cũng đừng quên quá khứ, chúng ta cần phải có những “khoảng lặng” mà nhìn lại những cái đã qua. Coi quá khứ là động lực, là bài học cho ta vươn tới sự thành công. Thất bại dạy cho ta những bài học đắng cay để từ đó chúng ta thành công hơn trong tương lai .

+Để cuộc sống này trở nên thật ý nghĩa, mỗi người hãy tự xác lập cho mình một phong cách sống nhưng quan trọng hãy được sống là chính mình. Thận trọng trong mọi suy nghĩ và hành động bởi hiện tại của ngày hôm nay là quá khứ của ngày mai. Quá khứ có trở thành hoài niệm tươi đẹp, tương lai có trở nên tươi sáng ấy chính là nhờ suy nghĩ và hành động của các bạn trong hiện tại ngày hôm nay.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Kết bài:

-Khẳng định giá trị bài học của câu nói là đúng.

-Kêu gọi mọi người hãy hướng tới tương lai phía trước.

..... Ninh Bình 07/07/2016...

**Đề 10 : Đề bài :Viết bài văn Nghị luận trình bày suy nghĩ của anh/ chị về câu nói :”
Ta không được chọn nơi mình sinh ra nhưng ta được chọn cách mình sẽ sống”**

Hướng dẫn cách làm :

Dàn ý 1 :

Mở bài : Dẫn dắt, giới thiệu câu nói :

+Mỗi người một hoàn cảnh, không ai giống ai cả. Đức Phật nói: “Sướng khổ tại tâm”. Không quan trọng rằng bộ quần áo bạn đang mặc xấu hay đẹp, không quan trọng rằng bạn giàu hay nghèo, điều quan trọng là tâm bạn đang nghĩ gì, và bạn chọn cách sống như thế nào. Hạnh phúc hay đau khổ đều do quan niệm và cách sống của mỗi người mang lại.

+Trích dẫn câu nói :Ta không được chọn nơi mình sinh ra nhưng ta được chọn cách mình sẽ sống”

Thân bài :

Bước 1: Giải thích ý kiến

Cần giải thích những từ khoá trọng tâm, sau đó giải thích ý cả câu

– Nơi mình sinh ra (quê quán, gia đình, điều kiện, hoàn cảnh,) là điều không thể chọn lựa.

– Cách mình sẽ sống (cách học tập, cách đối nhân xử thế, cách vươn lên trong cuộc sống, cách thực hiện ước mơ,...) là điều có thể chọn lựa.

Ý nghĩa của câu nói trên: Trong cuộc sống có những điều có thể chọn lựa và những điều không thể chọn lựa, chúng ta có thể thay đổi cách sống sao cho phù hợp với hoàn cảnh cụ thể của mình

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Bước 2 : Phân tích, bình luận, chứng minh ý nghĩa câu nói

Bạn không được chọn nơi mình sinh ra: Mỗi người ngay từ khi sinh ra đã thuộc về một ngôi nhà, một quê hương, xứ sở. Gia đình ấy, quê hương ấy, sướng khổ, giàu nghèo, sang hèn, là cái có sẵn, ta không lựa chọn được.

* Nhưng bạn được chọn cách mình sẽ sống:

Người khác có thể định hướng cách sống cho bạn nhưng không thể thay bạn nhận những điều mà cách sống đó mang lại.

– Cách thứ nhất:

+ Tự tin, không mặc cảm, tự hào về gia đình, quê hương dù ở trong hoàn cảnh nào.

+ Vượt khó, vươn lên, khắc phục những khó khăn trong cuộc sống, biến ước mơ thành hiện thực.

+ Đối xử chân thành, cởi mở, biết sẻ chia, giúp đỡ mọi người xung quanh.

+ Biết cống hiến và hưởng thụ cuộc sống.

->>Cách sống tích cực, lạc quan, có ích cho xã hội, sẽ gặt hái được thành công, hạnh phúc và được mọi người yêu quý, trân trọng.

– Cách thứ hai:

+ Luôn tự ti, mặc cảm, thậm chí phủ nhận, rũ bỏ nguồn cội của mình.

+ Đổ lỗi cho hoàn cảnh, không chịu vươn lên.

+ Cư xử với mọi người: hẹp hòi, ích kỉ, bon chen, đố kỵ,

->>>Cách sống tiêu cực, không những không đạt được thành công, hạnh phúc mà còn có thể làm ảnh hưởng đến người khác.

* Nếu lựa chọn cách sống của bản thân: Cách thứ nhất, lí giải

Dẫn chứng :Nhà giáo ưu tú, nhà văn Nguyễn Ngọc Ký quê ở xã Hải Thanh, huyện Hải Hậu, Nam Định. Tên tuổi ông từ lâu đã đi vào văn học và lịch sử Việt Nam, như tấm gương sáng về nghị lực phi thường đương đầu với số phận, không cam lòng với tật nguyền của chính mình. Năm 4 tuổi, ông gặp cơn bạo bệnh và bị liệt

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình cả hai tay. 7 tuổi, ông quyết tâm đến trường, cắn răng chịu đau luyện tập dùng chân để viết. Nhìn lại 67 năm qua ta có thể tưởng tượng quá trình gian nan vất vả mà Nguyễn Ngọc Ký đã trải qua. Nhưng với con người huyền thoại ấy, ta thấy nghị lực và niềm tin không bao giờ cạn.

3.

Bài học nhận thức và hành động:

– Mỗi người nên tự làm chủ cuộc đời mình, đừng để người khác quyết định thay việc mình sẽ sống như thế nào.

-Cần lựa chọn lối sống đẹp: Dù gặp khó khăn, bạn vẫn phải mạnh mẽ. Vì khi mạnh mẽ thì người khác mới dễ dàng giúp được bạn. Còn bạn yếu đuối thì dù người khác có giúp thì bạn cũng khó vượt qua khó khăn lắm. Mình ở hoàn cảnh nào thì phải theo hoàn cảnh đó, biết chấp nhận hoàn cảnh, sống đúng với hoàn cảnh của mình, thích nghi với mọi hoàn cảnh bạn sẽ hạnh phúc.

-Sống lạc quan, hướng tới những điều tốt đẹp

Kết bài :Khẳng định ý nghĩa câu nói

Cô Thu Trang biên soạn.

Dàn ý 2 :

1. giải thích

– nơi mình sinh ra: là quê hương, gia đình, là cha mẹ.

– cách mình sống: cách đối nhân xử thế, cách ứng phó và thích ứng với mọi hoàn cảnh mà es đem lại.

=> Luận đề: có những điều con người không được phép lựa chọn nhưng chúng ta có thể thay đổi cách lựa chọn sao cho phù hợp với cách sống của chính mình.

2. Phân tích, bình luận.

– con người ko đc quyền lựa chọn nơi mình sinh ra:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

+ Mỗi người sinh ra đều có một hoàn cảnh riêng: ng được sống trong vương giả sung sướng, giàu sang, ng thì sinh ra trong nghèo đói, đau khổ và bệnh tật...

+ Tất cả mọi con ng trong cs ai cũng muốn được hưởng sự sung sướng, hạnh phúc mà ko phải chịu bất cứ sự bất hạnh nào đến với mình. Đó là ước mơ và khát vọng muôn thuở và chính đáng. Ấy thế nhưng tất cả con ng ko ai được lựa chọn nơi mình sinh ra và tất nhiên cũng chẳng ai được quyền quyết định mình sẽ được ra đời trong một gia đình, xã hội tốt đẹp.

– Tuy nhiên, con người trong mỗi cuộc đời có quyền đc lựa chọn cho mình một cách thể sống. Hoặc là đầu hàng, chấp nhận trước hoàn cảnh của bản thân và trở thành nạn nhân bất lực trước hoàn cảnh. Hoặc là trở nên tự tin mạnh mẽ, dũng cảm đấu tranh mà vươn lên chiến thắng số phận hoàn cảnh, trở thành người có ích cho gia đình, xã hội. Đó là cách sống tùy thuộc vào bản thân mỗi ng.

+ Giống như một câu nói: số phận nằm trên đường chỉ tay nhưng đường chỉ tay lại nằm trong lòng bàn tay mỗi con người. Vì thế cái quan trọng là con người trong cđ cần xác lập cho mình cách sống ra sao mà thôi. Đừng để bản thân trở nên nhu nhược, đầu hàng số phận. Hãy sống sao cho đến khi nhắm mắt xuôi tay mình đã trở thành một bông hoa thơm ngát dành tặng cho đời.

– dẫn chứng: thầy giáo Nguyễn Ngọc Ký... chàng trai trẻ Nicjic Vujic...

– Bài học nhân thức và hành động: cần biết vươn lên trong cuộc sống và trở thành người có ích, làm sao mỗi phút giây trôi đi ko phải là những giây phút sống hoài, sống phí.

4. Kết bài

– khẳng định lại giá trị bài học câu nói.

– Kêu gọi m.ng hành động.

Đề 11 : Viết bài văn về chủ đề : Cuộc sống trong mắt tôi

Đề bài : Trong một buổi diễn đàn về chủ đề cuộc sống trong mắt em, có những ý kiến sau :

-Cuộc sống là thế giới muôn màu

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
-Cuộc sống là một trường đua

-Cuộc sống là một trường học lớn

Còn em, cuộc sống trong mắt em như thế nào?

Hướng dẫn cách làm bài : Đây là dạng đề mở, yêu cầu học sinh trình bày quan niệm của bản thân về ý nghĩa cuộc sống. Bởi vậy đáp án cũng không bó hẹp trong sự lựa chọn cụ thể nào. Học sinh có thể tự do trình bày quan điểm cá nhân, miễn là có cách diễn giải hợp lý và có sức thuyết phục. Tuy nhiên ý kiến các em đưa ra phải hợp lý, không trái với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. Các em có thể tham khảo những gợi ý sau:

Mở bài :

Nêu vấn đề nghị luận : Mỗi người đều có một quan niệm sống riêng. Nó là cách bạn định nghĩa cuộc sống này và cũng phần nào thể hiện tâm hồn, thái độ, hay ý chí của bạn. Quan niệm về cuộc sống có thể thay đổi tùy lúc, tùy nơi, tùy từng trường hợp nhưng đều rất ý nghĩa đối với chúng ta trong những thời điểm cụ thể. Có ý kiến cho rằng :Cuộc sống là thế giới muôn màu, nhưng cũng có người lại cho rằng :Cuộc sống là một trường đua, Cuộc sống là một trường học lớn. Quan điểm sống của mỗi người khác nhau và không nhất thiết phải cùng hướng về một điểm chung bởi vì chúng ta là những cá nhân khác biệt.

Thân bài : Giải quyết vấn đề

1.Giải thích các khái niệm, các ý kiến trong đề bài :

+Khái niệm cuộc sống :là tổng thể nói chung những hoạt động trong đời sống của một con người hay một xã hội

+Ý kiến 1 :Cuộc sống là thế giới muôn màu nghĩa là gì ? ->> cuộc sống vốn rất phức tạp, xen lẫn niềm vui , nỗi buồn, hạnh phúc, đau khổ, có người tốt, kẻ xấu, có thành công và thất bại...

+ Ý kiến 2 : trường đua nghĩa là như thế nào? ->>Cuộc sống nhiều bon chen, cạnh tranh, giành giật,.. đòi hỏi sự nỗ lực không ngừng. Mỗi người cần phải cố gắng để không bị tụt hậu. Ở đó con người phải sống ra sao? phải nhanh, mạnh, khôn khéo, và vượt qua người khác, đồng thời phải biết vượt qua chính mình

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

_ Ý kiến 3 : Cuộc sống là một trường học lớn->> .Nếu muốn thành công vững chắc trên cuộc sống, bạn phải có kiến thức. Từng ngày bạn sống, bạn học hỏi và cứ thế bạn trưởng thành hơn. Cuộc sống sẽ dạy cho bạn nhiều bài học vô giá. Cuộc sống dạy, cung cấp cho con người ta các kĩ năng sống, kinh nghiệm, cả những bài học đắng cay...

2/Nêu quan niệm của mình về cuộc sống:

Phần này, các em có thể nêu quan điểm riêng, có thể chọn 1 trong 3 quan niệm trên, hoặc tổng hợp cả 3 quan niệm. Chọn ý kiến nào thì các em cần phân tích, đưa ra mặt đúng của ý kiến đó. Sau đây là những gợi ý :

+Tuỳ vào hoàn cảnh, thời điểm, mỗi người có quan niệm khác nhau về cuộc sống. Có thể hôm nay bạn nghĩ như thế này, ngày mai bạn lại nghĩ khác. Ai cũng biết cuộc sống là quý giá và đời người chỉ có một lần. Nhưng không phải ai cũng thấy cuộc sống là tươi đẹp và đáng sống. Điều đó còn tuỳ thuộc vào thái độ và mục đích sống của mỗi người. Thái độ sống là điều có ý nghĩa cực kỳ quan trọng, vì nếu biết cách thay đổi suy nghĩ cho phù hợp với hoàn cảnh, bạn có thể thay đổi được cuộc sống của bạn theo hướng tự chủ, có thể kiểm soát và do đó, bạn sẽ hạnh phúc hơn những người khác. Mỗi con người trong chúng ta quan niệm sống thế nào, thì cuộc sống sẽ như thế ấy.

+ Cuộc sống không phải một màu hồng, mà nó muôn hình muôn vẻ. Nó chứa đựng nhiều điều bất ngờ. Mỗi con người cần phải thích nghi với mọi hoàn cảnh, phải biết nỗ lực phấn đấu nếu không sẽ bị đào thải. Cuộc sống vừa mang đến cho ta những điều kì diệu, vừa đặt con người ta trước những thách thức và cơ hội, dạy cho ta những bài học quý giá.

+ Ý kiến khác :Cuộc sống là một bức tranh và người nghệ sĩ tạo lên bức tranh đó chính là bạn

+ Ý kiến khác :Cuộc sống là trải nghiệm để làm bản thân trở nên hoàn hảo hơn

+ Ý kiến khác :

Cuộc sống là một đường chạy marathon dài vô tận, nếu ta không cố gắng thì sẽ mãi bị bỏ lại ở phía sau và không bao giờ tới đích.

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Cuộc sống là một đường chạy vượt rào, nếu ta không cố gắng ta sẽ không thể vượt qua bất kỳ rào cản nào.

Cuộc sống là một đường chạy nước rút, nếu ta không cố gắng ta chỉ là người chạy cuối cùng.

Cuộc sống là một đường chạy tiếp sức, biết giúp đỡ nhau chúng ta sẽ chiến thắng.

+ Các em có thể đưa ra ý kiến cá nhân, không nhất thiết phải theo 3 ý kiến trong đề bài.

Bài học nhận thức và hành động: Sống trọn vẹn từng ngày để cuộc sống của mỗi người trở nên ý nghĩa

Kết luận : Khẳng định quan niệm về cuộc sống của bản thân. Dù quan niệm như thế nào thì giá trị và ý nghĩa của cuộc sống là do sự nỗ lực, cố gắng mỗi người mang lại./.

Đề 12: Nghị luận xã hội :Hãy hướng về phía mặt trời, bóng tối sẽ khuất sau lưng bạn

Đề bài : Trình bày suy nghĩ của anh/ chị về ý nghĩa câu nói : Hãy hướng về phía mặt trời, bóng tối sẽ khuất sau lưng bạn (Danh ngôn Nam Phi)

Hướng dẫn cách làm : Đây là dạng đề nghị luận về tư tưởng đạo lí. Bài viết cần đảm bảo các ý chính sau: Giải thích- Bình luận, phân tích, chứng minh, bài học rút ra...

Mở bài :

Giới thiệu câu tục ngữ :

+ Cuộc sống có nhiều khó khăn, thử thách, và cả thất vọng, nỗi buồn. Mỗi chúng ta luôn phải đối diện với những rủi ro và tiến về phía trước.

+ Trích dẫn câu tục ngữ :Hãy hướng về phía mặt trời, bóng tối sẽ khuất sau lưng bạn

Thân bài :

Bước 1 : Giải thích ý nghĩa câu tục ngữ

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Trước hết cần giải thích những từ ngữ trọng tâm, sau đó giải thích ý nghĩa cả câu :

– Mặt trời

Nghĩa gốc : là nguồn sáng đem lại hơi ấm và sự sống cho muôn loài.

Nghĩa biểu tượng : Mặt trời còn là biểu tượng cho những điều tươi sáng, đẹp đẽ, là niềm tin và hi vọng tốt đẹp ở tương lai trong cuộc đời con người.

– Bóng tối :

Nghĩa gốc : là màn đêm âm u, tăm tối.

Nghĩa biểu tượng : Bóng tối cũng là biểu tượng cho sự đen đui, bi đát, bất hạnh, thiếu may mắn, những thất bại trong đường đời của con người.

Ý cả câu : Khuyên mỗi người chúng phải biết vượt lên những bất hạnh, rủi ro, đau buồn, thất bại, phải biết quên đi quá khứ đen tối mà hướng về tương lai tươi sáng, hướng về những điều tốt đẹp ở phía trước.

Bước 2 Bình luận, Phân tích – Chứng minh ý nghĩa câu tục ngữ

+ Cuộc sống không phải lúc nào cũng là thảm đở trải đầy hoa hồng – Phải biết vượt qua bóng tối

– Cuộc đời mỗi con người cũng không thể tránh khỏi những gian nan, trắc trở, những khó khăn, thất bại. Đôi khi cuộc sống đổ lên đầu bạn những rủi ro, hoặc những sai lầm do chính bạn gây ra

– Cuộc sống là một trường tranh đấu, phải chấp nhận đối mặt với bóng tối và vượt qua nó để hướng về phía trước. Bởi bóng tối luôn xuất hiện quanh ta, con đường duy nhất vượt qua khó khăn là đi xuyên qua nó

Giải thích vì sao khi nhìn về phía mặt trời thì bóng tối sẽ khuất sau lưng bạn?

Mỗi người cần phải có ý chí, nghị lực, dũng khí để vượt lên những thất bại – Phải hướng về phía mặt trời

– Phải xem những gian nan, trắc trở như một thử thách để ta được rèn luyện, trưởng thành.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
– Cần biết hướng về phía trước, lạc quan, tin tưởng vào tương lai, có bản lĩnh vững vàng để vượt lên những vấp ngã của bản thân.

-Bạn sẽ khám phá ra sức mạnh của bản thân mình sau mỗi lần vượt qua nghịch cảnh

* Dẫn chứng: các em có thể tóm lược câu chuyện sau :

Giá trị của nghịch cảnh

Những nông dân ở miền nam Alabama đã quen trồng chỉ mỗi một thứ là cây bông (dùng để xe chỉ, dệt vải).

Một năm kia những con sâu bọ đáng sợ đã tàn phá cả vùng . Năm sau những người nông dân đem nhà cửa của họ đi cầm cố để có tiền và tiếp tục trồng cây bông, hi vọng vào một kỳ gặt hái tốt đẹp . Thế nhưng khi những cây bông bắt đầu mọc, những con sâu bọ đó lại đến và phá sạch hầu hết các cánh đồng .

Một số ít người “sống sót” qua hai năm đó đã quyết định trồng thử một thứ mà trước đây họ chưa bao giờ trồng – cây đậu phộng . Và kết quả là đậu phộng của họ đã nhanh chóng được thị trường ưa chuộng, đến nỗi lợi tức của năm đó đủ để cho họ trả hết nợ của hai năm trước . Kể từ đó họ trồng đậu phộng và rất phát đạt .

Và rồi bạn biết những người nông dân đó đã làm gì không ? Họ trích một phần tài sản to lớn của mình để dựng một đài kỷ niệm ngay giữa trung tâm thành phố ghi công “những con sâu bọ”. Bởi nếu không vì những con sâu đó họ sẽ không bao giờ khám phá ra đậu phộng . Họ sẽ mãi mãi chỉ đủ ăn với nghề trồng cây bông từ thế hệ này qua thế hệ khác.

Hoặc sử dụng dẫn chứng 2 : Có thể lấy dẫn chứng về nhà văn Hemingway

Nhiều năm về trước, nhà văn nổi tiếng Ernest Hemingway đã biết được thế nào là “kém may mắn” và “bị cuộc sống cho một cú đá” – theo như lời ông kể lại.

Hồi đó, ông đang cố gắng hết sức để tạo dấu ấn của mình trong sự nghiệp văn chương. Và tai họa ập tới. Ông bị mất chiếc vali chứa toàn bộ bản thảo với rất nhiều những câu chuyện mà ông đã mất thời gian và công sức chỉnh sửa kỹ càng, trau chuốt cầu kỳ không kém gì những viên đá quý. Tập bản thảo đó ông đã có kế hoạch xuất bản thành một cuốn sách.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Hemingway suy sụp. Ông không dám tưởng tượng đến việc làm lại mọi việc từ đầu. Thế là hàng bao nhiêu tháng trời miệt mài viết lách, bây giờ đơn giản là hoài công.

Ông than thở về chuyện này với người bạn là nhà thơ Ezra Pound. Trái với suy nghĩ của ông, Pound lại gọi đây là “một tia chớp may mắn”! Pound khẳng định với Hemingway rằng khi viết lại những câu chuyện, ông sẽ quên hết những phần còn yếu, chỉ những phần hay nhất mới được tái hiện trong đầu ông. Pound khuyến khích Hemingway viết lại từ đầu, viết với sự lạc quan và tự tin. Và Hemingway đã viết lại những câu chuyện đó, và trở thành ngôi sao sáng của văn học Mỹ.

Giống như một câu danh ngôn: “Nếu cuộc sống đá cho bạn một cú, hãy để nó đá bạn về phía trước”.

Đánh giá – mở rộng vấn đề

- Câu nói thể hiện một phương châm sống tích cực, một lời khuyên sâu sắc nhắc nhở ta luôn hướng về tương lai và những điều tốt đẹp trong cuộc sống, truyền cho con người một niềm tin
- Phê phán những người không có niềm tin, không có ý chí phấn đấu vươn lên trong cuộc sống. Phê phán những người bi quan, bỏ cuộc khi gặp sóng gió.

Bài học rút ra cho bản thân

- Nhận thức: Cần phải có ý chí, nghị lực, niềm lạc quan tin tưởng vào tương lai để vững bước trong cuộc đời. Sống cần có lý tưởng, khát vọng và ước mơ.
- Hành động: Trong cuộc sống cũng như trong học tập, mỗi chúng ta phải biết vượt lên chính mình, không nên chùn bước trước những khó khăn thử thách.

Kết bài : Khẳng định ý nghĩa câu nói

Đề 13 : Đề bài :

Học mà chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc thì khó đạt hiệu quả.

Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 300 từ) bày tỏ suy nghĩ của em về ý kiến trên.

Đây là đề thi của bạn học sinh có nick face là Nguyễn Thảo gửi đến fanpage nhờ giải đáp, cô đăng lên đây cho các em tham khảo.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Hướng dẫn cách làm bài :

Đây là dạng đề Nghị luận về tư tưởng đạo lí, bài viết cần có các ý : Giải thích- Bình luận, chứng minh, bài học rút ra. Cụ thể :

Mở bài:

- Dẫn dắt, giới thiệu câu nói : Học tập là một hành trình gian nan, vất vả, đòi hỏi mỗi người cần nỗ lực phấn đấu không ngừng. Tuy nhiên để quá trình học tập đạt hiệu quả, mỗi người cần có một phương pháp học cụ thể. Có ý kiến cho rằng : Học mà chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc thì khó đạt hiệu quả.

– Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: mặt hạn chế của cách học chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc.

Thân bài :

Bước 1 : Giải thích câu nói

Giải thích các khái niệm : Học là gì? Học hay còn gọi là học tập, học hành, học hỏi là quá trình tiếp thu cái mới hoặc bổ sung, trau dồi các kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm, giá trị nhận thức, hoặc sở thích và có thể liên quan đến việc tổng hợp các loại thông tin khác nhau.

Học mà chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc là như thế nào ? Học thiếu linh hoạt, thiếu sáng tạo, chỉ biết nói, làm theo đúng những gì đã có sẵn, đã quy định.

Bước 2: Bàn luận về ý nghĩa câu nói :

Vì sao Học mà chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc thì khó đạt hiệu quả?

+ Học mà chỉ ghi nhớ kiến thức máy móc là cách học khó đạt hiệu quả vì: khiến ta nhanh quên do không hiểu bản chất, ý nghĩa của bài học; khó ứng dụng kiến thức đã học vào thực tế; không rèn luyện được tư duy của người học...

+ Ngược lại, nếu biết vận dụng những phương pháp học tập tích cực, tăng cường khả năng suy luận, ta sẽ làm chủ được kiến thức của mình...

+ Tuy nhiên, cũng cần phân biệt cách học ghi nhớ máy móc với cách ghi nhớ chính xác, khoa học, tạo dựng nền tảng kiến thức vững chắc...

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Lấy ví dụ để chứng minh ...

Phê phán những người có cách học chay, học vẹt, học mà chỉ ghi nhớ kiến thức một cách máy móc.

Bước 3 : Rút ra bài học cho bản thân về phương pháp học hiệu quả (sau đây là một vài gợi ý của cô)

+ Khi học, cần hiểu rõ bản chất của vấn đề, phải xác định các đặc điểm, cách thức vận dụng những khái niệm, quy luật, lý thuyết... trong việc giải quyết những vấn đề cụ thể. Từ đó, yêu cầu tiếp theo là phải luyện tập để hình thành kỹ năng giải quyết vấn đề .

+ Chúng ta sẽ nhớ tốt những thứ mà mình hiểu rõ ràng. Nếu đọc nhiều lần mà không hiểu một nội dung nào đó hãy dùng biện pháp nhớ “cưỡng chế”, tức là cứ học thuộc nội dung và sau đó từ từ tìm hiểu những gì mình nhớ được. Ta có thể nhờ bạn bè, thầy cô giảng giải hoặc có thể tìm ở những tài liệu khác cho đến khi hiểu những kiến thức đó.

+ Muốn nhớ kỹ, cần ghi chép : Cần chuẩn bị một quyển vở nhỏ để ghi chép những gì mình học được một cách có chọn lọc. Khi ghi chép, chúng ta đã nhớ một lần. Với phương pháp này, hiệu quả ghi nhớ đạt được sẽ lớn hơn rất nhiều.

+ Học phải đi đôi với hành: Những hoạt động thực hành kết hợp sẽ nâng cao hiệu quả ghi nhớ.

Kết bài : Khẳng định ý nghĩa câu nói

Đề 14 : Đề bài : Trình bày suy nghĩ về sự sẻ chia trong cuộc sống

Bài làm :

(Đây là bài viết của bạn Thanh Nguyên gửi vào hòm thư nhờ cô nhận xét, các em có thể tham khảo nhé)

Cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã từng viết

“Sống trong đời sống

Cần có một tấm lòng

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Để làm gì em biết không?

Để gió cuốn đi...”

Câu hát đã để lại cho chúng ta những chiêm nghiệm sâu sắc về cách sống đẹp trong xã hội hiện đại. Một trong những phẩm chất cơ bản ấy là sự sẻ chia đồng cảm của con người.

Sẻ chia hiểu theo nghĩa cơ bản là sự quan tâm, đồng cảm giữa con người với con người được thể hiện thông qua những hành động thiết thực. Đôi khi sẻ chia chỉ đơn giản là những lời động viên chân thành, một câu nói an ủi, một cái nắm tay, hay chỉ là một ánh mắt, một cái nhìn thân thiện.

Cuộc đời không luôn như ta muốn, nó luôn tiềm tàng những khó khăn trắc trở trên con đường ta đi. Đâu ai biết được ngày mai sẽ ra sao? Hôm nay thành công nhưng ngày mai đâu chắc sẽ hạnh phúc, hôm nay thất bại đâu có nghĩa ngày mai là buồn đau. Có những khó khăn ta phải tự vượt qua nhưng cũng có lúc cần đến sự sẻ chia tiếp thêm động lực để ta chiến thắng cuộc đời. Vì vậy nên đâu ai có thể tồn tại một mình mà không có những người bạn đồng hành, không có sự đồng cảm sẻ chia.

Có người đã từng nói với tôi rằng: “Nơi lạnh nhất không phải là Bắc Cực mà là nơi không có tình thương” Cuộc đời là dài là rộng nếu chỉ biết sống cho cái “tôi” cá nhân chỉ sống vị kỷ vì bản thân thì đó không phải là cuộc đời ý nghĩa. Những người như vậy họ mãi miết chạy theo tham vọng cá nhân nhưng sẽ không tìm được góc bình yên trong tâm hồn mình. Thiếu sự sẻ chia họ sống không tình thương và không có hạnh phúc.

“Yêu thương cho đi là sự yêu thương duy nhất mà ta giữ lại được”. Những người sống đơn giản và luôn thanh thản trong tâm hồn là những người luôn sẵn sàng chia sẻ đồng cảm với nỗi đau sự bất hạnh của người khác. Họ sống để yêu thương, để cho đi yêu thương và cũng là để được yêu thương. Những người như vậy thật đáng quý đáng trân trọng biết bao!

Ta sẽ mãi không quên hình ảnh người mẹ của chú lính chì Thiện Nhân. Trước nỗi đau và sự bất hạnh của một đứa trẻ vô tội, chị đã cuu mang và đem đến nguồn sống, ánh sáng cuộc đời cho em. Để hôm nay ta được thấy hình ảnh của một cậu bé hồn nhiên, vô tư chơi đùa như những bạn bè cùng trang lứa.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Không chỉ riêng chị mà cuộc đời này vẫn còn nhiều lắm những hành động, những tấm lòng như thế. Những ngày gần đây ngay trong tháng sáu này chúng ta xót xa trước sự hy sinh của đại tá Trần Quang Khải- phi công máy bay SuMK và chín chiến sỹ vẫn đang mất tích trên biển Đông. Dù không được gặp mặt trực tiếp không được nhìn cận cảnh nhưng chưa bao giờ tôi thấy trên mạng xã hội sức mạnh của sự sẻ chia lại lớn đến thế. “Cư dân mạng” những người trẻ tuổi như chúng tôi họ bày tỏ sự cảm thông và tấm lòng sẻ chia qua những dòng trạng thái qua những lời bình luận thật ấm áp và vô cùng cảm động. Đọc những vần thơ họ sáng tác mà lòng cũng chợt nghẹn ngào và ở đó, nó cũng cho tôi niềm tin hơn về thế hệ trẻ tương lai.

Cuộc sống hiện đại mang đến cho con người những giá trị vật chất mới nhưng nó không có nghĩa là những giá trị tinh thần bị thay đổi. Vậy mà ngày nay lối sống vị kỷ của một bộ phận giới trẻ đang ngày một nghiêm trọng, họ tự bao biện cho lối sống ấy bằng cách đổ lỗi cho cuộc sống hối hả bận bịu lo toan. Lo toan là điều bình thường và tất yếu trong cuộc sống nhưng không bao giờ nó cản trở ta trao gửi yêu thương, chưa bao giờ nó xâm chiếm toàn bộ suy nghĩ tình cảm mà vẫn luôn cho ta một góc nhỏ của lòng trắc ẩn và sự yêu thương. Nay các bạn trẻ hãy thôi than phiền và đổ lỗi cho hoàn cảnh hãy nhìn lại mình đi để nghiêm túc khiếm điểm nhân ra mình còn vô tâm, thờ ơ lắm!

Để sống biết yêu thương và chia sẻ không quá khó. Chỉ cần những tình cảm những hành động ấy xuất phát từ trái tim thì nó cũng sẽ đến được trái tim. Không phải là điều gì quá lớn lao, sẻ chia chỉ đơn giản là một cái ôm ấm áp khi ai đó đang một mình rã rời, là bờ vai yêu thương để tựa vào khi buồn phiền, là lời động viên an ủi lúc mất mát u buồn... Lòng thương cảm giữa con người với con người không cần phải dựa vào những giá trị vật chất tầm thường mà nó cần được dựng xây trên nền tảng của trái tim yêu thương.

Yêu thương cho đi là yêu thương nhận lại dù không quá nhiều nhưng hãy làm điều gì đó để cuộc sống này tươi đẹp hơn.

“Thương người như thể thương thân” là truyền thống của dân tộc ta được lưu truyền từ ngàn đời và thế hệ này mai sẽ là người kế thừa, phát huy. Không bao giờ là quá muộn để yêu thương sẻ chia với ai đó cả nên hãy mở rộng lòng mình ra để tình yêu được lan tỏa. Bản thân tôi cũng luôn tự nhắc nhở bản thân: Sống chậm lại

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình nghĩ khác đi và yêu thương nhiều hơn. Bằng những hành động nhỏ bé mà thiết thực đem yêu thương trao gửi mọi người.

“Sống là cho

Đâu chỉ nhận riêng mình”

Bài học về sự sẻ chia còn nhiều, những tấm gương ngoài kia cũng không thiếu. Hãy là một trong số họ để viết lên câu chuyện cuộc đời nhiều tình thương của riêng mình.

Đề 15 : Viết đoạn văn cảm nhận về vai trò, trách nhiệm của người lính trong việc gìn giữ sự yên bình của quê hương đất nước

Bài làm :

Nhìn lại một thời “Máu và hoa” của dân tộc, chúng ta càng thêm tự hào về sự đóng góp lớn lao của người lính “Lớp cha trước, lớp con sau” trong công cuộc bảo vệ vững chắc Tổ quốc khỏi gót giày quân xâm lược để làm nên hình hài, dáng vóc thân thương của non sông ta từ trong gian khổ, mưa bom bão đạn. Hôm nay, trang sử mới của dân tộc được mở ra, tiếp nối truyền thống của cha ông, người lính vẫn vẹn nguyên với vai trò tiên phong, đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ. Các chiến sĩ khoác trên mình màu xanh áo lính đang hứng khởi bước vào các mặt trận với lòng nhiệt huyết và sức bật mới của thời đại. Mang trong mình sứ mệnh thiêng liêng, nhiệm vụ cao cả, người lính hôm nay ngày càng chắc tay súng canh gác cho giấc ngủ bình yên của non sông. Có thể nói, nhịp đập trái tim người lính cũng chính là nhịp đập của nhân dân, nhịp đập của đất nước 4000 năm hồn hậu mà kiên cường, bất khuất này./.

Bài viết của học sinh

Đề 16 : Trình bày suy nghĩ của anh/ chị về ý kiến sau :

Nghịch cảnh không chỉ là một phép thử của tình cảm mà còn là thước đo của trí tuệ và bản lĩnh.

Hướng dẫn :

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Mở bài : Dẫn dắt và giới thiệu câu nói :

-Cuộc sống có nhiều khó khăn, thử thách, thậm chí bất hạnh,...

-Tuy nhiên , mỗi nghịch cảnh lại có giá trị riêng, nó không chỉ là một phép thử của tình cảm mà còn là thước đo của trí tuệ và bản lĩnh.(trích dẫn nguyên văn câu nói).

Thân bài :

Giới thiệu và giải thích vấn đề:

– Nghịch cảnh là hoàn cảnh trở trêu, nghịch lí, éo le mà con người không mong muốn trong cuộc sống. Ví dụ: ốm đau, tai nạn, chiến tranh, xung đột, thất bại trong cuộc sống...

– Nghịch cảnh không chỉ là một phép thử của tình cảm mà còn là thước đo của trí tuệ và bản lĩnh: nghĩa là qua nghịch cảnh, con người không chỉ hiểu thêm về tâm hồn, tình cảm của mình và của người mà quan trọng hơn, thấy được trí tuệ và bản lĩnh trong cuộc sống. .

=> Ý kiến trên khẳng định ý nghĩa của nghịch cảnh trong quá trình nhận thức và tự nhận thức của con người.

Phân tích, bình luận ý kiến:

– Nghịch cảnh là một phần tất yếu của cuộc sống: Trong cuộc sống, rất nhiều người sợ lâm vào khó khăn, nghịch cảnh. Vì thế, họ luôn đặt ra cho mình những câu hỏi như: “Sao mọi thứ lại không trôi chảy?”; “Sao cuộc đời lại đầy rẫy khó khăn, trở ngại?”; “Tại sao điều này lại xảy ra với mình?”; “Tại sao đời bất công đến vậy?”; hay “Tôi đã làm gì để ra nông nổi này?”. Nhưng nếu suy tư một chút, chúng ta sẽ thấy: nghịch cảnh cuộc đời là điều không thể tránh. Không ai tránh được những bất trắc trong cuộc sống. Thật thế, người thì bị mất việc, kinh doanh thất bại, mất đi người thân, khủng hoảng tài chính, người thì đổ vỡ trong các mối quan hệ, hoặc thậm chí sức khỏe sa sút. Đôi khi những thử thách đó lại nằm ngoài tầm kiểm soát của ta, nên dù cố gắng đến mấy, nó vẫn tan thành mây khói.

– Qua nghịch cảnh, ta hiểu thêm về trái tim mình và trái tim người, thấy được tình cảm của tập thể và cả dân tộc:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Đối diện và vượt qua nghịch cảnh, mỗi người và cả dân tộc sẽ chứng tỏ được tầm vóc của trí tuệ và bản lĩnh của mình. Thật thế, những người có thái độ tích cực đối với thất bại thì trong đầu họ luôn nghĩ: “Nghịch cảnh không phải là một tảng đá cản lối bước chân bạn. Hãy xem đó như một thềm đá nâng bạn bước cao hơn”

(Fanco Molinary)..

– Phê phán quan niệm và hành động sai lầm: chạy trốn hay đầu hàng nghịch cảnh, thiếu tinh táo, sáng suốt khi gặp hoàn cảnh éo le, ngang trái, dễ thất bại trong công việc, thậm chí bị kẻ thù lợi dụng

Dẫn chứng : Câu chuyện thành công từ những nghịch cảnh

Có một câu chuyện kể rằng:

Những nông dân ở miền Nam Alabama đã quen trồng chỉ mỗi một thứ là cây bông (dùng để se chỉ, dệt vải).

Một năm kia, những con sâu bọ đã tàn phá cả vùng. Năm sau những người nông dân đem nhà cửa của họ đi cầm cố để có tiền và lại tiếp tục trồng cây bông, hy vọng vào một kỳ gặt hái tốt đẹp. Thế nhưng, khi những cây bông bắt đầu mọc, những con sâu bọ đó lại đến và phá sạch hầu hết các cánh đồng.

Một số ít những người “sống sót” qua 2 năm đó đã quyết định trồng thử một thứ mà trước đây họ chưa bao giờ trồng, đó là cây lạc (đậu phộng). Và kết quả là cây lạc của họ nhanh chóng được thị trường ưa chuộng, đến nỗi lợi tức của năm đó đủ để họ trả hết nợ của 2 năm trước. Kể từ đó họ trồng cây lạc và rất phát đạt.

Và rồi bạn biết những người nông dân đó làm gì không? Họ trích một phần trong tài sản của mình để dựng một đài kỷ niệm ngay giữa trung tâm thành phố để ghi công “những con sâu bọ”. Bởi nếu không vì những con sâu đó họ sẽ không bao giờ khám phá ra cây lạc. Họ sẽ mãi mãi đủ ăn với nghề trồng cây bông từ thế hệ này qua thế hệ khác.

Dẫn chứng 2 :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Từ một cậu bé bị bỏ rơi trong vườn ngay khi vừa lọt lòng, bị thú hoang ăn mất một chân và bộ phận sinh dục, “chú lính chì” Thiện Nhân đã hồi sinh mạnh mẽ để giờ đây trở thành một cậu bé vui vẻ, hoạt bát, thông minh và vô cùng bản lĩnh.

Bài học nhận thức và hành động:

– tự làm giàu cho tâm hồn và trí tuệ để có đủ sức mạnh vượt qua nghịch cảnh. “Thất bại chỉ là cách chúng ta học hỏi qua phương pháp thử và sai. Chúng ta không chỉ cần chấm dứt ngay nỗi sợ hãi thất bại mà còn cần sẵn sàng chấp nhận thất bại – thậm chí hào hứng đón nhận thất bại. Họ gọi phương pháp đón nhận thất bại này là ‘thất bại để tiến lên’. Bạn chỉ cần bắt tay thực hiện, phạm sai lầm và tiếp tục tiến về phía mục tiêu của mình. Tất cả những kinh nghiệm thu được đều là những thông tin hữu ích bạn có thể sử dụng cho những lần sau” (Jack Canfield – trích trong “những nguyên tắc thành công”).

– sống yêu thương, đoàn kết, tinh táo để cùng nhau chiến thắng nghịch cảnh với cả cộng đồng.

Kết bài: khẳng định vấn đề: Chúng ta thường than oán mỗi khi rơi vào nghịch cảnh, nhưng mỗi nghịch cảnh lại có giá trị riêng. Ý kiến trên mang lại cho mỗi người bài học quý báu.

Thu Trang biên tập

Đề 17 : Nghị luận xã hội: Trong rừng có nhiều lối đi, và tôi chọn lối đi không có dấu chân người

Nhà văn Lỗ Tấn từng khẳng định: “Kỳ thực trên mặt đất vốn làm gì có đường. Người ta đi mãi thì thành đường thôi”. Nhà thơ Robert Frost viết: “Trong rừng có nhiều lối đi, và tôi chọn lối đi không có dấu chân người”. Bạn sẽ chọn lối đi đã được người ta đi mãi mà thành đường, hay lối đi không có dấu chân người?

Mở bài :

Giới thiệu vấn đề và trích dẫn hai ý kiến :

Trong cuộc sống, có nhiều con đường dẫn tới thành công, nhưng quan niệm về con đường của mỗi người lại khác nhau. Nếu nhà văn Lỗ Tấn từng khẳng định: “Kỳ thực trên mặt đất vốn làm gì có đường. Người ta đi mãi thì thành đường thôi”

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
thì nhà thơ Robert Frost lại viết: “Trong rừng có nhiều lối đi, và tôi chọn lối đi không có dấu chân người”. Vậy ta sẽ chọn cho riêng mình lối đã có dấu chân hay đường đã có sẵn để bước đi trong cuộc sống?

Thân bài :

+Giải thích hai ý kiến:

– Lối đi đã được người ta đi mãi thành đường: lối đi cũ, cách làm cũ, dễ dàng, đã quen thuộc, đã nhiều người thực hiện,

– Lối đi chưa có dấu chân người: lối đi, cách làm sáng tạo, mạo hiểm, dũng cảm đối đầu với khó khăn

– Bằng cách nói hình ảnh, hai câu nói trên nêu lên những lựa chọn khác nhau để làm nên thành công trong hành trình cuộc sống của mỗi con người. Mỗi người có một lựa chọn riêng, mỗi lối đi đều có những thuận lợi và khó khăn riêng

+Bàn luận

– Mỗi lối đi đều có những thuận lợi và khó khăn riêng

+ Lối đi đã được người ta đi mãi thành đường: đây là lối đi an toàn, nhiều thuận lợi vì đã có người đi trước, mình có thể rút kinh nghiệm để thành công, đến đích sớm. Tuy nhiên con người sẽ không còn nhiều cơ hội để tìm ra cái mới, tìm cơ hội chinh phục và khám phá

+ Lối đi không có dấu chân người: đây là lối đi, cách thức nhiều trở ngại, nhiều khó khăn phải đối đầu, buộc con người phải dũng cảm, phải sáng tạo, thậm chí mạo hiểm. Lối đi ấy có thể có rủi ro, nhưng con người phải biết chấp nhận để có được thành công cho lần sau. Nếu thành công, con người có niềm vui, niềm hạnh phúc của người tiên phong, người mở đầu.

– Hai ý kiến trên thực chất bổ sung cho nhau, con người sẽ có được thành công khi vừa biết kế thừa kinh nghiệm của người đi trước, tìm lối đi an toàn, lại vừa sáng tạo kiếm tìm cái mới như một sự khởi nghiệp.

HS có thể lấy dẫn chứng để chứng minh

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Tuy nhiên, chọn lối đi người ta đi mãi thành đường không có nghĩa là bảo thủ, kì thị cái mới vùi dập tinh thần sáng tạo; chọn “lối đi chưa có dấu chân người” không có nghĩa là liều lĩnh, đại dốt, mạo hiểm đến thất bại một cách vô nghĩa .

Mở rộng vấn đề : phê phán những người sống bảo thủ, dựa dẫm, không có tinh thần sáng tạo. Phê phán những người liều lĩnh, mạo hiểm một cách mù quáng, không biết kế thừa kinh nghiệm , thành tựu của người đi trước, không chịu tiếp thu cái mới,...

* Bài học nhận thức và hành động

– Nhận thức được tính đúng đắn trong từng quan niệm sống

– Biết tôi luyện và vận dụng các phẩm chất linh hoạt, sáng tạo, dũng cảm trong từng tình huống cụ thể của đời sống để có được thành công

Kết bài : khẳng định lại vấn đề

Đề 18 : Câu Nghị luận xã hội trong đề thi tuyển sinh vào 10 của TP HCM

Phải chăng chỉ có những điều ngọt ngào mới làm nên yêu thương?

Em hãy viết bài văn ngắn (khoảng 01 trang giấy thi) trả lời cho câu hỏi trên.

Hướng dẫn cách làm :

Mở bài : Giới thiệu vấn đề nghị luận và trích dẫn ý kiến / nhận định trong đề thi

(Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Không phải chỉ có những điều ngọt ngào mới làm nên yêu thương.)

Hình như tình yêu thương không phải là một đặc trưng của loài người mà còn ở một số loài động vật khác. Thông thường yêu thương được phủ dưới một lớp áo của sự dịu dàng và ngọt ngào. Nhưng sự ngọt ngào chưa đủ để làm nên một tình yêu vĩ đại. Thật vậy, hãy nghĩ đến những khía cạnh khác của yêu thương bên cạnh ngọt ngào.

Thân bài:

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Giải thích: Thế nào là yêu thương? Yêu thương tức là có tình cảm gắn bó tha thiết và quan tâm chăm sóc hết lòng.

Có nhiều loại yêu thương như tình mẫu tử, tình thầy trò, tình bạn bè... và có bao nhiêu thời đại, có bao nhiêu con người thì có bấy nhiêu cung cách yêu thương.

Biểu hiện cụ thể của yêu thương?

– Biểu hiện thường thấy nhất của yêu thương là sự ngọt ngào. Có yêu thương, ông bà, cha mẹ mới không giận dữ, quát mắng, rầy la, đánh đập khi con cháu làm việc sai quấy và luôn luôn vuốt ve, dịu dàng, vỗ về, chăm sóc khi con cháu thất bại trên đường đời. Có yêu thương, thầy cô mới không bực mình, la mắng khi học trò nói chuyện, nghịch giỡn trong giờ học, trong lúc thầy cô đang giảng bài. Có yêu thương, anh chị không nề vất vả, mất thời gian mà nhẹ nhàng, từ tốn hướng dẫn các em trong việc học, việc làm...

– Tuy nhiên, tục ngữ Việt Nam có câu: “Thương cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi” hay “Thuốc đắng dã tật, lời thật mất lòng”. Những câu tục ngữ này đã khẳng định rằng roi vọt, lời mắng chửi có khi cũng là một cung cách biểu hiện của yêu thương. Khi con hư, cha mẹ thường giận dữ la mắng và đánh đòn nhưng ẩn đằng sau đó là một tình yêu thương vô bờ bến. Những lời trách mắng, những đòn roi đó có mục đích cao thượng là muốn con nên người. Khi học trò nói chuyện trong lớp, thầy cô đuổi học trò ra khỏi lớp nhưng trong lòng thầy cô là một tình yêu thương và một sự ngậm ngùi. Mục đích của người thầy là rèn luyện cho học trò mình thành một người tốt.

Dẫn chứng:

– Câu chuyện Lưu Bình – Dương Lễ ngày xưa cũng là một ví dụ cho thấy đôi khi yêu thương phải được ngụy trang bằng sự lạnh lùng và tàn nhẫn. Có những câu chuyện mà cái tát tai không phải của lòng thù hận mà bắt nguồn từ tình yêu thương, mà nhiều năm sau người nhận tát tai mới hiểu ra.

Bàn bạc mở rộng vấn đề :

– Trong thực tế xã hội, những kẻ xấu thường sử dụng những lời ngọt ngào như những thủ đoạn để đánh lừa người khác.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Trong tình thân bạn bè khi bạn mình sai thì rất cần những lời thẳng thắn như thuốc đắng dầu có thể làm mất lòng bạn lúc đó nhưng sẽ có ích lợi lâu dài.
- Có những tiểu thuyết và phim ảnh nói về những tình yêu vĩ đại chúng ta bắt gặp bên cạnh những ngọt ngào là những đớn đau và cay đắng.
- Đôi khi sự yêu thương còn thể hiện bằng một sự im lặng mênh mông.
- Kết bài: Lòng yêu thương thường được biểu hiện bằng lời nói và thái độ ngọt ngào nhưng sự ngọt ngào chưa chắc đã xuất phát từ tình yêu thương thật sự. Cho nên, sống ở trên đời, chúng ta cần phải có thái độ tỉnh táo, khách quan trước mọi sự ngọt ngào và cay đắng. Bởi vì, “mật ngọt chết ruồi” và “kẻ khen ta mà khen đúng là bạn ta, kẻ chê ta mà chê đúng là thầy ta, còn kẻ nịnh ta là kẻ thù của ta”.

Đề 19 : Đề bài:

Anh/chị hãy viết bài văn nghị luận về nghị lực sống của con người.

Hướng dẫn cách làm :

Mở bài : Dẫn dắt vấn đề: Về nghị lực sống của con người.

Mở bài tham khảo :

Có người đã từng nói: “Giữa lớp sỏi đá khô cằn cây hoa dại vẫn tốt lên và nở những chùm hoa thật đẹp”. Vậy điều gì đã khiến cho cây hoa dại giữa một vùng sỏi đá khô cằn thiếu nước, thiếu chất dinh dưỡng ấy vẫn xanh tốt và hiến dâng cho đời những chùm hoa tuyệt đẹp? Đó chính là nhờ vào nghị lực sống, nó như một điểm tựa vững chắc giúp mỗi người chúng ta vượt qua khó khăn để hướng tới một tương lai tốt đẹp hơn. Bởi vậy có ý kiến cho rằng :Nghị lực của mỗi người chính là thước đo sự thành công của con người ấy.

Thân bài :

+Giải thích

+Nghị lực sống là gì?Ta có thể hiểu nghị lực sống là những cố gắng quyết tâm vượt qua những thử thách trước mắt.

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
+Bàn luận về vai trò của nghị lực sống :

-Cuộc sống là như vậy, có ai thành công mà không phải nếm trải sự cay đắng, khổ cực, có ai bước đến đỉnh vinh quang mà không phải bước chân trên con đường đầy chông gai, nguy hiểm.

-Những lúc gặp khó khăn ấy, bạn sẽ làm gì? Kiên quyết cố gắng hay đi giật lùi những bước chân để về vạch xuất phát. Một số người họ sẽ dồn hết ý chí, nghị lực để vượt qua khó khăn ấy vì họ cho rằng sự thành công nào cũng phải trả giá bằng sức lực và ý chí.

-Dẫn chứng :

Hay như Nguyễn Bá Học cũng từng khẳng định: “Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông”.

Chúng ta có thể khẳng định được tầm quan trọng của nghị lực trong cuộc sống mỗi con người, nó như một điểm tựa vững chắc để ta vượt qua mọi khó khăn, thử thách.

-Trong thực tế cuộc sống, đã có rất nhiều tấm gương sáng mà nhờ có ý chí nghị lực và niềm tin vào cuộc sống mà họ đã thành công. Tiêu biểu đó là tấm gương của anh Nguyễn Ngọc Ký, mặc dù bị liệt cả hai tay nhưng điều đó không có nghĩa là anh chấp nhận đầu hàng số phận. Anh vẫn thích đi học nhưng vì tay bị liệt nên điều này rất khó khăn, thế rồi anh tập viết bằng chân. Điều này tưởng như không tưởng nhưng lại trở thành hiện thực với anh.

+ Phê phán :

Nhưng không phải ai cũng làm được điều đó, có những người khi gặp khó khăn thử thách họ chỉ biết chạy trốn thay vì là tìm cách vượt qua, đây là những người không có nghị lực sống, điều này tương đương với việc họ đã tự đánh mất đi chiếc chìa khóa quan trọng có thể mở mọi cánh cửa trong cuộc đời họ – chiếc chìa khóa mà do chính họ nắm giữ.

+ Bài học :

Trong cuộc sống còn nhiều gian nan, thử thách thì nghị lực sống là rất quan trọng, có nghị lực, có niềm tin thì ta có thể vượt qua mọi khó khăn để đưa những bước

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình chân gần hơn với thành công và hạnh phúc. Chúng ta nên nhớ rằng đừng bao giờ từ bỏ khi bạn vẫn còn ước mơ, và nghị lực sẽ giúp bạn thực hiện ước mơ đó.

Kết bài : có thể khẳng định lại vấn đề, suy nghĩ của bản thân,...

Đề 20 : Trong bức thư gửi thầy Hiệu Trưởng của con trai mình, tổng thống Mỹ A. Li con đã viết : “Xin thầy hãy dạy cho cháu có đủ sức mạnh để không chạy theo đám đông khi tất cả mọi người đều chạy theo như thế”.

Anh chị hiểu như thế nào về nguyện vọng của người cha gửi đến thầy Hiệu trưởng của con trai mình?

Hướng dẫn

Biết cách làm bài văn nghị luận văn học có bố cục 3 phần hoàn chỉnh. Trình bày đầy đủ các phần Mở bài, Thân bài, Kết bài. Phần Mở bài biết dẫn dắt hợp lý và nêu được vấn đề; phần Thân bài: Chia vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp; các luận điểm được triển khai theo trình tự hợp lý, có sự liên kết chặt chẽ biết tổ chức thành nhiều đoạn văn để làm sáng tỏ vấn đề; phần Kết bài khái quát được vấn đề và thể hiện được ấn tượng, cảm xúc sâu đậm của cá nhân.

Yêu cầu về kiến thức (2,5 điểm)

+Giải thích câu nói (0,5 điểm)

- Chạy theo đám đông: làm theo người khác một cách thiếu suy nghĩ, dễ dãi mà không biết chuyện gì đang xảy ra
- Câu nói thể hiện nguyện vọng; của một người phụ huynh mong muốn con mình có đủ khả năng, bản lĩnh, chính kiến để không bị ảnh hưởng bởi những người xung quanh, bởi những tác động xấu của đời sống

+Bàn luận (1,5 đ)

- Chạy theo đám đông: là xu thế a dua, nhiều người cùng tham gia một sự việc nhưng hoàn toàn không có chính kiến, không hiểu bản chất của sự việc. Họ chiếm ưu thế về số lượng nhưng không có sự liên kết thực sự nên không, tạo nên sức mạnh bền vững mà chỉ là sức mạnh nhất thời, có thể gây hậu quả nghiêm trọng

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Tác hại của lối sống chạy theo đám đông: hình thành thói quen xấu chỉ biết làm theo người khác, biến con người thành những người thiếu bản lĩnh, dễ bị lôi kéo, kích động, mất đi cá tính riêng của mình, thiếu tính tiên phong. Chạy theo đám đông là hành vi đáng phê phán
 - Nguyên vọng chính đáng, đúng đắn và hết sức tha thiết của người cha yêu thương con, có trách nhiệm, có sự hiểu biết sâu sắc: người cha mong muốn con có đủ sức mạnh (được tạo nên bởi ý thức về giá trị, năng lực của bản thân) để con người sẽ tin vào khả năng của bản thân, tự tin, có bản lĩnh, có chính kiến để không chạy theo người khác một cách mù quáng. Để có được điều đó vai trò của người thầy là vô cùng quan trọng
- + Mở rộng: phê phán xu thế chạy theo đám đông ở giới trẻ hiện nay
- Bài học nhận thức, hành động (0,5 đ)

Đề 21 : Đề bài :

“ Quy định giờ vào học là 7h, nhưng phải đến 7h15, 7h20 sinh viên mới lần lượt kéo nhau vào lớp. Chương trình, sự kiện của trường viết rõ ràng 19h30 khai mạc, vậy mà phải 20h30 MC mới ra chào khán giả, vì nếu ra sớm hơn ... thì sẽ chẳng có mấy khán giả để chào. Không còn chỉ là một thói quen đơn giản, giờ cao su dường như đã trở thành căn bệnh nan y của giới trẻ hiện nay ”

(Giờ cao su- Bệnh khó chữa của giới trẻ)

Viết một bài văn trình bày suy nghĩ của anh (chị) về bệnh cao su của người Việt nói chung, giới trẻ Việt Nam nói riêng ?

Hướng dẫn :

+ Yêu cầu về kĩ năng

HS biết viết bài văn nghị luận xã hội, đảm bảo bố cục ba phần, biết chọn dẫn chứng tiêu biểu, không mắc các loại lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.

+Yêu cầu về kiến thức :Cần đảm bảo các ý cơ bản sau:

-Giải thích:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Giờ cao su: là cách nói hình ảnh về việc không tôn trọng thời gian, chậm trễ về giờ giấc, kéo giãn thời gian so với giờ quy định, giờ hẹn từ trước.
- Giờ cao su dường như đã trở thành căn bệnh nan y của giới trẻ hiện nay: thói quen xấu thiếu tôn trọng giờ giấc, coi thường giờ hẹn của giới trẻ hiện nay đã trở nên ngày càng phổ biến, giống như một căn bệnh trầm trọng.

-Nguyên nhân, thực trạng, giải pháp

Thực trạng:

Việc trễ giờ thường xảy ra trong công việc, kinh doanh, học tập, lễ tiệc... Trong nhà trường, đó là hiện tượng hs, sv đi học muộn. Nơi công sở đó là hiện tượng nhân viên vào họp muộn. Trong lễ tiệc, khách mời thường tới sau giờ được thông báo. Trong các chương trình, đó là hiện tượng ê-kíp thực hiện bao giờ cũng bắt đầu muộn hơn so với thời gian chính thức,... Nhiều người khi trễ giờ thường tìm những lí do để biện minh cho sự chậm trễ của mình.

Nguyên nhân

- Do ý thức của nhiều người: Cho rằng trễ giờ là thói quen, lối sống đặc trưng của người VN không cần phải thay đổi

(Không ăn đậu không phải Mễ, không đi trễ không phải người Việt Nam)

- Giờ cao su còn có tác động như một hội chứng dây chuyền, lây lan từ người này sang người khác.

Đi trễ giờ do gặp phải một sự cố ngẫu nhiên như ngủ quên, tắc đường, nhớ xe, thời tiết...

- Một số người thích tỏ ra mình là người quan trọng, bắt người khác phải chờ đợi.

Hậu quả

- Tạo ra cách sống thiếu văn minh, hiện đại; làm việc thiếu chuyên nghiệp, hiệu quả
- Tạo ra cảm giác khó chịu, thậm chí tức giận đối với người khác

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

- Làm mất đi uy tín của bản thân, lãng phí thời gian, ảnh hưởng tới công việc

Giải pháp

- Đối với tập thể: Đề ra những hình thức kỉ luật đối với những cá nhân đi muộn, coi thường giờ giấc.

- Đối với cá nhân:

-Xây dựng ý thức tôn trọng, tuân thủ đúng giờ giấc.

-Lên kế hoạch, thời gian biểu công việc cụ thể, đúng giờ giấc.

Bình luận rút ra bài học

- Giờ cao su không chỉ là căn bệnh của giới trẻ mà là căn bệnh chung của nhiều tầng lớp, nhiều lứa tuổi. Đó là căn bệnh của một đất nước lạc hậu, kém văn minh.
- Lớp trẻ là những người năng động nhất, là tầng lớp đại diện cho một quốc gia dân . Bởi vậy, việc rèn luyện những thói quen tốt, loại bỏ những thói quen xấu là điều vô cùng ý nghĩa. Tôn trọng thời gian, đến đúng giờ là một trong những bước đầu tiên và quan trọng nhất.

Đề 22: Chúng ta hãy cố gắng để chỉ chết một lần thôi

(Cantauzene)

Anh/chị hãy trình bày suy nghĩ về ý kiến trên?

HƯỚNG DẪN GIẢI ĐỀ:

1. Giới thiệu vấn đề nghị luận, trích dẫn ý kiến của Cantauzene
2. Giải thích

– Theo nghĩa thông thường, chết là trạng thái cơ thể con người dừng lại mọi hoạt động: hơi thở chấm dứt, não bộ không còn tư duy, tim ngừng đập,...Đã sinh ra trong cõi đời, không ai thoát khỏi cái chết, đó chính là cái “chết một lần” mà không người nào tránh được.

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Nhưng bên cạnh cái chết thể xác ấy, còn có những cái chết về tinh thần, về thanh danh, chết trong khi còn đang sống. Chẳng hạn: khi con người không còn lí tưởng, mục đích sống, không có ước mơ, hoài bão; chán nản, buông xuôi trước hoàn cảnh khó khăn; khi tâm hồn vô cảm, đóng băng; khi đánh mất danh dự, lương tâm với những việc làm khiến đồng loại xa lánh, chối bỏ...

– Tác giả của câu nói khuyên chúng ta không ngừng nỗ lực, cố gắng để không rơi vào những cái chết về tinh thần, để chỉ một lần chết theo quy luật của kiếp nhân sinh.

3. Bình luận

– Sự cố gắng để chỉ chết một lần thôi là điều cần thiết đối với tất cả mọi người. Mỗi cá nhân chỉ một lần được sống, vì vậy phải phấn đấu, rèn luyện, tu dưỡng để tạo nên cuộc đời có ý nghĩa, một sự sống đích thực, khi nhắm mắt xuôi tay được thanh thản.

– Chết trong khi còn đang sống là điều đáng sợ và đáng tiếc, cuộc đời con người uổng phí, vô nghĩa, bị xã hội chê cười, khinh bỉ. Những con người đã cố gắng để chỉ chết một lần thôi, đã tạo nên một cuộc sống ý nghĩa, đích thực.

– Có những người đã chết một lần thực sự nhưng vẫn như đang sống, vẫn được lưu danh muôn thủa, được xã hội tôn vinh, trân trọng, thậm chí đã trở thành bất tử.

4. Bài học

– Mỗi người cần biết trân trọng sự sống hiện tại của mình, cố gắng tạo dựng một cuộc đời có ích, có ý nghĩa.

– Phê phán những kẻ đã “chết trong khi còn đang sống”: sống buông thả, trác táng, vô cảm, để phần con lấn át phần người, làm những điều vô đạo đức, phi nhân tính...

– Muốn “chỉ chết một lần thôi” thì phải tích cực sống đẹp, sống lành mạnh không ngừng tu dưỡng, rèn luyện, lánh xa những điều xấu xa, bạc ác; mở rộng trái tim để trao gửi yêu thương, có ý chí vững vàng trước những chông gai, thử thách của dòng đời...

5. Kết luận: đánh giá khái quát vấn đề nghị luận

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
(trong quá trình bàn luận, đánh giá, mở rộng vấn đề, học sinh cần phải lấy thêm dẫn chứng để minh họa)

Đề 23 : Khi bày tỏ thái độ về việc gia nhập quân đội của con trai mình, bà Hiền trong “Một người Hà Nội” của tác giả Nguyễn Khải đã nói: “Tao đau đớn mà bằng lòng vì tao không muốn nó sống bám vào sự hy sinh của bạn. Nó dám đi cũng là biết tự trọng”.

Viết một bài văn ngắn (khoảng 600 chữ), trình bày suy nghĩ của anh/ chị về câu nói trên?

Gợi ý :

Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: sự đánh giá/thái độ/quan điểm đối với ước mơ, ước vọng của mỗi người.

Giải thích ý kiến

+ Giải thích ý kiến để thấy được: Câu nói của bà Hiền là sự hy sinh tình cảm riêng vì lòng yêu nước, đề cao lòng tự trọng và coi đó là phẩm chất tốt đẹp của con người.

Phân tích và chứng minh tính đúng đắn (hoặc sai lầm, hoặc vừa đúng, vừa sai) của ý kiến bằng việc bày tỏ sự đồng tình (hoặc phản đối; hoặc vừa đồng tình, vừa phản đối) đối với ý kiến. Lập luận phải chặt chẽ, có sức thuyết phục. Cụ thể:

++ Lời của bà Hiền thể hiện quan niệm sống đúng đắn, thể hiện cuộc đấu tranh tư tưởng gay gắt của một người mẹ có tấm lòng thương con với tình yêu nước của một con người.

++ Dù đau đớn bà vẫn bằng lòng cho con vào chiến trường bởi tình yêu nước và lòng tự trọng còn lớn hơn tình cảm gia đình. Đó là một quan niệm sống đúng đắn đối với tất cả mọi thời đại.

++ Mỗi con người là một tế bào của xã hội, của đất nước. Không có tình yêu nước thì mối quan hệ giữa con người với đất nước sẽ không thể tồn tại, bền chắc vĩnh cửu.

++ Một trong những biểu hiện yêu nước ấy là biết hy sinh, biết sống bằng lòng tự trọng vì quyền lợi của đất nước.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

++ Có lòng tự trọng con người mới có thể sống, cống hiến và hy sinh kể cả tính mạng mình...

+ Bình luận và bàn bạc: Phê phán lòng ích kỷ cá nhân, không có lòng tự trọng, chỉ chăm lo vun vén cho hạnh phúc cá nhân mà quên đi quyền lợi và hạnh phúc của quốc gia dân tộc.

+ Bài học:

++ Rèn kĩ năng sống và lòng tự trọng

++ Nhận thức rõ mối quan hệ giữa gia đình, cộng đồng và xã hội để có thể sống tốt đẹp hơn, biết cống hiến và hy sinh,...

Đề 24 : Đề bài : Suy nghĩ của em về bài học rút ra từ câu chuyện sau:

THƯỢNG ĐẾ CŨNG KHÔNG BIẾT

Thượng đế lấy đất sét nặn ra con người. Khi Ngài nặn xong vẫn còn thừa ra một mẩu đất.

– Còn nặn thêm cho mày gì nữa, con người ? – Ngài hỏi

Con người suy nghĩ một lúc: có vẻ như đã đủ đầy tay, chân, đầu... rồi nói:

– Xin Ngài nặn cho con hạnh phúc.

Thượng đế, dù thấy hết, biết hết nhưng cũng không hiểu được hạnh phúc là gì. Ngài trao cục đất cho con người và nói:

– Này, tự đi mà nặn lấy cho mình hạnh phúc.

(Trích Những giai thoại hay nhất về tình yêu và cuộc sống, Tập 2, NXB Công an Nhân Dân)

Mở bài :

- Giới thiệu câu chuyện THƯỢNG ĐẾ CŨNG KHÔNG BIẾT
- Giới thiệu vấn đề nghị luận: Về hạnh phúc của con người

Thân bài :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Luận điểm 1:

* Phân tích văn bản và rút ra bài học:

– Thượng đế là đấng toàn năng có khả năng “biết hết”, hiểu hết mọi chuyện và tạo nên con người nhưng không thể nào hiểu được “hạnh phúc” là gì nên không thể “nặn” được hạnh phúc để ban tặng cho loài người.

– Con người: được thượng đế trao tặng nên sẵn có đầy đủ các bộ phận cơ thể (yếu tố vật chất) nhưng lại không sẵn có hạnh phúc (yếu tố tinh thần). Vì thế, thượng đế yêu cầu con người “tự đi mà nặn lấy cho mình hạnh phúc”.

– Câu chuyện có ý nghĩa nhân sinh sâu sắc: Hạnh phúc không bao giờ sẵn có hay là món quà được ban tặng, hạnh phúc của con người do chính con người tạo nên.

Luận điểm 2 : Bàn luận về hạnh phúc

* Giải thích:

– Hạnh phúc là trạng thái tâm lí vui vẻ, thoải mái, dễ chịu khi thỏa mãn được một sở nguyện, một mong muốn nào đó. - Không sẵn có: Không bày ra để con người chiếm lĩnh dễ dàng và tùy tiện sử dụng hoặc phung phí

– Tự tạo ra: Hạnh phúc chỉ có được khi tự mình hình thành và tự mình nỗ lực, cố gắng để đạt được

* Lí giải:

– Tại sao hạnh phúc không sẵn có

– Tại sao hạnh phúc phải do con người tạo ra?

* Chứng minh: Bằng những dẫn chứng từ thực tế cuộc sống

* Bàn luận

– Hạnh phúc là khát vọng, là mong muốn, là đích đến của con người trong cuộc sống. Mỗi người có một quan niệm và cảm nhận khác nhau về hạnh phúc. Có thể nhận thấy hạnh phúc gắn liền với trạng thái vui sướng khi con người cảm thấy thỏa mãn ý nguyện nào đó của mình.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Hạnh phúc không phải thứ có sẵn hay là món quà được ban phát. Hạnh phúc phải do chính con người tạo nên từ những hành động cụ thể.

– Khi tự mình tạo nên hạnh phúc, con người sẽ cảm nhận sâu sắc giá trị của bản thân và ý nghĩa đích thực của cuộc sống. Đó cũng chính là thứ hạnh phúc có giá trị bền vững nhất.

– Phê phán lối sống dựa dẫm, ỷ lại trông chờ hoặc theo đuổi những hạnh phúc viển vông, mơ hồ. Bên cạnh đó, có một số người không biết đón nhận hạnh phúc khi mang những suy nghĩ bi quan, tiêu cực

* Bài học nhận thức và hành động

– Cần có nhận thức đúng đắn về hạnh phúc trong mối quan hệ với cuộc sống của bản thân. Biết cảm thông, chia sẻ, hài hòa giữa hạnh phúc cá nhân với hạnh phúc của mọi người.

– Biết vun đắp hạnh phúc bằng những việc làm cụ thể, biết trân trọng, gìn giữ hạnh phúc.

Kết bài : Khẳng định vấn đề

Đề 25 : Đề bài : Đọc bản tin sau và thực hiện yêu cầu nêu ở dưới:

“Theo ông Nguyễn Xuân Dương – Phó Cục trưởng Cục Chăn nuôi – Bộ NN&PTNT: Chưa bao giờ vấn đề vệ sinh an toàn thực phẩm lại được dư luận quan tâm, được các cấp, các ngành đầu tư nhiều thời gian, kinh phí và các giải pháp để cùng chung tay xóa bỏ vấn nạn “thực phẩm bẩn” như hiện nay.

Trong nhóm chất cấm trong chăn nuôi, thì salbutamol được sử dụng nhiều nhất. Buôn bán chất cấm salbutamol thậm chí còn lãi hơn cả buôn ma túy, nên những kẻ làm ăn vô lương tâm đã bất chấp đạo lý, pháp luật, lén lút buôn bán. Chất cấm nhóm Beta – Agonist (Nhóm β_2 -agonist) đã được các hộ chăn nuôi sử dụng để thúc heo “nở nạc bụng đùi” trong thời gian cấp tốc 15-20 ngày để kiếm lời, mà không quan tâm đến hậu quả.

Nếu người Việt tiếp tục tự đầu độc đồng loại bằng chất cấm, sẽ làm hỏng cấu trúc gen của giống nòi...”

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
(Lược trích bài viết trên báo Điện tử Dân trí : Cục chăn nuôi: Buôn chất cấm dùng trong chăn nuôi lâu hơn ma túy)

Từ bản tin trên, anh/ chị hãy viết bài văn nghị luận khoảng 600 từ trình bày suy nghĩ của mình về vấn đề lương tâm người sản xuất thực phẩm bản.

Hướng dẫn cách làm :

Mở bài:

1. Giới thiệu bài báo trong đề thi. Lưu ý : bản tin dài, các em không cần chép y nguyên vào phần mở bài, chỉ cần giới thiệu tên bài báo và nội dung chính.
2. Giới thiệu vấn đề nghị luận : Vấn đề lương tâm người sản xuất thực phẩm bản.

Mở bài tham khảo :

Trong cuộc sống hiện đại, con người dễ chạy theo đồng tiền mà đánh mất đi bản tính tốt đẹp của mình. Người ta chỉ lo lắng cho chiếc ví tiền đang mỏng dần mà không quan tâm đến tâm hồn mình đã bao phần khiếm khuyết bởi những suy nghĩ vị kỉ, vụ lợi. Gần đây, báo Điện tử Dân trí đăng câu chuyện “nóng” về chủ đề thực phẩm bản, việc thịt heo chứa chất tạo nạc gợi nhắc ta về thái độ sống hẹp hòi, ích kỉ của một số người hiện nay. Vấn đề lương tâm người sản xuất thực phẩm bản trong thời gian gần đây đáng để chúng ta phải suy ngẫm.

Thân bài :

1. Tóm tắt , phân tích nội dung bài báo để rút ra vấn đề

Bài báo nói về một thực tế trong xã hội ta : Nhiều kẻ làm ăn vô lương tâm đã bất chấp đạo lý, pháp luật, lén lút buôn bán , sử dụng chất tạo nạc trong chăn nuôi. Thịt heo có chất tạo nạc là câu chuyện về sản xuất, buôn bán thiếu trung thực, vì lợi ích vị kỉ của người bán mà ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe của người tiêu dùng. Bài báo lên án thái độ sống ích kỉ, hẹp hòi chỉ nghĩ đến lợi ích của bản thân, lợi ích trước mắt mà không nghĩ đến lợi ích lâu dài của nhiều người trong xã hội ta.

2. Bàn luận về lương tâm người sản xuất thực phẩm bản

+ Giải thích lương tâm là gì? có nhiều cách giải thích :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

-Lương tâm là yếu tố nội tâm tạo cho mỗi người tự khả năng đánh giá hành vi của mình về mặt đạo đức, và do đó tự điều chỉnh mọi hành vi của mình.

-Lương tâm là năng lực mang tính tự giác của con người tự giám sát bản thân, tự đề ra cho mình nghĩa vụ đạo đức phải hoàn thành, tự đánh giá hành vi của mình. Nói rộng ra, lương tâm là ý thức chủ quan của cá nhân về nghĩa vụ và trách nhiệm của mình đối với xã hội, được coi như là nghĩa vụ và trách nhiệm đối với bản thân.

Lương tâm chi phối những hành vi, ứng xử giữa người với người.

+ Bàn bạc về lương tâm người sản xuất thực phẩm bẩn

- Trước hết, chúng ta cần nhận định, hành vi của những người sản xuất, tiêu thụ thực phẩm bẩn là hành vi trái với lương tâm, đạo đức và pháp luật, đáng lên án và phê phán.
- Hiện tượng con người sản xuất, buôn bán, tiêu thụ chất cấm nhóm Beta – Agonist là một biểu hiện điển hình trong muôn vàn hành vi trái với đạo đức của người Việt Nam. (dẫn chứng : không chỉ dùng chất toạ nạc, người Việt còn dùng nhiều hoá chất độc hại trong sản xuất thực phẩm như thuốc trừ sâu trong rau, chất vàng ô trong măng tươi, phẩm màu công nghiệp trong bánh kẹo của trẻ em,... Học sinh có thể lấy những dẫn chứng cụ thể trong thời gian gần đây)

Nguyên nhân:

- Cuộc sống hiện đại cuốn con người vào vòng xoáy của cải, vật chất. Đồng tiền như một thứ quyền lực vô hình có khả năng chi phối suy nghĩ, hành vi của không ít người. Người ta buôn bán, sử dụng chất tạo nạc trong chăn nuôi sẽ thu được lợi nhuận cao gấp nhiều lần so với những người làm ăn chân chính.
- Do ý thức của mỗi người : Buôn bán chất cấm salbutamol thậm chí còn lãi hơn cả buôn ma túy, nên những kẻ làm ăn vô lương tâm đã bất chấp đạo lý, pháp luật, lén lút buôn bán. Sự hẹp hòi, ích kỷ, háms lợi đã khiến con người ta bất chấp pháp luật để sản xuất, sử dụng chất độc hại trong chăn nuôi. Những con người này đang đầu độc chính đồng bào mình chỉ khoản lãi lời trước mắt . Họ không hề quan tâm tới hậu quả của những việc làm đó.

+Mở rộng vấn đề:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Người sống cá nhân, ích kỉ không bao giờ vươn tới sự an yên trong tâm hồn bởi trong họ luôn thường trực nỗi lo sợ mình thiệt thòi hơn người khác. Trong một tập thể, nếu ai cũng chỉ nghĩ cho bản thân thì tập thể sẽ khó khăn trong việc tìm ra tiếng nói chung, lợi ích chung để theo đuổi và tan rã là kết cục không quá ngạc nhiên. Sự ích kỉ lớn dần trong xã hội cũng là một loại trở lực ghê gớm kìm hãm sự phát triển của cả một đất nước. Chỉ nói riêng về sức khỏe, nếu con người ta tiếp tục đầu độc nhau bởi thực phẩm bẩn, những cái chết vì ung thư sẽ còn nhân lên hoặc sức và lực của giống nòi cũng bị suy kiệt.

+Lật ngược vấn đề: Không vì sự lớn dần của thái độ sống thờ ơ, ích kỷ mà nhìn cuộc đời bằng lăng kính màu xám hay dễ dàng thỏa hiệp, im lặng trước cái xấu, cái ác. Mỗi người cần lên án mạnh mẽ những hành vi trái với đạo đức và pháp luật

3. Nêu bài học rút ra:

Trước hết, mỗi chúng ta cần nhận thức sâu sắc về những nguy hại của lối sống ích kỉ, hẹp hòi. Là những chiếc nôi đầu tiên mà trí tuệ, nhận thức của cá nhân hình thành, gia đình và nhà trường phải tham gia tích cực vào việc giáo dục lối sống của người trẻ. Phê phán những hành vi là biểu hiện của lối sống ích kỉ, vụ lợi cá nhân; nhân rộng những việc làm hay, nghĩa cử cao đẹp vì lợi ích chung của tập thể.

Kết bài : Suy nghĩ ích kỉ, hẹp hòi, hành vi trái với lương tâm đang len lỏi vào mọi góc ngách của cuộc sống, để lại tác động tiêu cực đến mỗi cá nhân, tập thể, thậm chí đến cả một dân tộc. Người trẻ với sự thiếu thốn về kinh nghiệm sống, dễ dàng trở thành nạn nhân của lối sống ích kỉ cần tự nhắc nhở mình về mối nguy hại trong thái độ sống này; đấu tranh trong khả năng của mình để loại bỏ nếp nghĩ hẹp hòi, vụ lợi, xây dựng một cộng đồng xã hội nhân ái, bao dung.

Đề 26 : Viết bài văn trình bày suy nghĩ của anh/ chị về vấn đề vệ sinh an toàn thực phẩm hiện nay

Bài làm

Ngày nay, đất nước ta đang trong thời kì công nghiệp hóa – hiện đại hóa, kinh tế phát triển khiến nhu cầu của người dân càng ngày càng cao. Không còn “chỉ tiêu” ăn no, mặc ấm nữa mà lại trở thành ăn ngon, mặc đẹp. Tuy vậy, việc giữ vệ sinh an toàn thực phẩm vẫn chưa được nhiều người chú ý đến.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Vệ sinh thực phẩm ở đây là một khái niệm khoa học để chỉ thực phẩm không chứa vi sinh vật gây bệnh và không chứa độc tố. Khái niệm đó còn bao gồm khâu tổ chức vệ sinh trong chế biến bảo quản thực phẩm. An toàn thực phẩm được hiểu là khả năng không gây ngộ độc của thực phẩm đối với con người. Như vậy, có thể nói là khái niệm này có nội dung rộng hơn do nguyên nhân gây ra ngộ độc thực phẩm không chỉ hạn chế ở vi sinh vật. Nói chung vệ sinh an toàn thực phẩm là việc bảo đảm thực phẩm không gây hại cho sức khỏe, tính mạng người sử dụng, bảo đảm thực phẩm không bị hỏng, không chứa các tác nhân vật lí, hoá học, sinh học, hoặc tạp chất quá giới hạn cho phép, không phải là sản phẩm của động vật, thực vật bị bệnh có thể gây hại cho sức khỏe con người.

Thực trạng thiếu vệ sinh an toàn thực phẩm xảy ra thường xuyên ở nước ta, chỉ một đoạn đường nhỏ ở thị trấn hay thành phố, cảnh quan, hình ảnh quán cóc, quán vỉa hè, các gánh hàng rong đã trở thành quen thuộc, nhắc đến thì ai cũng biết. Thử đặt một câu hỏi nhỏ rằng: “Liệu những quán đó có hợp vệ sinh an toàn thực phẩm?”. Chắc hẳn ai cũng đã rõ câu trả lời. Vệ sinh đâu khi ngồi thưởng thức một bát phở mà bên cạnh lại là những bãi rác bốc mùi nồng nặc, nước cống đen ngòm, khói bụi dày đặc trong. Vệ sinh đâu khi người bán dùng tay không bốc những thức ăn rồi đặt vào tô. Những điều đó ai cũng biết nhưng vẫn thản nhiên ngồi thưởng thức những món ăn một cách bình thường, thậm chí là ngon lành với lí do: “Giá ở đây rẻ, hợp túi tiền”, “Ăn ở đây vừa nhanh, vừa tiện” còn có ý kiến cho rằng “Ngồi đây cho thoáng mát”.

Nếu như trước đây, những vấn đề về vệ sinh an toàn thực phẩm chỉ dừng lại ở các hành vi vi phạm quy định như: hàn the trong đồ ăn sẵn, phẩm màu công nghiệp trong bánh mứt, formal trong phở, để tẩy ướp thủy hải sản hay chất 3-MCPD trong nước tương đã làm nhiều người choáng váng, vứt bỏ những thức ăn, gia vị đã quen sử dụng trong nhiều năm thì giờ đây, trong dịp trước tết và trong tết, nhiều vụ việc, kiểu vi phạm đã xuất hiện với nhiều hành động tinh vi hơn để tung hàng kém chất lượng ra thị trường “cung không đủ cầu”. Nhiều người khi ăn chỉ nhìn món ăn sau khi chế biến rất ngon lành mà đâu ngờ rằng trước đó nó là cái gì? Là một con cá tươi ngon hay chỉ là một đồng thịt đang lúc phân hủy.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Vừa rồi, thanh tra và các tổ chức y tế nhiều nơi đã phát hiện nhiều vụ làm chấn động dư luận và người dân. Ví dụ như ở Thành phố Hồ Chí Minh đã phát hiện cơ sở sản xuất lập xưởng sử dụng hóa chất trôi nổi, nhiều cơ sở sản xuất bánh kẹo, mứt, phục vụ cho dịp tết có danh tiếng và tên tuổi trong bánh mứt và đã được cấp giấy chứng nhận đạt đủ điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm bị phát hiện sử dụng các nguyên liệu đã mốc, lên men, chứa đầy dòi và ấu trùng đang được ngâm với hóa chất để chuẩn bị chế biến thành sản phẩm rồi đưa ra thị trường tiêu thụ. Nhiều cơ sở đã thừa nhận rằng trong lúc chế biến thiếu sân phơi và đã đem ra phơi trên vỉa hè. Tại Hà Nội đã phát hiện trên hai mươi năm tấn mỡ thối nát, đã bốc mùi hôi thối nồng nặc chở từ một cơ sở để đưa vào miền Nam tiêu thụ. Chưa hết những thứ mỡ thối kinh khủng thì lại tới chuyện lòng heo, nội tạng gia súc, động vật. Các cơ quan chức năng đã bắt giữ liên tục hàng chục vụ vận chuyển, tàng trữ nội tạng động vật, thịt bẩn, bì lợn thối được chuyển từ Hà Nội về Lào Cai, chuyển sang Trung Quốc để tẩm thuốc, sơ chế rồi chuyển về lại Việt Nam để tiêu thụ, phục vụ cho những thực khách sành ăn, ham giá bình dân. Nhiều vụ lên đến hàng tấn. Các đoàn thanh tra còn bắt được hàng tạ thịt chim cút đang trong thời gian phân hủy, không còn giữ được nguyên vẹn thực trạng ban đầu. Các vụ vận chuyển hàng trăm cân gia cầm chết hay bị bệnh chưa qua sự cho phép của chính quyền nhà nước đã xâm nhập vào thị trường nước ta. Một số vụ vận chuyển một lượng lớn chất Phodamine B là một loại hóa chất công nghiệp phát quang dùng trong y học để chuẩn đoán vi khuẩn và một số xét nghiệm sinh hóa hay để nhuộm quần áo được trộn chung với ớt bột rồi tung ra thị trường. Các vụ trên đa phần đều có tổ chức, đường dây lớn và dẫn về các tiệm ăn nhỏ, quán cóc hay thậm chí là những nhà hàng sang trọng, sạch sẽ. Theo thông tin của một cuộc kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm đột xuất, không khỏi bất ngờ và choáng váng khi phát hiện ra rằng hầu hết các điểm được kiểm tra đều xảy ra tình trạng mất vệ sinh an toàn thực phẩm như sản phẩm không có xuất xứ rõ ràng, giấy tờ, bao bì hay nhãn mác. Dem một số mẫu về xét nghiệm thì có tới 56% mẫu bị nhiễm vi khuẩn, nhiều loại bị nhiễm hóa chất, chất kích thích tăng trưởng, chất hỗ trợ chế biến, chất chống oxy hóa có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến cơ thể con người. Có nhiều loại trái cây nhập lậu từ Trung Quốc nhìn bề ngoài thì rất tươi ngon nhưng bên trong đã thối rữa.

Những vụ mà báo chí đã phanh phui khiến chúng ta không khỏi giật mình. Đa phần là do những nguyên nhân như: những người dân đã dùng những thực phẩm đó một cách quen thuộc từ lâu nhưng chỉ khi được phát hiện thì mới bắt đầu phòng tránh.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Những bất cập trong việc quản lý về vệ sinh an toàn thực phẩm đã ảnh hưởng không nhỏ tới sức khỏe người dân.

Chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm hiện nay trên thế giới rất đáng quan ngại, đặc biệt là tại những nơi vừa xảy ra thiên tai như lụt lội, mất mùa. Thực phẩm trôi nổi bán ngoài thị trường tiềm ẩn nhiều nguy cơ gây bệnh cho người tiêu dùng. Mầm bệnh có thể nhiễm vào thực phẩm từ khâu sản xuất đến vận chuyển và bảo quản. Cách tổ chức sản xuất sản phẩm còn quá kém, trồng trọt, chăn nuôi, chế biến thực phẩm còn nhỏ lẻ, manh mún, công nghệ lạc hậu. Ta chưa kiểm soát được kỹ thuật canh tác và việc sử dụng phân bón, hóa chất bảo vệ thực vật cũng như phương pháp sơ chế, bảo quản sản phẩm nông nghiệp thực phẩm. Chưa kiểm soát được thức ăn chăn nuôi, thuốc tăng trọng và giết mổ gia súc, gia cầm, thiếu hệ thống pháp luật đồng bộ, thiếu hệ thống quản lý, kiểm nghiệm... Đặc biệt, thiếu trầm trọng thanh tra chuyên ngành từ trung ương đến địa phương. Lượng công nhân viên chức, thanh tra về vệ sinh an toàn thực phẩm còn rất ít. Nhiều người tham lam, muốn kiếm tiền dễ dàng một cách độc ác đã làm ra những sản phẩm kém chất lượng mà rẻ nhằm đánh vào tâm lý của người tiêu dùng. Vấn đề còn lại là phải có một cơ quan chuyên trách, giữ vai trò “nhạc trưởng” để tránh xảy ra tình trạng đùn đẩy trách nhiệm.

Tuy Nhà nước ta đã có nhiều chính sách quan tâm đến việc này hơn nhưng vẫn là chưa đủ. Vì vậy chúng ta cần có biện pháp cấp thiết để khắc phục tình trạng này. Sản xuất phải chuyên nghiệp, sạch sẽ từ khâu trồng trọt đến sản xuất và tiêu thụ. Cần có nhiều cán bộ, tổ chức vệ sinh an toàn thực phẩm hơn, chính sách nhà nước chặt chẽ hơn, có chế tài xử lý rõ ràng và nghiêm khắc hơn. Nhưng đặc biệt là người tiêu dùng phải biết tự bảo vệ mình, như vậy người tiêu dùng cần có kiến thức tốt về vệ sinh an toàn thực phẩm.

Chúng ta nói chung và những bà nội trợ nói riêng lo lắng làm thế nào để có được một cái tết an lành với mọi thành viên trong gia đình. Hãy làm người tiêu dùng thông minh, và hãy nói không với “mất an toàn vệ sinh thực phẩm” nhằm tiến đến một ngày mai xanh, sạch.

Bài viết được biên soạn bởi thu Trang, Giáo viên trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô ,Ninh Bình

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Đề 27 :Đề bài: Bersot nói: ” Trong vũ trụ có lắm kỳ quan,nhưng kỳ quan đẹp nhất là trái tim của người mẹ” Ý kiến của anh chị về câu nói trên?

Bài làm

Đây là bài viết của bạn Huyền Trang gửi đến website nhờ cô nhận xét, cô đã chỉnh sửa một số lỗi chính tả, diễn đạt, các em đọc tham khảo nhé !

“ Ta đi trọn kiếp con người

Vẫn không đi hết mấy lời mẹ ru”

(Nguyễn Duy)

Lời ru hay chính tình yêu thương bao la của người mẹ dành cho mỗi chúng ta không thể nào đo đếm được hết. Đứng trước công lao cao đẹp ấy, Bersot đã từng cất lời ca ngợi “ trong vũ trụ có lắm kỳ quan nhưng kỳ quan đẹp nhất là trái tim của người mẹ”

Câu nói là cách ví von đầy hình ảnh để khẳng định tình mẹ là vô cùng cao quý, thiêng liêng , bất tử... Trong câu nói “kỳ quan” là công trình kiến trúc đẹp, kỳ lạ, hiếm thấy, nó thường mang vẻ đẹp tuyệt vời khiến người ta ngưỡng mộ. “ Trái tim người mẹ” hay chính là tình cảm, tình yêu thương vô bờ bến của người mẹ. Khi đồng nhất giữa “kỳ quan và “trái tim người mẹ” Bersot ắt hẳn muốn đề cao công lao, tình yêu thương vĩ đại của người mẹ, nó đẹp đẽ, bất tử và tuyệt vời hơn bất cứ kỳ quan nào mà con người được chiêm ngưỡng.

Trái tim của người mẹ là kỳ quan vĩ đại nhất, tình yêu thương của người mẹ là thiêng liêng, cao đẹp nhất. Bởi lẽ mẹ- người mang nặng đẻ đau suốt chín tháng mười ngày, người nuôi dưỡng ta khôn lớn, người chia sẻ vui buồn, dạy ta những bài học đầu tiên của cuộc sống... Trái tim mẹ không phải là cái gì đó vô hình mà nó được thể hiện trong những điều bé nhỏ, bình dị. Người mẹ sẵn sàng hi sinh vô điều kiện để mang lại cho con những điều tuyệt vời nhất, đó là tình yêu thương cao cả mà suốt cuộc đời này con không thể nào thấu hết. Sống với trái tim của người mẹ, con người luôn được bao bọc bởi tình yêu thương. Lòng mẹ là nơi con xuất phát cũng là nơi con trở về, là bến đỗ bình yên trong cuộc đời mỗi con người:

“ Con dù lớn vẫn là con của mẹ

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Đi hết đời long mẹ vẫn theo con”

(Chế Lan Viên)

website <http://thutrang.edu.vn/>

Kể cả khi con có lớn khôn, trưởng thành thì trước lòng mẹ bao la, con vẫn luôn là đứa con bé bỏng. Mẹ yêu thương, theo con đến suốt đời. Là khi con thơ bé, từ lúc chào đời đã được mẹ dỗ dành, nâng niu, lớn hơn một chút nữa, mẹ chính là người nâng đỡ những bước đi đầu tiên. Rồi khi lớn lên, khi cuộc sống bon chen làm con mệt mỏi, lòng mẹ lại là bến đỗ bình yên vỗ về trái tim bé bỏng của con. Tình mẹ là vậy đấy, bình dị, giản đơn, nhưng nó vĩnh hằng và thiêng liêng hơn bất cứ một kỳ quan nào trong vũ trụ.

Tình yêu thương của người mẹ là vô bờ và những câu chuyện cảm động về tình mẫu tử xưa nay không bao giờ là hiếm. Ất hẳn chúng ta còn nhớ câu chuyện của Trang Tử với bao lần chuyển nhà vì mẹ ông luôn mong muốn cho ông một môi trường tốt nhất để phát triển nhân cách. Vì con, người mẹ có thể làm, tất cả... tình cảm ấy thật đáng trân trọng biết bao!

Tuy vậy, trong xã hội vẫn luôn tồn tại những mặt trái của nó. Trên các trang mạng xã hội, mặt báo, không ít những thông tin về việc bạo hành trẻ em, hay những vụ việc bỏ rơi con ngay từ khi mới sinh ra. Nếu ai đã từng đọc câu chuyện trên dantri.com vào ngày 25/12/2015 không khỏi bàng hoàng trước vụ việc người mẹ xích con vào bình ga rồi đánh đập dã man. Đó là những hành động nhẫn tâm, vô cảm khiến người đọc phải xót xa. Những người mẹ như thế tuy chiếm tỉ lệ không nhiều nhưng họ cũng tạo nên làn sóng phản ứng mạnh mẽ trong dư luận. Những hành động đó của họ cần phải bị phê phán, bài trừ, thậm chí phải bị kỷ luật nghiêm minh để cho tình mẫu tử luôn phát huy được những giá trị thiêng liêng và tốt đẹp của nó

Câu nói của Bersot là lời khẳng định, ngợi ca, tôn vinh những giá trị cao đẹp của tình mẹ, thức tỉnh những con người vô tâm, bất hiếu với bậc sinh thành. Bởi có những thứ qua đi không bao giờ lấy lại được. Vậy nên chúng ta hãy cố gắng tu dưỡng để trở thành những con người có đạo đức tốt, nhân cách cao đẹp, để đền đáp những công lao, tình cảm của mẹ dành cho chúng ta. Với tôi, mẹ luôn là người

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
tuyệt vời nhất, tôi luôn tự nhủ mình phải cố gắng để xứng đáng với những gì mẹ mong mỏi, để nụ cười trên môi mẹ sẽ luôn luôn được hé nở mỗi ngày.

Đi khắp thế gian không ai tốt bằng mẹ- những điều đức phật dạy sẽ luôn trở thành chân lý. Tình mẫu tử là tình cảm vô giá, là kỳ quan bậc nhất của nhân loại. Được sống, biết trân trọng và nâng niu tình cảm thiêng liêng ấy, cuộc sống của con người sẽ trở nên bền vững và ý nghĩa hơn bao giờ hết.

website <http://thutrang.edu.vn/>

Đề 28: Đề bài: Đọc đoạn trích sau và thực hiện yêu cầu ở dưới

“Theo báo cáo của Pearl Research – Công ty tư vấn, nghiên cứu về Internet và công nghệ của Mỹ, hiện Việt Nam có hơn 12 triệu người chơi game online. Nhiều người đến bệnh viện khám và điều trị chứng nghiện game online với những biểu hiện rối loạn cảm xúc hoặc hành vi.

Theo chương trình Chuyển động 24h phát sóng hôm 29/7 vừa qua, 70 – 80% trẻ em trong độ tuổi từ 10 – 15 ham thích game online. Điều đáng nói là hiện tại, số người chơi, nghiện game không hề suy giảm.

“Vì sao giới trẻ nghiện game online?” Báo Dân trí, 30-7-2015

Hãy viết bài văn nghị luận, trình bày suy nghĩ của anh/ chị về những thông tin trong bài báo trên

Bài làm

Hiện nay nhu cầu dùng Internet để thu thập thông tin cũng như giải trí đang ngày một gia tăng. Học sinh sử dụng mạng vào việc chơi Game online đã trở thành một vấn nạn học đường đáng quan tâm. Về vấn đề này, Báo Dân trí có bài: “Vì sao giới trẻ nghiện game online?”, ngày 30-7-2015. Bài báo nhấn mạnh hiện tượng nghiện Game online trong giới trẻ. (trích dẫn bài báo)

Game online ban đầu vốn là để cho mọi người được giải tỏa căng thẳng sau khi học tập và làm việc mệt mỏi. Tuy nhiên, do Game online có sức hút mạnh, đặc biệt là mới giới trẻ, dẫn đến việc một bộ phận không nhỏ số lượng học sinh bị sa đà vào các trò chơi vô bổ: đua xe, đánh nhau, bắn tỉa, ... Những trò chơi đó đang dần dần

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình chiếm lĩnh phần lớn thời gian của các bạn, nên giờ đây hầu như không còn mấy ai biết đến những thú vui khi chơi đá banh, chơi gà, ... Thế giới trong game rất sống động và hấp dẫn. Trong game, chúng ta có thể làm được những điều mà không thể làm được ngoài đời. Mặt khác, một số Game online còn có chức năng mua bán vật phẩm, vũ khí, nạp tiền... nên nhiều người ” cày Game” không biết mệt để kiếm tiền. Đó là nguyên nhân cơ bản dẫn đến hiện tượng nghiện Game ở học sinh.

Xuất phát vốn là để đem lại lợi ích cho con người, tuy nhiên hiện nay Game online lại đang đem lại nhiều tác hại. Những quán net mọc xung quanh các trường đã tạo ”điều kiện” để học sinh tiếp cận và lao vào thú vui vô bổ. Các bạn có thể mãi chơi đến quên ăn, quên ngủ. Không đảm bảo cân bằng giờ giấc sinh hoạt thường ngày, các bạn dễ rơi vào trạng thái mệt mỏi, vì vậy thường hay ngủ gật trên lớp, không tiếp thu được bài giảng của thầy cô. Rồi khi về nhà, vì mãi chơi game mà các bạn cũng không làm bài tập, dẫn đến việc học hành sa sút, ảnh hưởng đến kết quả học tập. Không chỉ vậy, để có tiền chơi ở các quán net, nhiều bạn còn nói dối để xin tiền bố mẹ, thậm chí là ăn trộm tiền của gia đình, bạn bè xung quanh. Game online đã dần dần hủy hoại sức khỏe, kiến thức và cả đạo đức của chính bạn.

Chính vì vậy, nhà trường và gia đình cần có những biện pháp quản lý, nhắc nhở kịp thời để tránh trường hợp học sinh bỏ học chơi Game, cá độ, mua bán vật phẩm trong Game online. Bên cạnh đó, các cấp chính quyền cần siết chặt khâu quản lý đối với các cơ sở kinh doanh, xử phạt nghiêm khắc những trường hợp vi phạm. Thay vì để bản thân bị sa đà vào những trò chơi vô bổ, chúng ta cần phải làm chủ chính mình, sắp xếp thời gian biểu hợp lý giữa việc chơi và học. Để không bị Game online cám dỗ và ảnh hưởng tới cuộc sống, chúng ta cần tự giác tìm cho mình những thú vui khác không chỉ mang tính giải trí mà còn tốt cho sức khỏe cũng như trí tuệ của bản thân.

Đề 29 : Đề bài: Hiện nay nhiều bạn trẻ có thói quen nghiện chụp ảnh ”tự sướng” để thể hiện bản thân, khẳng định cái tôi của mình.

Bảng bài văn nghị luận khoảng 600 từ anh (chị) hãy trình bày suy nghĩ của mình về hiện tượng này của giới trẻ.

Hướng dẫn cách làm:

Mở bài : Giới thiệu hiện tượng

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Thân bài

Nêu vấn đề và giải thích

Chụp ảnh tự sướng (tiếng Anh gọi là selfie) dùng để chỉ thói quen tự chụp ảnh và cập nhật trạng thái đăng tải lên các trang mạng xã hội nhằm thu hút sự chú ý của mọi người. Nghiện chụp ảnh “tự sướng” trở thành căn bệnh dù đi đâu, ở đâu, làm gì, trong trang phục như thế nào cũng có thể chụp ảnh “tự sướng”, nếu không chụp sẽ thấy khó chịu.

Bàn luận (2.0đ)

Thực trạng

- Hiện nay chúng ta bắt gặp hiện tượng các bạn trẻ giờ điện thoại lên chụp ảnh “tự sướng” bất cứ ở đâu, thậm chí cả nhà tắm, khi đi chùa, trong các cuộc họp hội nghị sang trọng, trong đám tang.... bất cứ thời gian nào, họ sẵn sàng “take and share” (chụp và chia sẻ). Sau khi chụp xong chỉnh sửa và nhiều người đăng tải, chia sẻ hình ảnh thông tin trên các trang mạng xã hội như Facebook, Twitter, Intagram... nơi bạn bè có thể “like” (ưa thích) và đưa ra những comment (lời nhận xét) về bức ảnh thông tin đó. Khi đăng tải những thông tin này bản thân người chụp hy vọng sẽ nhận được những lời tán dương, ngợi khen.

Nhiều người nghiện chụp ảnh “tự sướng” thường bỏ ra nhiều thời gian để chụp được những bức ảnh sao cho hoàn hảo nhất không có bất cứ sai sót nào.

Hậu quả: Nhiều người tin tưởng vào lời tán dương của cư dân mạng từ đó ảo tưởng về giá trị bản thân. Khi nhận được những lời nhận xét ác ý có thể gây ra những tổn thương về tinh thần.

- Việc ham mê chụp ảnh tự sướng mất nhiều thời gian ảnh hưởng tới công việc, học tập, bỏ lỡ những cơ hội tốt cho tương lai.
- Nhiều trường hợp bị kẻ xấu lợi dụng lắp ghép, chỉnh sửa, tổng tiền gây ra những tổn hại về vật chất và tinh thần.

(Học sinh đưa dẫn chứng minh họa)

- Nguyên nhân: muốn khẳng định bản thân thực ,muốn khoe khoang mình.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Giải pháp:

- Mỗi chúng ta cần ý thức được việc sử dụng công nghệ thông tin hiện đại thế nào cho phù hợp và có ý thức văn hóa.
- Phê phán những người có thói quen nghiện chụp ảnh “tự sướng”.

Dành thời gian chụp ảnh tự sướng cho những công việc khác thiết thực hơn, tuyên truyền mọi người hiểu: được những giá trị chân thực của cuộc sống.

Bài học, liên hệ bản thân: (0.5đ)

- Hạn chế chụp ảnh “tự sướng” và khoe ảnh trên các trang mạng xã hội
- Nên dành nhiều thời gian cho những việc có ích hơn

Đề 30 : Từ hình tượng người lính trong thơ văn, suy nghĩ của em về lí tưởng sống của thế hệ trẻ ngày nay.

Trích lời phát biểu của học sinh khối 12 trong chuyên đề : “Người lính trong các trang văn”. Trường THPT Tạ Uyên Yên Mô- Ninh Bình phối hợp với Hội Cựu chiến binh Huyện Yên Mô, Ban Chỉ huy Quân sự huyện Yên Mô tổ chức. Chuyên đề kỉ niệm ngày thành lập QĐ ND VN 22-12. Thu Trang chia sẻ

Bước vào thế kỷ XXI, đất nước ta đang trên đà hội với rất nhiều cơ hội và thử thách mới, em thực sự cảm thấy xúc động và tự hào trước truyền thống đánh giặc giữ nước của cha ông. Hình tượng người lính trong các trang văn đã để lại ấn tượng không thể phai mờ trong lòng độc giả nhiều thế hệ.

Là thanh niên -những người chủ nhân tương lai của đất nước- chúng em nhận thấy mình cần phải góp một phần nhỏ để xây dựng quê hương đất nước giàu mạnh. Đất nước ta hiện nay đã không còn những khói lửa, bom đạn của chiến tranh, mà thay vào đó là bầu trời xanh của hòa bình, của độc lập, tự do. Thời thời kì yên bình này, thì trách nhiệm của mỗi con người Việt Nam, và nhất là của mỗi con người trẻ tuổi đã không còn chỉ là bảo vệ đất nước, mà là bảo vệ và xây dựng nước nhà giàu đẹp. Chính vì vậy mà các bạn thanh thiếu niên trước hết cần sống có lí tưởng, có hoài bão. Lý tưởng sống là mục đích tốt đẹp mà mỗi con người muốn hướng tới, là lí do, mục đích mà mỗi con người mong mỏi đạt được. Người có lý tưởng sống cao đẹp là người luôn suy nghĩ và hành động để hoàn thiện mình hơn, giúp ích cho

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình mình, gia đình xã hội và đất nước. Sinh ra ở đời, ai trong chúng ta cũng khao khát được sống hạnh phúc, lòng khao khát đó thúc giục chúng ta đi kiếm tìm hạnh phúc. Hơn thế nữa, tự đáy lòng của con người luôn ước ao có được một cuộc sống bình an, vui tươi, hạnh phúc. Để đạt được khát vọng đó, người ta luôn tìm cho mình một lẽ sống cho cuộc đời, hay nói đúng hơn là một lý tưởng. Lý tưởng sẽ hướng dẫn đường cho chúng ta vượt qua mọi chông gai và can đảm chấp nhận mọi nghịch cảnh. Vì có một lý tưởng để theo đuổi, có một lẽ sống cho cuộc đời, là niềm hạnh phúc lớn lao nhất của con người.

Có một nhà văn Pháp đã từng nói: “Nếu không có mục đích, anh không làm được gì cả. Anh cũng không làm được gì vĩ đại nếu mục đích tầm thường”. Câu nói đó khuyên chúng ta sống phải có mục đích, lý tưởng phải cao đẹp thì sống mới có ý nghĩa, mới làm được những điều vĩ đại. Trong thời kì công nghiệp hóa-hiện đại hóa, kinh tế thế giới hội nhập, khoa học kỹ thuật hiện đại, con người đặt ra vấn đề về lẽ sống của cuộc đời và sống như thế nào cho xứng đáng ? chúng ta nên hiểu sống có mục đích và lý tưởng cao đẹp là như thế nào?

Trước hết, ta cần phải nỗ lực học tập, rèn luyện kỹ năng, sức khỏe, tư tưởng nhằm thực hiện mục đích đó. Đồng thời, chúng ta phải tích cực tham gia các hoạt động xã hội, chính trị; điều này sẽ giúp cho bản thân hòa nhập cộng đồng. Ta cần phải phát huy những thế mạnh của bản thân, khắc phục các điểm yếu và vận dụng những điều đã học vào thực tế.

Bởi vậy các bạn trẻ hãy học tập để nắm lấy tri thức vì tri thức là sức mạnh. Có tri thức, các bạn như đứng trên vai những người đi trước để cao hơn người khác. Hãy phát huy những truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Chấp nhận và vượt qua thử thách, bởi không có người thất bại, chỉ có người không biết cố gắng mà thôi.

Nhưng hiện nay, một bộ phận lớn thanh niên lại không suy nghĩ được như thế. Họ sống hờ hững với những gì diễn ra xung quanh, sống theo quan niệm: “Được đến đâu thì hay đến đó”, “Nước đến chân mới nhảy”. Tuổi trẻ ngày nay có nhiều thời gian cho học tập, giải trí, nhưng không ít bạn dùng thời gian vào những việc vô bổ. Phải chăng tuổi trẻ ngày nay khi đã được đáp ứng quá đầy đủ về vật chất lẫn tinh thần thì dần trở nên ích kỷ hơn, chỉ biết nghĩ cho riêng mình. Và mục tiêu của phần lớn các bạn trẻ ngày nay là phải thật thành công trong cuộc sống, khẳng định được vị trí của mình trong xã hội; kiếm thật nhiều tiền để có thể thỏa mãn nhu cầu của

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
cuộc sống của riêng mình. Trong khi rất nhiều người đang cố gắng đóng góp một phần công sức nhỏ bé của mình mong muốn một xã hội tốt đẹp hơn thì lại không ít người lại tỏ ra rất thờ ơ hững hờ với những gì đang diễn ra quanh mình. Hiện nay không ít bạn trẻ đắm chìm trong Game online, Facebook và thế giới ảo mà quên đi nhiệm vụ học tập, sống xa rời thực tế. Trên thực tế, không ít bạn trẻ chỉ lo vun vén cho bản thân mà quên đi nghĩa vụ đối với đất nước, trốn tránh nghĩa vụ quân sự. Tất cả những bạn thanh niên có lối sống như thế đều đáng phê phán.

Tóm lại, thanh niên chúng ta cần phải biết và tạo cho mình một lý tưởng sống cao đẹp, sống vì mọi người, vì quê hương đất nước. Bản thân mỗi chúng ta hãy tự nhìn lại cách sống của mình để hướng đến tương lai tươi sáng.

Bản thân em cũng nỗ lực học tập, rèn luyện đạo đức, tham gia nghĩa vụ quân sự, và khi tổ quốc cần cũng sẽ sẵn sàng chiến đấu bảo vệ quê hương.

Cuối cùng xin kết thúc bằng lời của một nhà văn, một anh hùng thời vệ quốc Xô Viết vĩ đại: “Cái quý nhất của con người là cuộc sống. Đời người chỉ sống có một lần, phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những năm tháng sống hoài sống phí”.

Đề 31 : Đề bài: Bài học của anh/chị từ câu chuyện dưới đây ?

Con đề dài hun hút như cuộc đời. Ngày về thăm ngoại, trời chột nắng chột râm. Mẹ bảo:

– Nhà ngoại ở cuối con đề.

Trên đề chỉ có mẹ có con. Lúc nắng mẹ kéo tay con:

-Đi nhanh kẻo nắng vỡ đầu ra.

Con cố!

Lúc râm, con đi chậm, mẹ mắng:

– Đang lúc mát trời, nhanh lên, kéo nắng bây giờ. Con ngờ ngàng: Sao nắng, râm đều phải vội ? Trời vẫn nắng, vẫn râm...

...Mẹ mẹ cỏ xanh, con mới hiểu: Đời lúc nào cũng phải nhanh lên.

HƯỚNG DẪN LÀM:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Giải thích ý nghĩa câu chuyện:

- Con dê dài hun hút: hình ảnh ẩn dụ cho con đường đời, cuộc đời giống như một con dê dài hun hút, mỗi người cần đi trên con dê của riêng mình.
- Bóng nắng: tượng trưng cho những khó khăn, vất vả, trở ngại, thách thức và cả những thất bại con người có thể gặp trên đường đời.
- Bóng râm: tượng trưng cho những cơ hội, thuận lợi, thành công trong cuộc sống.

*Cuộc đời con người có khi nắng, có khi râm không phụ thuộc vào ý muốn chủ quan của chúng ta, mỗi người cần phải đi qua những “bóng nắng, bóng râm” để đi trọn con đường đời của mình.

+ Nhà ngoại ở cuối con dê: tượng trưng cho đích đến của mỗi con người.

+ MỘ mẹ cỏ xanh: Là những trải nghiệm mất mát.

Ý nghĩa câu chuyện: dùng hình ảnh ẩn dụ để gửi gắm một thông điệp: Trên con đường đời, lúc nào cũng phải nhanh, nỗ lực hết mình phải đi qua những bóng nắng, bóng râm của cuộc đời.

Phân tích, lí giải:

Sống là không chờ đợi, lúc nào cũng phải nhanh, nỗ lực đến đích. Cuộc đời là một hành trình dài hướng đến bến đợi bình an với những cơ hội và thách thức liên tiếp nhau.

Trong cuộc sống, phải nhận thức được đâu là những khó khăn, thử thách, cơ hội thuận lợi đối với mình.

Đó là cách nhìn nhận biện chứng về cuộc đời. Người ta chỉ nhận ra điều đó khi đã từng trải.

Con người không nên thụ động trước những biến cố xảy ra trong cuộc sống, lúc khó khăn trở ngại phải nhanh để vượt qua, không chìm đắm trong thất bại.

Lúc có cơ hội phải nhanh tay để nắm bắt, không để cơ hội tuột mất khỏi tầm tay.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Vì sao phải sống nhanh? Vì cuộc đời ngoài kia trôi đi hối hả, không chờ đợi ai, nhất là trong cuộc sống xã hội hiện nay. Bởi vậy mỗi chúng ta cần biết tận dụng thời gian chí ít cũng bỏ rở, bỏ lỡ cơ hội. Vì vậy, phải sống sao cho có mặt của chúng ta trong cuộc sống, cuộc đời.

+ Liên hệ: “Con người có thể sống vô danh nhưng không được sống vô nghĩa”.

Sống nhanh lên ? Trân trọng từng giây phút của cuộc đời, tăng cường độ sống cho một khoảng thời gian ngắn nhất, sống và làm việc một cách có ích, không nên sống hoài sống phí cho những mục đích, những dự định vô bổ. Sống có ý nghĩa với mình và những người xung quanh chứ không phải là sống thử, sống đốt cháy giai đoạn như một bộ phận thanh niên hiện nay.

Để làm gì ? Để trở thành người có ích, để “in dấu trên mặt đất và in dấu trên trái tim người khác”. Sống nhanh để trao gửi yêu thương và đón nhận yêu thương, sống nhanh để tận hưởng thiên đường ngay trên mặt đất ?

Nhưng trên con đường đời, dù đã xác định trước đích đến nhưng mỗi người vẫn “vòng vèo, chùng chình”. Chỉ khi nhận ra những mất mát hoặc mất mát ta mới nhận ra chân lí ở đời...

Bình luận, mở rộng, rút ra bài học:

Cơ hội và thách thức, hạnh phúc và khổ đau, khó khăn và thuận lợi chia đều cho mỗi người, hãy coi mỗi thuận lợi và khó khăn là một phần của cuộc sống, là một chặng đường mà ta phải đi qua, mình phải nhận ra và đón nhận nó và sống hết mình vì cuộc sống không chờ đợi ai.

Hạnh phúc và khổ đau phụ thuộc vào thái độ sống của chúng ta.

Mở rộng: Lấy dẫn chứng thêm từ các tác phẩm văn học.

Liên hệ bản thân, rút ra bài học.

Mở rộng vấn đề: Nhanh hay chậm là do suy nghĩ chủ quan của mỗi người. Cũng có đôi khi nhanh một chút lại là “nhanh ẩu đoảng”, chậm một chút lại là “chậm mà chắc”. Khó khăn và cơ hội luôn song hành cùng với nhau. Con người cần có đủ bản lĩnh, nghị lực, cả sự kiên định và một chút nhanh nhạy để chủ động vượt qua khó khăn và nắm bắt cơ hội của chính mình.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 32 : Trình bày suy nghĩ của anh/chị về câu nói “ Có 1 nơi để về, đó là nhà. Có những người để yêu thương, đó là gia đình. Có được cả 2, đó là hạnh phúc”.

Bài làm

(Bài viết của học sinh gửi vào Gmail nhờ cô nhận xét)

Dù cuộc sống đầy đủ sung túc, dù đi đâu về đâu nhưng con người ta cũng không toại mãi bằng được ở trong ngôi nhà của mình. Dành dụm yêu thương để giữ trong tim mình là điều ai cũng làm được, và đã làm được. Hơn thế, dành tình cảm cho những người mà mình yêu thương, cho gia đình đó là một điều ý nghĩa biết bao. Có một câu nói: : “Có một nơi để về, đó là nhà. Có những người để yêu thương, đó là gia đình. Có được cả hai, đó là hạnh phúc”. Liệu bạn có được nhà, được gia đình, được hạnh phúc không? Điều đó phụ thuộc vào chính bản thân các bạn.

“Nhà” là nơi mà ta có thể trú nắng, trú mưa bất cứ lúc nào. Nhà là nơi đợi ta về những lúc đi xa. Nhà là nơi chú giúp ta trưởng thành. Nhà là nơi mọi người trong gia đình chung sống với nhau. Mọi sinh hoạt của mọi người hầu hết đều diễn ra ở nhà. Ta có thể đi rất nhiều nơi, ở rất nhiều chỗ nhưng không thể bằng nhà của chúng ta, ta không được quên nơi sinh ra, lớn lên- đó là nhà. Dù đi đâu cũng phải nhớ đường về nhà. Như vậy, ta đã “Có một nơi để về, đó là nhà”.

“Gia đình” là nơi chứa đựng những yêu thương mà ta dành cho những người thân yêu. Cuộc sống có bao lo toan, vất vả, cuộc sống xô bồ đã làm cho con người ta mệt mỏi, gục ngã. Việc đầu tiên mà người ta nghĩ đến đó chính là gia đình. “ Gia đình” là nơi có cha, có mẹ, có những người thân yêu nhất. Khi chúng ta gục ngã- gia đình, những người thân yêu sẽ nâng chúng ta dậy, sẽ giúp chúng ta đứng lên:

“ Con dù lớn vẫn là con của mẹ

Đi hết đời lòng mẹ vẫn theo con”

Dù ta là ai, ta ở bất cứ đâu, bất cứ nơi nào thì gia đình, những người thân yêu vẫn dõi theo bước chân chúng ta trên đường đời nhiều chông gai, vất vả. “Gia đình” là nơi có những người mà ta dành trọn thương cho họ. trong tim mỗi người, dù là người tốt hay xấu, dù bình thường hay tù tội, dù nghèo khổ hay giàu có,... thì họ đều dành trái tim mình những người mà họ yêu thương.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
“Hạnh phúc” là gì hả bạn? “Hạnh phúc là một thứ gì đó không thành hình khối, cũng chẳng thể sờ thấy. Mà nó chính là cảm xúc của chúng ta. nếu một điều gì đó làm ta vui- ta sẽ cảm thấy “hạnh phúc”. Nếu ta làm một việc có ý nghĩa- ta sẽ cảm thấy “hạnh phúc”. Hơn tất cả có một nơi để về, có những người để yêu thương ta sẽ thấy hạnh phúc hơn hết. Yêu thương người khác giúp ta hạnh phúc hơn, giúp ta thấy cuộc sống này ý nghĩa biết bao. Nếu như: “ nhà to nhưng gia đình nhỏ” thì ta sẽ không cảm thấy hạnh phúc. Là khi những người trong gia đình không gắn kết, không có tình yêu thương giữa những người thân trong gia đình.

Hiện thực cuộc sống có những gia đình chỉ biết lo kiếm tiền, không chăm lo đến vun vén tình cảm giữa những người thân với nhau. Họ khiến cho con cái chỉ cảm thấy vật chất là đủ, còn tình cảm thì vô cùng thiếu thốn. Trong thực tế, có nhiều gia đình giàu có nhưng không chú trọng đến việc nuôi dưỡng, bồi đắp tình cảm cho con cái. Như thế sẽ khiến cho con cái cảm thấy mình không được coi trọng, không được quan tâm đến , chúng sẽ không muốn về nhà- nơi mà không có sự yêu thương. Những người cha, người mẹ cho rằng tiền có thể mua được tất cả. Nhưng họ hoàn toàn đã nhầm càng có nhiều tiền mà không có tình yêu thương thì con cái họ sẽ càng trở nên xa đọa tinh thần hơn. Có những gia đình nghèo vật chất nhưng lúc nào mọi người trong gia đình cũng đều cảm thấy vui vẻ, đầy đủ. Hạnh phúc là khi ta trở về luôn có những người mà ta yêu thương mở rộng vòng tay đón ta về. Hạnh phúc là khi chúng ta có một mái ấm ngập tràn tình thương. Hạnh phúc khi ta có nhà để về, có những người để yêu thương. Để ai cũng cảm thấy hạnh phúc khi có nhà, có gia đình thì những người thân hay cả xã hội hãy cho họ một ngôi nhà thật đúng nghĩa. Ngay cả những đứa trẻ mồ côi, không nơi nương tựa thì xã hội đã có những trại trẻ mồ côi, viện dưỡng lão- những nơi có thể giúp họ hòa nhập với mọi người. Đến xã hội những người không quen biết còn có thể cho họ được có nhà, có gia đình. Vậy thì sao những người trong một gia đình lại không thể cho nhau một gia đình đúng nghĩa? Ông bà, cha mẹ có trách nhiệm nuôi dạy con cháu nên người. Con cháu có nghĩa vụ hiếu thảo, kính trọng ông bà, cha mẹ; phụng dưỡng ông bà, cha mẹ khi già yếu.

Bên cạnh những tấm gương tốt về lòng hiếu thảo thì còn có những đứa con bất hiếu, không nghe lời. Vậy hạnh phúc là khi ta có nhà, có gia đình một cách đúng nghĩa. Ở đó giúp ta phát triển không chỉ về thể chất, mà còn cả về tâm hồn của chúng ta; Ở đó định hướng cho ta về sự phát triển của tâm hồn. Nhà, gia đình giúp ta trút bỏ những gánh nặng, lo toan phiền muộn của cuộc sống; giúp ta có thể tâm

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình sự, chia sẻ những buồn vui của cuộc sống. Cảnh gia đình sum vầy, quây quần bên nhau đây cũng là đề tài của nhiều nhà văn, nhà thơ, nhạc sĩ... Nhưng ý nghĩa của nó còn to lớn hơn thế. Vậy bạn đã có cả hai thứ ấy, đã có được hạnh phúc chưa? Và có biết phải làm thế nào để có được hạnh phúc không? Theo tôi nghĩ đó là tùy theo cách hiểu, cách nghĩ và cách thể hiện của mỗi người là không giống nhau. "... Đường tương lai nhiều chông gai và những lúc gian nan làm con ngã quỵ, để con nhớ rằng nơi ấy luôn có một góc bình yên luôn có mẹ cha chờ con tìm về". Như thế mỗi chúng ta luôn có một góc bình yên của riêng mình. Các bạn hãy giữ hạnh phúc và một góc bình yên của mình bạn nhé!

Bài viết được đóng góp bởi bạn học sinh có Nick face là Băng

Nhận xét : Đề bài viết sâu sắc hơn, em cần bổ sung thêm một số ý :

+Nếu không có nhà, không có gia đình thì con người có hạnh phúc không? Trên thực tế nhiều người kém may mắn, không nhà, không gia đình, vậy làm thế nào để họ có được hạnh phúc?

+Để có được một ngôi nhà, có 1 gia đình hạnh phúc, mỗi người chúng ta cần làm gì?

Đề 33 : “Con ơi! Khi con cất tiếng khóc oe oe chào đời, thì những người xung quanh nhìn con mỉm cười sung sướng. Hãy sống sao cho, một ngày nào đó, con có thể mỉm cười nhắm mắt xuôi tay khi những người xung quanh con đều rơi lệ”

(Henry Bordeaux)

Anh (chị) hiểu gì về câu nói trên?

HƯỚNG DẪN CHẤM

a. Yêu cầu về kỹ năng:

Biết cách làm bài văn nghị luận xã hội, lí giải thuyết phục một lời khuyên về đạo lí con người.

Bài làm có kết cấu chặt chẽ, bố cục có tính khoa học, hợp lí, rõ ràng; diễn đạt mạch lạc, trong sáng.

1. Yêu cầu về kiến thức:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Học sinh hiểu được câu nói của Henry Bordeaux nhằm nhấn mạnh ý nghĩa của cuộc sống tốt đẹp, hữu ích của con người đối với xã hội, với cuộc đời. Có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau song cơ bản đáp ứng những ý chính sau:

* Vế 1: “Con ơi! Khi con cất tiếng khóc oe oe chào đời, thì những người xung quanh nhìn con mỉm cười sung sướng”:

– “Khi con cất tiếng khóc oe oe chào đời”: Người công dân mới thấy được trách nhiệm và nghĩa vụ lớn lao nhưng đầy khó khăn của mình đối với gia đình, xã hội.

– “Những người xung quanh nhìn con mỉm cười sung sướng”:

+ Hân hoan, sung sướng chào đón một sinh linh, một công dân mới ra đời, mai đây sẽ hoà nhập vào cộng đồng xã hội.

+ Yêu mến, tin tưởng công dân mới sẽ là người có ích cho gia đình, xã hội.

* Vế 2: “Hãy sống sao cho, một ngày nào đó, con có thể mỉm cười nhắm mắt xuôi tay, khi những người xung quanh con đều rơi lệ”:

– Người công dân mới phải sống sao cho tốt đẹp, sống có ích... để thoả mãn sự mong mỏi, tin tưởng của mọi người.

– Để cuối cuộc đời, ta thoả mãn và tự hào những gì mình đã làm, đã cống hiến cho xã hội

Lúc ấy, mọi người sẽ khóc bởi nhớ thương và tiếc nuối.

Đề 34 :Có ý kiến cho rằng: “Thà làm một bông hoa sen nở khi thấy mặt trời rồi mất hết tinh nhụy, còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông”. Suy nghĩ của anh (chị) về nhận định trên. (R.Ta-go)

Hướng dẫn cách làm :Đây là dạng đề Nghị luận về tư tưởng đạo lí, các em có thể trình bày theo nhiều cách nhưng phải đảm bảo những ý cơ bản sau :

Mở bài : Dẫn dắt vấn đề và trích dẫn câu nói của R.Ta-go

Mở bài tham khảo:

Có ai đó đã nói rằng :”Sinh ra trên đời là một việc hết sức đơn giản nhưng sống trên đời lại là một việc rất khó” .Quả thực , mỗi con người đều chọn cho mình một

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
cách sống riêng. Tuy nhiên sống như thế nào để cuộc sống này thực sự có ý nghĩa? Đó là câu hỏi không phải ai cũng trả lời thấu đáo. Nhà thơ Ấn Độ R.Ta-go viết :”Thà làm một bông hoa sen nở khi thấy mặt trời rồi mất hết tinh nhụy, còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông”. Câu nói của R.Ta-go chứa đựng bài học sâu sắc về cách sống đẹp.

Thân bài

1. Giải thích ý nghĩa của lời nhận định.

Cách giải thích : Cần giải thích những từ ngữ trọng tâm, nghĩa đen, nghĩa biểu tượng, sau đó rút ra ý nghĩa cả câu.

Trong câu trên, cần giải thích các từ ngữ : Hoa sen, nụ búp, mặt trời, sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông.

– Hoa sen: Biểu tượng cho vẻ đẹp tinh khiết, cho phẩm cách thanh sạch, biết vươn lên trong cuộc sống của con người.

– Mặt trời: Thiên thể trong vũ trụ, mang lại sự sống, ánh sáng cho con người và vạn vật. Mặt trời tượng trưng cho sức sống mạnh mẽ, sự huy hoàng.

– Nụ búp: Ẩn dụ cho cái non nớt, nhút nhát, e sợ của con người.

– Sương lạnh vĩnh cửu: là môi trường lạnh giá, khắc nghiệt, ở đó vạn vật phải ẩn mình, thu mình, không thể sinh sôi phát triển. Vì thế nó tượng trưng cho những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

=> Ý nghĩa câu nói: Câu nói đặt ra vấn đề về cách sống và lẽ sống ở đời : Cần phải sống mạnh mẽ, vươn lên, cống hiến hết mình

Ý kiến của Ta- go là một triết lí sống mạnh mẽ, tích cực và tiến bộ. Trong cuộc sống có rất nhiều khó khăn thử thách, nhưng nếu biết sống và cống hiến hết mình ta sẽ nhận được thành quả xứng đáng. Nếu sống nhút nhát, thụ động thì cuộc đời thật nhạt nhẽo, vô nghĩa.

2. Bàn luận, chứng minh ý nghĩa câu nói :

+ Giải thích vì sao mỗi người nên chọn cách sống như bông hoa sen, vươn tới ánh nắng mặt trời để rồi mất hết tinh nhụy?

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

– Cuộc sống rất quý giá nhưng lại ngắn ngủi, và chỉ đến duy nhất một lần. Tuổi xuân của mỗi người là hữu hạn, bởi vậy ta phải sống thế nào cho xứng đáng, phải sống sao cho khỏi xót xa, ân hận vì những tháng năm đã sống hoài, sống phí. Ta cần có một trái tim đầy nhiệt huyết để sống hết mình, để cảm nhận từng hơi thở trong khoảnh khắc của đời mình.

-Mỗi người cần phải có ước mơ, lý tưởng và khát khao thực hiện những điều đó. Tuy nhiên, cuộc sống luôn ẩn chứa những khó khăn, thử thách và những điều tốt đẹp không bỗng dưng mà có. Thay vì dễ khó khăn đánh bại, ta hãy đón nhận chúng như một cơ hội để rèn luyện bản lĩnh của chính mình, để ta thêm trưởng thành.

– Khi ta chọn làm “bông hoa sen nở trong ánh mặt trời” đó là lúc ta sống hết mình và cống hiến hết mình. Ta sẽ có cơ hội được tỏa sáng, được khẳng định, lưu lại dấu chân trên con đường đã đi và tận hưởng những điều tuyệt diệu mà cuộc sống mang lại. Đó cũng chính là cách khiến cuộc sống của ta thêm ý nghĩa và trở nên có ích. Đó mới là cuộc sống đích thực của con người.

+ Giải thích vì sao không nên chọn cách sống như nụ búp giữ nguyên hình trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông?

-Nụ sen ẩn mình trong bùn đất sẽ mãi mãi không được người đời biết đến giá trị của nó

– Cuộc sống của mỗi con người cũng vậy, Nếu ta không dám đối mặt trước những khó khăn, thử thách của cuộc sống vì ta sợ sai lầm, sợ sẽ thất bại, sợ bị cười chê... để rồi mãi mãi ta sống trong vỏ bọc hèn nhát của mình. Đó là lối sống mòn, sống thừa, sống vô ích mà không được ai biết đến.

Một “cuộc sống đang mòn ra, đang rỉ đi, đang nổi váng.” – Cuộc sống không mục tiêu, ước mơ, hoài bão thật vô vị. Sống như thế thực chất chỉ là tồn tại mà thôi, là chết ngay cả khi đang sống.

Dẫn chứng liên hệ : Thơ văn hoặc dẫn chứng trong cuộc sống hàng ngày. ví dụ:

Trong bài thơ Giục giã, nhà thơ Xuân Diệu viết:

Thà một phút huy hoàng rồi chợt tối,

Còn hơn buồn le lói suốt trăm năm.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

3. Bàn bạc mở rộng vấn đề :

– Liệu có phải lúc nào ta cũng sống hết mình? Nếu cứ hết mình như thế sẽ có lúc ta kiệt sức. Vậy ta cần phải biết lượng sức mình, không phải lúc nào cũng nên lao về phía trước. Để đối mặt với mọi thử thách trên đường đời trước tiên ta phải trân trọng chính bản thân ta. Đừng nôn nóng theo đuổi mục đích mà quên mất bản thân mình.

– Có những phút giây ta nên thu mình lại khi đã cảm thấy mệt mỏi. Khi ấy không phải ta đang hèn nhát, chỉ là ta đang tìm kiếm chút bình yên cho tâm hồn, tìm được lại ý chí, lòng quyết tâm để tiếp tục tiến lên phía trước.

Phản đề : Phê phán lối sống yếu mềm, thụ động, hèn nhát, chỉ biết ngồi chờ vận may và sự thuận lợi.

4. Bài học nhận thức và hành động – Cuộc sống của mỗi người được quyết định bởi sự tự nhận thức, bản lĩnh và nghị lực vươn lên không ngừng. Cuộc sống quá ngắn ngủi, hãy cứ cháy hết mình đến tận cùng của khát vọng, ước mơ.

Kết bài :

+Khẳng định quan niệm sống đúng đắn

+Liên hệ bản thân

Đề 35 : Nghị luận xã hội : Tuổi trẻ giống như một cơn mưa rào ,cho dù bị cấm, vẫn muốn quay lại để được ướt mưa thêm một lần nữa

Trích “You are apple of my eyes”

Từ câu nói trên, anh (chị) có suy nghĩ gì về ý nghĩa của những thăng trầm trong những năm tháng tuổi trẻ? Hãy trình bày suy nghĩ ấy bằng một bài văn nghị luận ngắn (khoảng 600 chữ).

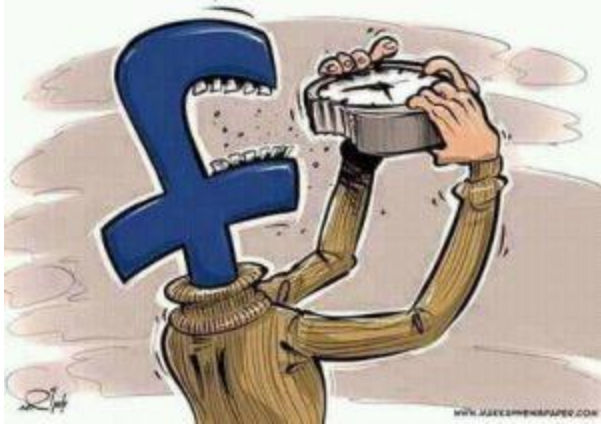
Đáp án ở link này : <http://thutrang.edu.vn/nghi-luan-xa-hoi-tuoi-tre-giong-nhu-mot-con-mua-rao-cho-du-bi-cam-van-muon-quay-lai-de-duoc-uoat-mua-mot-lan-nua>

Đề 36 : Đề bài : Viết bài văn trình bày suy nghĩ của mình về ý nghĩa bức ảnh sau :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đáp án : ở bài viết trên web cô Thu Trang : Nghị luận xã hội : Facebook- Kẻ đánh cắp thời gian

Link đáp án : <http://thutrang.edu.vn/nghi-luan-xa-hoi-facebook-ke-danh-cap-thoi-gian>

(CÒN NỮA)

HIỆN TẠI CÔ ĐÃ BIÊN SOẠN ĐƯỢC KHOẢNG 150 ĐỀ NGHỊ LUẬN XÃ HỘI, CÓ ĐÁP ÁN VÀ DÀN Ý CHI TIẾT, ĐĂNG TRÊN WEBSITE

<http://thutrang.edu.vn/> CÁC EM XEM THÊM NHIỀU ĐỀ NLXH NỮA Ở LINK

NÀY NHÉ : <http://thutrang.edu.vn/tag/nghi-luan-xa-hoi> CÔ CẬP NHẬT

THƯỜNG XUYÊN NHỮNG BÀI VIẾT MỚI. LIKE PAGE “ TIẾP SỨC MÙA THI MÔN NGỮ VĂN” ĐỂ TRỞ THÀNH NGƯỜI ĐẦU TIÊN ĐƯỢC ĐỌC BÀI VIẾT MỚI NHÉ.

Phụ lục : Tổng hợp dẫn chứng cho bài NLXH :

Những Vấn Đề Nóng Của Xã Hội

I. Cá chết và vấn đề ô nhiễm môi trường biển

1. Cá chết bất thường được phát hiện từ đầu tháng 4 ở Hà Tĩnh, lan vào khu vực Hòn La (Quảng Bình, giáp Hà Tĩnh) rồi mở rộng xuống vùng biển Nhật Lệ, Hải

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Ninh và Lê Thuỷ. Đến ngày 18 và 19/4, Quảng Trị và Huế cũng xuất hiện tình trạng này.

– Riêng tại Quảng Trị, tổng khối lượng cá chết mà người dân vớt được từ 2 đến 4 tấn.

2. 10 tấn rác thải “tấn công” vịnh Nha Trang mỗi ngày

Chỉ trong mấy ngày qua bờ biển tỉnh Hà Tĩnh chứng kiến hai sự cố mà tác nhân chủ yếu đến từ ô nhiễm môi trường ven bờ biển. Từ ngày 2-3, hơn 50ha nghêu thương phẩm vùng bờ biển bãi ngang hai huyện Kỳ Anh và Cẩm Xuyên chết rạt đến gần 90% chưa có biện pháp khắc phục hậu quả thì ngay sau đó sò lông, ốc hương tự nhiên chết theo sóng biển tấp vào đầy nghẹt bờ cát ven bờ huyện Kỳ Anh, dọn không xuể.

3. Một nghiên cứu của Ngân hàng Thế giới năm 2008 dự báo, mỗi năm, Việt Nam đang mất đi ít nhất 69 triệu USD thu nhập từ ngành du lịch do hệ thống xử lý vệ sinh kém. Ô nhiễm môi trường cũng làm giảm đi sức thu hút khách của ngành du lịch.

II. Thực phẩm bẩn

1. Thịt heo nạc bất thường do lạm dụng chất cấm salbutamol trong chăn nuôi, măng tươi được tẩm, nhuộm Auramine O – chất cấm sử dụng trong chế biến, bảo quản thực phẩm.

2. Theo ông Vũ Đình Phú, Chủ tịch Hiệp hội siêu thị Hà Nội: “Thực phẩm bẩn đang tuồn vào các siêu thị uy tín”. Như vậy, vấn nạn thực phẩm bẩn đang “hoành hành” từ các khu chợ thuận tiện cho việc mua bán thường nhật đến những siêu thị lớn gửi gắm niềm tin của người tiêu dùng.

II. Văn hóa tại nơi thờ tự

1. Hàng năm, ở Việt Nam 8000 lễ hội, trung bình mỗi ngày có 20 lễ hội diễn ra trên cả nước. Nhưng với số lượng lễ hội lớn không chỉ mất tiền bạc và thời gian vào lễ hội, chúng ta đang phải chứng kiến hàng ngày 20 cảnh xô bồ, chen lấn không chút tình người ở những nơi linh thiêng, thanh tịnh như chốn Phật ngữ.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

2. Nhiều bài báo cho thấy cảnh chen chúc khiến trẻ con phải khóc, bộ phận công an phải buộc bế những đứa trẻ thoát khỏi “biển người” đang hành hương lên đất Tổ trong dịp lễ vừa qua. Thay vì khuôn mặt thanh thản, dưới cái nắng của hè cuối tháng 4 dương lịch, mặt người nào người ấy đều đượm mồ hôi, cau có, khó chịu. Thái độ đó sinh ra không đơn giản là vì thời tiết nữa, mà tại bên trái, bên phải, bên trên, bên dưới mọi người đều đi hành hương, đẩy nhau, chen nhau trên từng bậc đá cầu thang. Oái ăm thay, có nhiều người còn dẫn cả trẻ con đi theo và người lớn hoặc kéo theo một cái đuôi; hoặc bồng bế dắt díu nhau như chạy loạn... Và người dẫn lên người, người ùn người chỉ để nhanh lên núi khấn cụ Tổ nghìn năm trước. Văn hóa xếp hàng vốn kém nay còn không hề xuất hiện trong việc đám đông về núi nhớ Giỗ Tổ. Một đám giỗ linh đình vì “Thiên Lĩnh đang oản mình” trước bước chân đầy bon chen của đám con cháu Hùng Vương.

3. Ở chốn non thiêng Yên Tử, người ta dùng tiền để “đánh bóng” cả chùa Đồng. Mỗi người dân cầm trên tay một tờ tiền rồi thi nhau chạm vào chùa Đồng. Dù không có sự tích nào được lưu truyền về việc phát tài, phát lộc theo cách “xoa tiền” này, khách hành hương tới chùa Đồng vẫn làm rất “nhiệt tình”.

IV. Hạn mặn tại Đồng Bằng SCL

1. Những tháng đầu năm 2016, ĐBSCL đã hứng chịu nạn hạn hán, xâm nhập mặn lớn nhất trong gần một thế kỉ qua.

+ Theo báo cáo của Liên Hợp Quốc (UN), mực nước tại mạng lưới kênh rạch của ĐBSCL đang ở mức thấp nhất kỉ lục. Những ruộng lúa khô cằn, những đầm tôm mất trắng,... đặt lên vai người nông dân chồng chất những gánh nợ.

+ Sinh hoạt của người dân cũng bị ảnh hưởng trầm trọng. Hiện tại ở ĐBSCL đã có hơn nửa triệu người thiếu nước. Tỉnh Bến Tre ghi nhận 160/164 xã không có nước ngọt để sinh hoạt.

2. Vùng trũng Lung Ngọc Hoàng (Hậu Giang) – khu vực bảo tồn thiên nhiên rộng hơn 3.000 ha và cũng được xem là túi nước ngọt của cả vùng đồng bằng có nguy cơ chứng kiến sự biến mất của 500 loài.

V. Bệnh vô cảm

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Trong y tế thì bác sĩ thờ ơ với nỗi đau của bệnh nhân, y tá thì ăn bớt vắc xin của trẻ em, dù biết nó có thể để lại những hậu quả khôn lường. Doanh nghiệp thì chôn thuốc trừ sâu xuống đất mà không nghĩ đến hậu quả gây ra cho đồng loại. Công quyền thì thờ ơ với dân, ngoài đường thấy tai nạn người ta tụ tập lại vì tò mò nhiều hơn là tìm cách đưa nạn nhân đi cấp cứu...

2. Một lần, ở đường Đại Cồ Việt (Hà Nội), có một nữ khách nước ngoài bị tai nạn ô tô, vậy mà tất cả mọi người không ai giúp đỡ bà ấy mà để mấy tiếng sau xe cấp cứu mới tới...

VI. Phá hoại môi trường

Phần nộ với du khách Trung Quốc phá hoại môi trường Hoàng Sa

Các du khách Trung Quốc tham gia chuyến du lịch phi pháp đến quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam mới đây đã châm ngòi cho làn sóng phần nộ với những hành động phá hoại môi trường cũng như ăn cắp các loại động vật quý hiếm tại đây.

Một du khách tham gia chuyến du lịch mới đây tại Hoàng Sa đã đăng tải trên mạng các bức hình chụp cảnh một nhóm người Trung Quốc vơ vét các loại động vật biển quý hiếm, làm dấy lên lo ngại về hoạt động bảo tồn thiên nhiên tại khu vực mà Trung Quốc chiếm đóng phi pháp của Việt Nam.

VII. Vấn đề băng hoại đạo đức con người

1. Con giỡn mẹ cho bố đánh gãy cổ

Đêm 18/9, tổ 45B phường Trương Định, quận Hoàng Mai (Hà Nội) náo loạn vì vụ việc con trai và bố khóa trái cửa đánh mẹ gãy đốt sống cổ và đến nay, theo chuẩn đoán của bệnh viện là đang có nguy cơ bị liệt nửa người vĩnh viễn.

Nạn nhân là bà Lê Thị Liên (sinh năm 1958) hiện đang nằm điều trị trong khoa Sơ não, bệnh viện Thanh Nhàn trong tình trạng chấn thương nặng.

Trên khắp các diễn đàn, các mạng xã hội lớn ở Việt Nam, người ta xôn xao bàn tán về đạo đức của người chồng có học vấn cao, tên N.D.Tiến (sinh năm 1956) – giáo viên dạy Toán lớp 9 của trường THCS Nguyễn Phong Sắc (Quận Hai Bà Trưng, Hà Nội) và cậu “quý tử” bà Liên mang nặng đẻ đau – N.T.Khôi (sinh năm 1985).

2. Giết người vô nhân tính.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Vụ án Lê Văn Luyện là một vụ án giết người cướp của xảy ra tại tiệm vàng Ngọc Bích (Phương Sơn, Lục Nam) ngày 24 tháng 8 năm 2011. Trong vụ án này, sát thủ Lê Văn Luyện đã giết chết vợ chồng chủ tiệm vàng cùng con gái nhỏ 18 tháng tuổi. Con gái lớn của họ 8 tuổi bị chém đứt tay. Đây là vụ án rất nghiêm trọng gây xôn xao trong dư luận và ảnh hưởng đến trật tự an ninh tại địa phương.

Lê Văn Luyện nổi tiếng vì phạm tội khi chưa đến 18 tuổi. Do vậy khi bị kết án Luyện chỉ bị mức án nặng nhất là 18 năm tù theo luật pháp của Việt Nam tại thời điểm đó.

VIII. Thế giới ảo

Giờ nhiều gia đình quá tập trung vào kinh tế mà quên mất việc giao tiếp, dạy dỗ con cái. Nhiều đứa trẻ suốt ngày chỉ giao lưu với thế giới ảo trên mạng. Thế giới ảo đã gây ra nhiều hậu quả xấu như bị lừa tiền, lừa tình,...

Tiêu điểm là vụ một nữ sinh trường THPT Trần Phú (Đà Nẵng) bị bôi xấu trên mạng xã hội Facebook dẫn tới suýt mất mạng đã làm xôn xao cộng đồng mạng. Cụ thể là nữ sinh này bị một nhóm người đăng những nội dung nhục mạ, xúc phạm, rằng nữ sinh đó đi học kênh kiệu, chảnh chọe, không hoà đồng, lòi cả phụ huynh vào cuộc và bịa đặt nhiều chuyện riêng tư khác để bôi nhọ nữ sinh đó...

Tiêu điểm thứ 2 là câu chuyện lợi dụng lòng tin của cộng đồng mạng để lừa tiền. Chuyện kể về một cậu học sinh tên Nhật (cựu học sinh THPT chuyên T.L, Đà Lạt), do nợ nần chồng chất, Nhật đã bịa ra chuyện em mình bị ruột thừa cần gấp khoảng 10 triệu để cho em phẫu thuật. Có rất nhiều người vì cả tin đã cho Nhật vay tiền và bị y cuốn tròn.

IX. Thần tượng.

Giới trẻ hiện nay phát cuồng thần tượng chứ không đơn giản chỉ là sự yêu thích. Đã có những cuộc tranh cãi gay gắt trên các mạng xã hội về vấn đề này. Điển hình là vụ tranh cãi của các fan cuồng K.pop với nhà thơ Đỗ Trung Quân. Bài thơ có cái tên khá dài: “Hãy tiết kiệm thứ còn lại duy nhất” đã thể hiện quan điểm của những con người thời đại trước từng cảm sủng ra trận với giới trẻ ngày nay đang sống trong hòa bình nhưng không ý thức rõ tình yêu của mình đang nằm ở đâu. Bài thơ có những đoạn chỉ trích thẳng vào các fan Kpop. Ngay sau đó, các fan Kpop đã

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình làm ngay một bài thơ phản pháo. Từ đó xuất hiện những quan điểm trái chiều gây nhiều tranh cãi.

Những Tấm Gương Về Ý Chí, Nghị Lực

1. Chu Văn An

Chu Văn An (1292- 1370)- nhà Nho, nhà hiền triết, nhà sư phạm mẫu mực cuối đời Trần, nổi tiếng cương trực không cầu danh lợi. Ra làm quan vào đời Trần Dụ Tông (đầu thế kỉ XIV), chính sự suy đồi, nịnh thần lũng đoạn, ông dâng sớ xin chém bảy nịnh thần (thất trảm sớ) nhưng không được chấp thuận. Ông treo ấn từ quan về quê dạy học, viết sách. Ông không vì trò làm quan to mà dựa dẫm, luôn thẳng thắn phê bình những trò thiếu lễ độ -> TẤM GƯƠNG TRUNG THỰC, BẤT CHẤP KHÓ KHĂN VẪN CHIẾN ĐẤU VÌ LẼ PHẢI.

2. Nguyễn Đình Chiểu

Nguyễn Đình Chiểu là nhà thơ mù yêu nước . Ông dùng ngòi bút của mình đánh giặc .Cuộc đời và sự nghiệp của ông là tấm gương tiêu biểu cho ý chí và nghị lực của con người vượt qua hoàn cảnh, số phận. Ở cương vị nào, một nhà thơ, một thầy giáo, một thầy thuốc,...ông cũng đều cống hiến hết mình ==> Ý CHÍ NGHỊ LỰC PHI THƯỜNG.

3. Nguyễn Thị Ánh Viên

Nguyễn Thị Ánh Viên, 19 tuổi đến từ Cần Thơ là VĐV bơi lội. Cô nàng được nhiều người biết đến và dành tình cảm mến mộ tại SEA Games 28 vừa qua khi giành được 8 HCV và phá vỡ 8 kỷ lục bơi tại đại hội thể thao lớn nhất Đông Nam Á. Thành tích ấn tượng này khiến Ánh Viên trở thành thần tượng của giới trẻ. Cô nàng được gắn với nhiều nick name như “kình ngư vàng”, “tiểu tiên cá”, “siêu sao trên đường đua xanh”...Ánh Viên còn gây “choáng” khi trở thành Đại úy Quân nhân chuyên nghiệp trẻ tuổi nhất trong lực lượng Quân đội nhân dân Việt Nam ở tuổi 18 và được nhận Huân chương Lao động hạng nhì. Dù phải xa nhà từ lúc 12 tuổi, mỗi năm về thăm bố mẹ rất ít, suốt ngày chỉ có bơi lội và có một chế độ ăn uống nghiêm ngặt... nhưng Ánh Viên chưa bao giờ bỏ cuộc mà luôn cố gắng ==> BÀI HỌC VỀ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG ƯỚC MƠ, BÀI HỌC VỀ SỰ KHIÊM TỐN, KHÉO LÉO TRONG ỨNG XỬ, THẮNG KHÔNG KIỆU, BÀI

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
KHÔNG NẢN, NỖ LỰC KHÔNG NGỪNG DÙ ĐÃ THÀNH CÔNG, KHÔNG
NGỦ QUÊN TRONG CHIẾN THẮNG.

4. Nhà soạn nhạc Beethoven

Beethoven (17/12/1770 – 26/3/1827) là nhà soạn nhạc cổ điển người Đức. Hồi nhỏ, ông bị khiếm thính, sau đó bị điếc hoàn toàn. Tuy vậy, vượt qua mọi trở ngại, ông vẫn trở thành một nhà soạn nhạc vĩ đại, nổi tiếng thế giới. Ông là hình tượng âm nhạc quan trọng trong giai đoạn giao thời, từ thời kỳ âm nhạc cổ điển sang âm nhạc lãng mạn. Beethoven được coi là một trong những nhà soạn nhạc vĩ đại nhất và có ảnh hưởng tới rất nhiều nhà soạn nhạc, nhạc sỹ và khán giả về sau.

5. Liz Murray

Elizabeth Murray sinh năm 1980 trong một gia đình mà cả bố và mẹ đều dính căn bệnh thế kỷ AIDS. Năm 15 tuổi, mẹ qua đời vì bệnh tật, cha phải chuyển đến khu tạm trú cho những người vô gia cư. Không nhà cửa, không cha mẹ nhưng cô gái vượt lên số phận. Hàng đêm, cô vẫn tìm ra nơi có ánh sáng để đọc sách. Chăm chỉ làm việc cộng với tinh thần vượt khó, cuối cùng cô có tên trong danh sách nhập học của Đại học Harvard. Sau này cô trở thành giám đốc của một công ty.

6. Jessica Cox

Cô gái người Mỹ sinh năm 1983, Jessica Cox, là phi công đầu tiên trên thế giới chỉ dùng chân lái máy bay. Từ lúc sinh ra Jessica Cox đã thiệt thòi, không có tay. Tuy nhiên, sự thiếu may mắn ấy không cản nổi ý chí, quyết tâm đạt được khát vọng của mình. Từng tốt nghiệp ngành tâm lý học, biết võ Taekwondo, yêu lái xe tốc độ, Jessica còn gõ máy tính bằng chân rất nhanh: 25 từ/phút.

7. Niu- ton

Niu- ton nhà toán học, vật lý học, cơ học, thiên văn học vĩ đại người Anh. Sinh ra thiếu thốn là một đứa trẻ yếu ớt, thường phải tránh những trò chơi hiếu động của bạn bè. Do đó ông đã tự tạo ra những trò chơi cho mình và trở thành người tài năng
-> CÓ THỂ CHIẾN THẮNG CÁI KHÓ KHĂN THIẾU THỐN BẰNG NGHỊ LỰC CỦA BẢN THÂN.

8. Andecxen

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Sinh ra trong một gia đình nghèo ở thành phố Odense, cuộc sống nghèo khổ, không lúc nào có đủ bánh mì để ăn. Đi học lại luôn bị bạn bè chê cười vì ngoại hình xấu xí. Vượt qua tất cả với ước mơ trở thành nghệ sĩ, Andecxen đã lang thang lên thành phố Copenhagen, đóng những vai kịch tầm thường, làm quét dọn. Cuối cùng nghị lực và tình yêu nghệ thuật đã giúp ông thành công. Những câu chuyện của ông mãi mãi tồn tại trong tâm trí độc giả, mang lại cho trẻ thơ niềm hạnh phúc, thắp lên những ước mơ đẹp -> NGHỊ LỰC VÀ ĐAM MÊ

Những Tấm gương Dũng Cảm Chiến Đấu Và Hi Sinh Trong Sự Nghiệp Bảo Vệ Dân Tộc.

1- Anh hùng Phùng Văn Khầu: sinh ra và lớn lên ở Trùng Khánh- Cao Bằng. Chàng thanh niên người Tày bỏ nhà tham gia quân đội khi chưa tròn 16 tuổi. Vào pháo binh, ông được biên chế vào Binh chủng Pháo binh E675. Những ngày tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ, theo yêu cầu của nhiệm vụ, khẩu đội của Phùng Văn Khầu phải vào trận địa trước. Chỉ với 9 người, ông và các đồng chí phải chiến đấu gấp ba bình thường. Đồng đội lần lượt hi sinh, chỉ còn mình ông, ông đã làm thay công việc của cả tám người. Trận đánh ấy, một mình ông tiêu diệt được 5 khẩu pháo 105ly, 6 khẩu đại liên, 4 lô cốt, 1 kho đạn của địch.

2- Anh hùng La Văn Cầu: Khao khát được giải phóng đất nước, La Văn Cầu mới 16 tuổi khai tăng lên 18 tuổi để được vào bộ đội. Anh đã tham gia chiến đấu 29 trận trong các cương vị chiến sĩ và chỉ huy. Tấm gương La Văn Cầu cổ vũ phong trào thi đua giết giặc lập công và thành lá cờ đầu trong phong trào thi đua sử dụng bộc phá công đồn, một hình thức chiến thuật mới quân đội ta mở ra từ chiến dịch Biên giới 1950.

3- Anh hùng Thái Văn A: ông quê ở Quảng Bình. Trong kháng chiến chống Mỹ, là chiến sĩ trinh sát trên đảo Cồn Cỏ, nơi bị máy bay và tàu chiến đánh phá ác liệt. Chân đài quan sát bị gãy, người bị thương nhưng Thái Văn A vẫn không rời vị trí, tiếp tục quan sát, theo dõi xác định vị trí mục tiêu cho đơn vị bắn. Ông đã góp phần cùng đơn vị bắn rơi 20 máy bay Mỹ và xác định vị trí có bom chưa nổ để công binh xử lý.

4- La Thị Tám: vào bộ đội năm 1967. Chị luôn đứng trên một quả đồi cao, phía trái của ngã ba Đồng Lộc vào những lúc máy bay Mỹ ném bom để đếm số lượng bom. Suốt 200 ngày đêm ròng rã, chị đã đếm được và cắm tiêu 1205 quả bom.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

5- Phùng Ngọc Liêm: Tham gia Cách mạng, anh được Ban chỉ huy Biệt động xã Bạc Liêu phân công nhiệm vụ vừa trinh sát vừa đánh địch. Năm 1968, khi bị địch tập trung vây bắt, anh đã dũng cảm giết kích mìn để tiêu diệt địch và đã anh dũng hi sinh.

Những Tấm Gương Đồng Cảm, Sẻ Chia, Hy Sinh

1. Hồ Chí Minh

Bác Hồ tự nguyện nhịn một bữa ăn vào cuối tuần để dành gạo cứu đói nhân dân trong những ngày đầu cách mạng Tháng Tám (1945), từ đây đã đẩy lên phong trào hũ gạo cứu đói trong mọi gia đình người Việt Nam lúc bấy giờ.

2. Cậu bé Nhật và gói lương khô

Tối hôm động đất và sóng thần xảy ra trên đất nước Nhật (11/3/2011), một phóng viên thường trú tại Nhật được phái tới một trường tiểu học phụ giúp hội tự trị ở đó phân phát thực phẩm cho người bị nạn. Trong số những người rong rã xếp hàng có một em nhỏ chừng 9 tuổi, trên người chỉ có chiếc áo thun và quần đùi. Trời rất lạnh mà cậu lại xếp hàng cuối cùng, sợ đến phiên của em thì chẳng còn thức ăn, anh phóng viên chạy lại hỏi thăm. Nhìn thấy cậu bé bị lạnh, anh PV cởi áo khoác trùm lên người cậu. Vô tình bao lương khô, khẩu phần ăn tối của anh bị rơi ra ngoài. Anh nhặt lên đưa cho bé và nói: “Đợi tới phiên của con chắc hết thức ăn, khẩu phần của chú đó, chú ăn rồi, con ăn đi cho đỡ đói”.

Đứa bé nhận túi lương khô, khom người cảm ơn. Tưởng cậu sẽ ăn ngấu nghiến ngay lúc đó nhưng không phải, cậu ôm bao lương khô đi thẳng lên chỗ những người đang phát thực phẩm, để bao lương khô vào thùng thực phẩm đang phân phát rồi quay lại xếp hàng. Ngạc nhiên vô cùng, anh phóng viên hỏi: “Tại sao con không ăn mà lại đem đặt vào đó?” Bé trả lời: “Bởi vì còn có nhiều người chắc đói hơn con. Bỏ vào đó để các cô chú phát chung cho công bằng chú ạ...!”

3. Pie Curie và Marie Curie

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Ông bà Pie và Marie rất nghèo. Họ miệt mài thí nghiệm, nghiên cứu ra phương pháp điều chế Radi. Nếu giữ lại phương pháp đó và bán bản quyền cho các công ty thì sẽ thu được rất nhiều tiền. Nhưng không, Ông bà Quyri đã công bố cho toàn thế giới biết, để khoa học phát triển nhanh nhất có thể. Vì thế, ngày nay chúng ta mới có Điện nguyên tử để phục vụ thế giới này. Ông Pie chết năm 39 tuổi vì tai nạn xe ngựa. Còn bà Mari chết năm 65 tuổi vì bệnh viêm phổi. Người ta nói rằng bà ấy chết vì những năm tháng miệt mài với các thí nghiệm độc hại. Ông Pie và bà Mari đều được giải Noben về Hoá học và Vật lý.

4. Chương trình nghệ thuật kêu gọi mọi người hỗ trợ những người khuyết tật, những em nhỏ hoàn cảnh khó khăn,...

Tối ngày 14/5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, đêm nghệ thuật “Những trái tim đồng cảm” đã được tổ chức. Đây là chương trình thường niên của Tạp chí Gia đình và Trẻ em (Bộ LĐ, TB&XH) nhằm kêu gọi các tấm lòng hảo tâm hỗ trợ, giúp đỡ người khuyết tật, nạn nhân chất độc da cam/dioxin, trẻ em bị bệnh tim bẩm sinh và trẻ em có hoàn cảnh khó khăn vươn lên trong cuộc sống. Ban tổ chức đã nỗ lực vận động, kêu gọi được 15 tỷ đồng, nhờ đó mà rất nhiều trẻ em đã được mổ tim nhân đạo, những ngôi nhà tình thương được xây dựng khang trang cho trẻ em mồ côi, học sinh nghèo được tiếp sức đến trường ...

Những tấm gương đương đại vượt khó thành công

1. Công Phượng

Công Phượng bắt đầu nổi tiếng khi thi đấu chính thức cho đội tuyển U19 Hoàng Anh Gia Lai và có những đường bóng kiến tạo đẹp mắt. Anh chàng bắt đầu được mệnh danh là “Messi của Việt Nam”. Tuy nhiên, để có được thành công này ít ai biết rằng Công Phượng đã nuôi đam mê từ nhỏ, từng bị đánh trượt tại lò luyện đào tạo Sông Lam Nghệ An nhưng vẫn không bỏ cuộc. Từ khi trở thành người nổi tiếng, Công Phượng luôn được dư luận theo dõi và không ít lần bị săn soi về đời tư, chuyện tình cảm. Trước những áp lực này, Công Phượng đều từ tốn, chọn cách im lặng để sóng gió đi qua.

.-> THÀNH CÔNG NHỜ SỰ TỰ HỌC, NIỀM ĐAM MÊ VÀ SỰ QUYẾT TÂM THEO ĐUỔI ĐAM MÊ. QUYẾT ĐOÁN, DÁM NGHĨ DÁM LÀM. CÓ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG NIỀM ĐAM MÊ.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

2. Dancer Lâm Vinh Hải

Với những ai yêu thích bộ môn nhảy không thể không biết đến Quán quân cuộc thi So you think you can dance Lâm Vinh Hải. Để có được thành công như hiện tại, Lâm Vinh Hải từng phải vượt qua nhiều khó khăn về bệnh tật, chiến đấu với nhiều chuyện để nuôi dưỡng đam mê.

Lâm Vinh Hải từng tuyệt vọng khi bị thoát vị đĩa đệm và được bác sĩ khuyên giải nghệ. Nhưng với đam mê với nghề anh đã vượt qua tất cả.

Hình ảnh của một dancer chuyên nghiệp này bạn có thể dẫn dắt trong bài Văn NLXH bàn về việc sống đúng với đam mê, không chịu từ bỏ ước mơ, nghị lực sống mạnh mẽ...

3. Nguyễn Thị Kim Anh – thủ khoa đại học Ngoại Thương vượt khó thành công.

Nguyễn Thị Kim Anh quê ở xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường, bởi em đã mồ côi mẹ từ khi mới 10 tuổi, bố em lại bị câm, điếc bẩm sinh, không có khả năng lao động. Là chị cả của 2 em nhỏ, Kim Anh luôn phải tự làm tất cả mọi việc trong gia đình và chăm sóc các em. Đi học về là em lại dành hết thời gian cho việc chăm sóc các em và lo nhà cửa, đồng ruộng. Còn phần thời gian ít ỏi vào buổi tối hoặc khuya em giành cho việc học để chuẩn bị bài ngày hôm sau. Những nỗ lực của Kim Anh đã được đền đáp xứng đáng khi em đạt 27 điểm trong kì thi đại học năm nay và trở thành thủ khoa Đại học Ngoại thương Hà Nội. “Em muốn trở thành một nhà kinh tế để sau này khi ra trường sẽ tự mình tìm việc dễ hơn và đây cũng là con đường thoát nghèo của gia đình”- Kim Anh tâm sự.

4. Nguyễn Văn Duy – một tấm gương vượt qua khó khăn điển hình.

Duy sinh ra vốn khỏe mạnh và khôi ngô. Khi chưa tròn 8 tháng tuổi, Duy bị sốt cao, lên cơn co giật rồi biến chứng sang teo cơ, dần dần bị liệt nửa người bên trái. Gia đình đưa em đi khắp nơi, hỏi nghe nơi nào có thuốc tốt là mẹ em lại lặn lội tìm đến, nhưng tất cả những nỗ lực của gia đình đều trở nên vô vọng. Nửa người bên trái của em đã bị liệt hoàn toàn, chân và tay phải cũng yếu đi.

Buổi đầu đến lớp, Duy gặp rất nhiều khó khăn và trở ngại, những ánh mắt tò mò, cười cợt của bạn bè khiến em bị tổn thương. Việc đi học và sinh hoạt của em cũng không dễ dàng. Tay em không cầm được ô hay tự lái chiếc xe lăn đi học nên phải

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình nhờ đến bố mẹ. Nhưng không vì thế mà Duy nản chí, em luôn tự nhủ với bản thân “mình không đứng được thì phải học được, chỉ có học mới khẳng định được bản thân, thay đổi số phận và không muốn là gánh nặng của gia đình, xã hội”.

Vượt qua sự nghiệt ngã của số phận với nửa người bị liệt, Duy trở thành một sinh viên khoa Công nghệ thông tin và truyền thông của trường ĐH Hồng Đức. Năm 2009, em được nhận bằng khen của Hội Bảo trợ người khuyết tật tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Biểu dương những tấm gương có hoàn cảnh khó khăn trong học tập – lao động – sản xuất giỏi”. Duy còn được nhận quà của UBND tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Những tấm lòng nhân ái” dành cho người khuyết tật vượt lên số phận”.

5. Osca Pistorius

Là một vận động viên khuyết tật, chạy bằng chân giả. Oscar Pistorius được vinh danh là “người không chân” chạy nhanh nhất hành tinh. Và không nằm ngoài mong đợi, Pistorius đã chạy thẳng vào vòng bán kết Olympic London sau khi đánh bại hàng chục vận động viên bình thường khác trước sự kinh ngạc của người hâm mộ toàn thế giới. Tạp chí Time đã bầu anh vào danh sách “100 người có ảnh hưởng nhất thế giới” cũng như có khoản thu nhập 4,7 triệu USD/năm.

Những tấm gương đương đại vượt khó thành công

1. Công Phượng

Công Phượng bắt đầu nổi tiếng khi thi đấu chính thức cho đội tuyển U19 Hoàng Anh Gia Lai và có những đường bóng kiến tạo đẹp mắt. Anh chàng bắt đầu được mệnh danh là “Messi của Việt Nam”. Tuy nhiên, để có được thành công này ít ai biết rằng Công Phượng đã nuôi đam mê từ nhỏ, từng bị đánh trượt tại lò luyện đào tạo Sông Lam Nghệ An nhưng vẫn không bỏ cuộc. Từ khi trở thành người nổi tiếng, Công Phượng luôn được dư luận theo dõi và không ít lần bị sấm soi về đời tư, chuyện tình cảm. Trước những áp lực này, Công Phượng đều từ tốn, chọn cách im lặng để sống gió đi qua.

.-> THÀNH CÔNG NHỜ SỰ TỰ HỌC, NIỀM ĐAM MÊ VÀ SỰ QUYẾT TÂM THEO ĐUỔI ĐAM MÊ. QUYẾT ĐOÁN, DÁM NGHĨ DÁM LÀM. CÓ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG NIỀM ĐAM MÊ.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

2. Dancer Lâm Vinh Hải

Với những ai yêu thích bộ môn nhảy không thể không biết đến Quán quân cuộc thi So you think you can dance Lâm Vinh Hải. Để có được thành công như hiện tại, Lâm Vinh Hải từng phải vượt qua nhiều khó khăn về bệnh tật, chiến đấu với nhiều chuyện để nuôi dưỡng đam mê.

Lâm Vinh Hải từng tuyệt vọng khi bị thoát vị đĩa đệm và được bác sĩ khuyên giải nghệ. Nhưng với đam mê với nghề anh đã vượt qua tất cả.

Hình ảnh của một dancer chuyên nghiệp này bạn có thể dẫn dắt trong bài Văn NLXH bàn về việc sống đúng với đam mê, không chịu từ bỏ ước mơ, nghị lực sống mạnh mẽ...

3. Nguyễn Thị Kim Anh – thủ khoa đại học Ngoại Thương vượt khó thành công.

Nguyễn Thị Kim Anh quê ở xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường, bởi em đã mồ côi mẹ từ khi mới 10 tuổi, bố em lại bị câm, điếc bẩm sinh, không có khả năng lao động. Là chị cả của 2 em nhỏ, Kim Anh luôn phải tự làm tất cả mọi việc trong gia đình và chăm sóc các em. Đi học về là em lại dành hết thời gian cho việc chăm sóc các em và lo nhà cửa, đồng ruộng. Còn phần thời gian ít ỏi vào buổi tối hoặc khuya em giành cho việc học để chuẩn bị bài ngày hôm sau. Những nỗ lực của Kim Anh đã được đền đáp xứng đáng khi em đạt 27 điểm trong kì thi đại học năm nay và trở thành thủ khoa Đại học Ngoại thương Hà Nội. “Em muốn trở thành một nhà kinh tế để sau này khi ra trường sẽ tự mình tìm việc dễ hơn và đây cũng là con đường thoát nghèo của gia đình”- Kim Anh tâm sự.

4. Nguyễn Văn Duy – một tấm gương vượt qua khó khăn điển hình.

Duy sinh ra vốn khỏe mạnh và khôi ngô. Khi chưa tròn 8 tháng tuổi, Duy bị sốt cao, lên cơn co giật rồi biến chứng sang teo cơ, dần dần bị liệt nửa người bên trái. Gia đình đưa em đi khắp nơi, hỏi nghe nơi nào có thuốc tốt là mẹ em lại lặn lội tìm đến, nhưng tất cả những nỗ lực của gia đình đều trở nên vô vọng. Nửa người bên trái của em đã bị liệt hoàn toàn, chân và tay phải cũng yếu đi.

Buổi đầu đến lớp, Duy gặp rất nhiều khó khăn và trở ngại, những ánh mắt tò mò, cười cợt của bạn bè khiến em bị tổn thương. Việc đi học và sinh hoạt của em cũng không dễ dàng. Tay em không cầm được ô hay tự lái chiếc xe lăn đi học nên phải

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình nhờ đến bố mẹ. Nhưng không vì thế mà Duy nản chí, em luôn tự nhủ với bản thân “mình không đứng được thì phải học được, chỉ có học mới khẳng định được bản thân, thay đổi số phận và không muốn là gánh nặng của gia đình, xã hội”.

Vượt qua sự nghiệt ngã của số phận với nửa người bị liệt, Duy trở thành một sinh viên khoa Công nghệ thông tin và truyền thông của trường ĐH Hồng Đức. Năm 2009, em được nhận bằng khen của Hội Bảo trợ người khuyết tật tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Biểu dương những tấm gương có hoàn cảnh khó khăn trong học tập – lao động – sản xuất giỏi”. Duy còn được nhận quà của UBND tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Những tấm lòng nhân ái” dành cho người khuyết tật vượt lên số phận”.

5. Osca Pistorius

Là một vận động viên khuyết tật, chạy bằng chân giả. Oscar Pistorius được vinh danh là “người không chân” chạy nhanh nhất hành tinh. Và không nằm ngoài mong đợi, Pistorius đã chạy thẳng vào vòng bán kết Olympic London sau khi đánh bại hàng chục vận động viên bình thường khác trước sự kinh ngạc của người hâm mộ toàn thế giới. Tạp chí Time đã bầu anh vào danh sách “100 người có ảnh hưởng nhất thế giới” cũng như có khoản thu nhập 4,7 triệu USD/năm.

Những người nổi tiếng vượt qua khó khăn, trở ngại để thành công

1. Alfred Nobel

Nobel nghiên cứu về Nitroglycerin, một loại chất nổ phân giải ở 50-60 °C và phát nổ rất mạnh ở nhiệt độ 218 °C. Dù rất nguy hiểm, Nobel vẫn miệt mài nghiên cứu. Sau vài lần nghiên cứu với bố, anh cũng tìm ra nguyên lý của thuốc nổ và, mọi người đã chứng kiến một cách kinh ngạc.

Nhưng do Alfred Nobel chủ quan về tính năng an toàn, ngày 3 tháng 9 năm 1864, nhà máy Nobel phát nổ, rất nhiều công nhân thiệt mạng, trong đó có cả Emil, em Nobel. Sau lần tai nạn đó, thuốc nổ hầu như bị mọi người bác bỏ, nhưng Nobel quyết không từ bỏ ý định chế tạo thuốc nổ.

2 Cựu Thủ tướng Anh Winston Churchill

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Churchill từng bị đúp năm lớp 6. Ông cũng bị đánh bại ở tất cả các vị trí trong những cơ quan chính phủ mà ông xin vào. Tuy nhiên, tới năm 62 tuổi, Churchill đã trở thành Thủ tướng Anh. Ông tự nhận mình là “một người bi quan luôn thấy sự khó khăn trong mọi cơ hội” và “một người lạc quan luôn tìm thấy cơ hội trong mọi khó khăn”.

3. Nhà phát minh vĩ đại Thomas Edison

Thầy giáo của Edison từng mắng ông là “dốt tới mức không thể học được bất cứ cái gì”. Edison đã mang chuyện này kể lại với mẹ. Mẹ ông nghe xong liền nổi giận. Bà dùng đòn dũa con trai tới trường và bảo với thầy giáo của Edison rằng, “trí óc của nó còn hơn ông đấy. Tôi sẽ giữ nó tại nhà và dạy lấy, vì tôi đã là giáo viên, để ông thấy rằng sau này nó sẽ ra sao!”. Và sau này ông trở thành một nhà phát minh vĩ đại của nhân loại.

4. Ông “gà rán” Harland David Sanders

Hình ảnh quen thuộc của gà rán KFC nổi tiếng toàn cầu là hình ảnh một ông già lịch lãm trong bộ vest trắng, chòm râu bạc và cà vạt đen. Đó chính là người lập nên KFC, “Đại tá bang Kentucky” Harland Sanders. Ngày nay, KFC đã có mặt trên 100 quốc gia, nhưng thuở ban đầu, Sanders đã không bán được món gà của mình. Hơn 1.000 nhà hàng đã từ chối ông.

5. Ông trùm hoạt hình Walt Disney

Walt Disney qua đời năm 1966, nhưng tên tuổi của ông vẫn luôn được nhắc đến bởi hàng triệu người đã từng xem những bộ phim, các chương trình truyền hình và đến các khu vui chơi giải trí của Walt Disney. Tuy nhiên không phải ai cũng biết Walt Disney từng bị biên tập một tờ báo sa thải vì “thiếu trí tưởng tượng và không có ý tưởng hay ho”. Ông cũng ném mùi phả sản nhiều lần trước khi sáng tạo nên Disneyland.

6. Nhà sáng lập hãng xe Ford – Henry Ford

Trước khi hãng xe Ford có được một cơ ngơi như ngày nay, người sáng lập Henry Ford đã từng lập rồi phá ba công ty. Công ty thứ nhất mang tên Detroit nhưng nhanh chóng phá sản do Henry Ford chỉ tập trung thiết kế xe mà không kinh doanh. Công ty thứ hai mang tên ông chuyên về xe đua, nhưng sau đó chính Henry

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Ford bị các nhà đầu tư buộc rời khỏi công ty. Doanh nghiệp thứ ba thì bị phá sản do doanh thu đi xuống. Nhưng ông không hề nản hi mà tiếp tục cố gắng và giành được thành công trong sự nghiệp của mình.

7. Nhà văn “phù thủy” J.K. Rowling

Trước khi trở thành nhà văn được nhiều người yêu thích, Rowling là một phụ nữ thất nghiệp, ly hôn và nuôi con bằng trợ cấp xã hội. Với 7 tập Harry Potter, Rowling nổi tiếng khắp thế giới và là người đầu tiên trở thành tỷ phú nhờ viết sách.

8. Alexander Graham Bell

Khuyết tật: Mắc chứng khó đọc – viết (dyslexia) và không có khả năng học tập (learning disability) Nhưng ông vẫn phát minh ra điện thoại – một phát minh giúp ích rất lớn cho cuộc sống của con người và cũng là một bước tiến trong sự phát triển ngành thông tin liên lạc

9. Albert Einstein

Thuở nhỏ, Einstein được biết đến là một đứa trẻ không có khả năng học tập (luôn xếp hạng cuối ở lớp), viết rất kém (Cậu từng nói: “Viết đối với tôi là cái gì khó khăn lắm”); có thể bị hội chứng Aspergers Syndrome, một dạng của bệnh tự kỷ; diễn đạt các ý tưởng rất kém (lên 3 chưa biết nói, 7 tuổi mới biết đọc, là một giáo sư giảng dạy tôi)

Thế nhưng vượt qua mọi khó khăn, ông đã có rất nhiều sáng chế, đặc biệt là Thuyết tương đối. Và từ đó được coi là nhà bác học vĩ đại nhất mọi thời đại.

10. Thuở thiếu thời Picasso là một họa sĩ vô danh, nghèo túng ở Pa ris. Đến lúc chỉ còn 15 đồng bạc, ông quyết định đánh canh bạc cuối cùng. Ông thuê sinh viên dạo các cửa hàng tranh và hỏi ” Ở đây có bán tranh của Picasso không?”. Chưa đầy một tháng tên tuổi của ông đã nổi tiếng khắp Paris, tranh của ông bán được và nổi tiếng từ đó,.

=> NẾU KHÔNG TỰ TẠO CƠ HỘI CHO CHÍNH MÌNH THÌ CHẴNG BAO GIỜ TA CÓ CƠ HỘI NỮA. THÀNH CÔNG CHỈ ĐẾN KHI TA BIẾT NẮM BẮT CƠ HỘI CỦA MÌNH

Tấm Gương Về Lòng Dũng Cảm

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Cụ Nguyễn Thị Suốt-mẹ Suốt (1906-21/8/1968), Liệt sĩ, Mẹ Việt Nam Anh hùng Anh hùng Lao động.

Mẹ Suốt tên thật là Nguyễn Thị Suốt, sinh năm 1906 tại xã Bảo Ninh, thị xã Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

Trong thời kỳ đế quốc Mỹ ném bom phá hoại miền Bắc Việt Nam, Quảng Bình được coi là một trọng điểm đánh phá ác liệt của máy bay và hải quân Mỹ, trong đó đặc biệt chúng bắn phá ném bom cầu phà, các bến sông... nhằm hạn chế đến thủ tiêu sự chi viện của hậu phương miền Bắc cho chiến trường miền Nam.

Trước tình hình như vậy Nguyễn Thị Suốt đã xung phong đảm nhiệm công việc quan trọng này. Từ nhỏ mẹ đã quen với công việc sông nước, tuy tuổi cao nhưng vẫn bình tĩnh điều khiển con đò đưa cán bộ và bộ đội qua sông. Nhiều lần khi đò ra giữa sông thì máy bay địch lao đến bắn phá rất ác liệt, nhưng mẹ vẫn bình tĩnh, khéo léo điều khiển đò cập bến an toàn. Hàng ngày mẹ trực tiếp vận chuyển đưa bộ đội từ Lào về Việt Nam qua sông, vận chuyển vũ khí, lương thực ra các tàu Hải quân ta để tăng cường thêm cho cuộc chiến đấu ở chiến trường miền Nam.

2. Kim đồng

Kim Đồng tên thật là Nông Văn Dền sinh năm 1928, người dân tộc Nùng, quê ở thôn Nà Mạ, xã Hà Quảng (nay là xã Trường Hà), huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng. Anh là một thiếu niên người dân tộc Tày... Từ năm 1940, ở quê Dền đã có phong trào cách mạng. Dền được anh trai và anh cán bộ như anh Đức Thanh giác ngộ cách mạng. Dền đã theo các anh làm các công việc: canh gác, chuyển thư từ, nghe nói chuyện về tội ác của quân giặc... nhờ đó Dền đã sớm giác ngộ cách mạng và trở thành một liên lạc viên tin cậy của tổ chức Đảng. Dền đã mau chóng làm quen với cách thức làm công tác bí mật, nhiều lần đưa, chuyển thư từ, đưa đường cho cán bộ lọt qua sự bao vây, canh gác của địch.

Năm 1943, bọn địch khủng bố, đánh phá dữ dội vùng Pắc Pó. Trong một lần đi liên lạc về, giữa đường gặp lính địch phục kích gần nơi có cán bộ của ta, Kim Đồng đã nhanh trí nhử cho bọn địch nổ súng về phía mình. Nhờ tiếng súng báo động ấy, các đồng chí cán bộ ở gần đó tránh thoát lên rừng. Song, Kim Đồng đã bị trúng đạn và anh dũng hy sinh tại chỗ, ngay bờ suối Lê-nin.

3. Những con người dũng cảm trong vụ chìm phà chấn động

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Chuyến phà gặp nạn vào lúc 6 giờ sáng ngày 21/11 từ xã Tam Hải sang xã Tam Quang (huyện Núi Thành) trên sông Trường Giang gần cửa biển Kỳ Hà. Ngoài 1 thai phụ không may bị thiệt mạng, toàn bộ 39 người còn lại trên phà đều được cứu thoát. Đó không hoàn toàn là sự may mắn mà là kết quả của sự dũng cảm và nỗ lực của rất nhiều người dân sống quanh đó. Đặc biệt là 5 thợ lặn trên chiếc ghe máy của Công ty Thuận Lưu. Họ lập tức nhảy ngay xuống nơi nguy cấp để cứu người. Những người hùng đó là Nguyễn Thái Phi (SN 1970), Phạm Văn Hùng (SN 1968), Lê Văn Lâm (SN 1981), Dương Văn Đà (SN 1974, cùng trú xã Tam Quang), Bùi Văn Hòa (SN 1968, trú xã Tam Hải).

4. Hàng triệu năm dài con người sống trong pháp phủng lo sợ bởi sấm sét kinh hoàng. Franklin nhà bác học Mỹ đã dũng cảm thực hiện thí nghiệm làm cột thu lôi. Công việc đó có thể gây ra cái chết cho ông bất cứ lúc nào. Sau nhiều năm đương đầu với sấm sét, năm 1752 Franklin đã thành công ==> SỨC MẠNH CỦA LÒNG DŨNG CẢM.

PHẦN 2 : BÀI TẬP ĐỌC HIỂU VĂN BẢN

Đề 1 : Đề bài : Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi:

Ta chào Việt Bắc, ta xuôi,
Quê hương cách mạng muôn đời suy tôn.
Mẹ nghèo vẫn cố nuôi con:
Lúc búi măng nứa, khi ngon củ mài,
Sẻ từng hạt muối cắn đôi,
Nhà sàn chung ở; chăn sui đắp cùng.
Khi lên: non nớt, ngại ngừng,
Khi về: thép ở trong lòng đã tôi.
Xưa nay ly biệt ngậm ngùi,

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Giờ đây đưa tiễn là vui lên đường.

Rời quê hương, đến quê hương,

Thủ đô năm cánh sao vàng chờ ta.

Tám năm Hà Nội cách xa,

Tám lòng Việt Bắc cùng ta trở về.

(Xuân Diệu, Ta chào Việt Bắc, về xuôi)

1. Qua đoạn thơ, tác giả muốn thể hiện điều gì?
2. Hãy chỉ ra biện pháp nghệ thuật và hiệu quả của chúng được nhà thơ sử dụng trong câu thơ:

Khi lên: non nớt, ngại ngùng,

Khi về: thép ở trong lòng đã tôi.

3. Cảm nhận về đoạn thơ trên, một học sinh đã viết như sau:

“ Qua những giòng thơ viết về Việt Bắc đã cho người đọc thấy được tình cảm tha thiết, sâu nặng của thi nhân đối với mảnh đất này”

Theo anh (chị) với cách viết như vậy, bạn học sinh đã mắc những lỗi nào ?Hãy nêu cách chữa.

Đáp án

1. Đoạn thơ thể hiện tình cảm nhớ thương tha thiết, tấm lòng biết ơn sâu sắc của người ra đi với người dân Việt Bắc, quê hương cách mạng anh hùng(0,25 điểm)
2. Biện pháp nghệ thuật được nhà thơ sử dụng trong câu thơ: Phép điệp, phép đối, ẩn dụ; vừa có tác dụng nhấn mạnh ý, vừa tạo nhịp thơ cân đối hài hòa, hình ảnh thơ giàu sức gợi, hàm súc cô đọng.. (0,5 điểm)
3. Xác định lỗi và sửa lỗi (0,25 điểm):

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

• Lỗi chính tả: giòng; ngữ pháp: Câu thiếu chủ ngữ và vị ngữ, ở câu trên mới chỉ có trạng ngữ và vị ngữ.

-Sửa lỗi: Có nhiều cách chữa, đây là một cách tham khảo: Qua những dòng thơ viết về Việt Bắc, tác giả (Xuân Diệu) đã cho thấy được tình cảm tha thiết, sâu nặng của thi nhân đối với mảnh đất này.

Đề 2 : Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi:

Việt Nam đất nắng chan hoà
Hoa thơm quả ngọt bốn mùa trời xanh
Mắt đen cô gái long lanh
Yêu ai yêu trọn tấm tình thuỷ chung
Đất trăm nghề của trăm vùng
Khách phương xa tới lạ lòng tìm xem
Tay người như có phép tiên
Trên tre lá cũng dệt nghìn bài thơ.

(Trích Bài thơ Hắc Hải – Nguyễn Đình Thi)

Câu 1. Đoạn thơ được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Chỉ ra 02 hình ảnh về con người Việt Nam trong đoạn thơ trên.

Câu 3. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu thơ “Tay người như có phép tiên – Trên tre lá cũng dệt nghìn bài thơ”.

Câu 4. Từ đoạn thơ trên, em cảm nhận như thế nào về vẻ đẹp của đất nước và con người Việt Nam? (Viết khoảng 5 – 7 dòng)

Trả lời :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 1. thể thơ lục bát

Câu 2. HS chỉ ra 02 hình ảnh về con người Việt Nam trong các hình ảnh sau: mắt đen cô gái long lanh; yêu ai yêu trọn tấm tình thủy chung; tay người như có phép tiên; trên tre lá cũng dệt nghìn bài thơ. Đúng mỗi hình ảnh được 0,5 điểm; có thể diễn đạt cách khác nhưng phải hợp lý.

Câu 3. Biện pháp so sánh: Tay người như có phép tiên

Có thể diễn đạt khác nhưng phải hợp lý: gợi ra niềm tự hào về vẻ đẹp tài hoa của con người Việt Nam trong lao động; làm cho câu thơ sinh động, giàu hình ảnh, giàu tính biểu cảm...

Trả lời đúng mỗi ý được 0,5 điểm.

Câu 4. HS có thể nêu cảm nhận về hai đặc điểm sau: đất nước Việt Nam tươi đẹp, trù phú; con người Việt Nam thủy chung, tình nghĩa, khéo léo, tài hoa...

Trả lời đúng mỗi ý được 0,25 điểm.

Có thể diễn đạt khác nhưng phải cụ thể, rõ ràng, hợp lý. Không cho điểm với trường hợp chỉ viết chung chung hoặc trả lời không liên quan đến câu hỏi

Đề 3 :Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Những đối thủ của ông đã chết từ lâu

Bạn chiến đấu cũng chẳng còn ai nữa

Ông ngồi giữa thời gian vây bủa

Nghe hoàng hôn chậm chậm xuống quanh mình

Bàn chân đi qua hai cuộc chiến tranh

Giờ chậm rãi lần theo dấu gậy

Đôi bàn tay nhăn nheo run rẩy

Đã từng gieo khủng khiếp xuống đầu thù

Trong góc vườn mùa thu

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Cây lá cũng như ông lặng lẽ

Tám mươi tuổi ông lại như đứa trẻ

Nở nụ cười ngơ ngác ngây thơ

Ông ra đi

9/1994

(Vị tướng già, Anh Ngọc)

Đọc đoạn thơ trên và thực hiện các yêu cầu sau:

1. Bài thơ lấy hình tượng nguyên mẫu từ ai? Thông qua đoạn thơ này, nhà thơ gửi gắm những tư tưởng, tình cảm gì đối với hình tượng nguyên mẫu đó? (0,5đ)
2. Đoạn thơ trên sử dụng nhiều từ láy. Đó là những từ láy nào, nêu hiệu quả của những từ láy đó đối với việc xây dựng hình tượng của vị tướng? (0,5đ)
3. Cảm nhận của anh (chị) về câu thơ “Tám mươi tuổi ông lại như đứa trẻ” (1đ)

Hướng dẫn:

1. Bài thơ lấy hình tượng nguyên mẫu từ đại tướng Võ Nguyên Giáp.

Tình cảm, tư tưởng mà nhà thơ gửi gắm đó là tình cảm yêu mến, kính trọng và nể phục. Một vị tướng đã từng tung hoành ngoài trận mạc, ghi được những chiến công chấn động năm châu, vang dội địa cầu giờ trở về với cuộc sống đời thường bình dị và gần gũi.

2. Đoạn thơ sử dụng nhiều từ láy, đa phần có tính tương hình đã góp phần khắc họa rõ hình tượng của vị tướng: chậm chậm, nhăn nhoe, run rẩy, lặng lẽ, ngơ ngác.

Từ “chậm chậm” diễn tả bước đi chậm rãi của thời gian, tuy vậy nó cũng phản ánh được quy luật nghiệt ngã: thời gian qua đi sẽ mang đến tuổi già cho con người.

Các từ láy “nhăn nhoe, run rẩy, lặng lẽ” đã miêu tả rất rõ dấu vết của tuổi già in đậm trên con người của vị tướng.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Tờ “ngơ ngác” khắc họa rõ vẻ đẹp lạc quan của vị tướng giữa cuộc sống đời thường.

3. Câu thơ “Tám mươi tuổi ông lại như đứa trẻ” đã so sánh vị tướng đã qua tuổi tám mươi với một đứa trẻ. Ở tuổi tám mươi người ta đã trải qua biết bao những thăng trầm, những bộn bề trong cuộc sống, nhất là đối với Đại tướng. Suốt tám mươi năm ông đã trải qua biết bao nhiêu gian khổ, ghi được bao nhiêu chiến công lẫy lừng nhưng khi trở về với cuộc sống đời thường, với bao bộn bề phức tạp, thậm chí ông còn phải trải qua những bất công, thế nhưng cái nhìn cuộc sống, cái nhìn cuộc đời của ông vẫn trong trẻo và lạc quan như cái nhìn của một đứa trẻ. Đó là một nhân cách đáng quý, một nhân cách vĩ đại, một tấm gương sáng cho các thế hệ Việt Nam noi theo.

Đề 4 : Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu từ câu 5 đến câu 8.

Trong xã hội ta, nhiều thanh niên biết tỏ lòng thương yêu quý mến nhân dân bằng hành động dũng cảm và hào hiệp; lúc chiến tranh xông pha lửa đạn để bảo vệ tính mạng và tài sản của đồng bào; lúc bình thường cứu giúp trẻ em bị tai nạn, đỡ đần người đi đường bị ốm đau,... Những việc làm mang nội dung đạo đức tốt đẹp của người thanh niên mới như thế rất đáng biểu dương, khuyến khích.

Thanh niên phải luôn có tinh thần xung phong, gương mẫu; bất cứ việc gì tập thể cần thì thanh niên phải làm với tinh thần trách nhiệm cao nhất; song phải luôn luôn khiêm tốn, thật thà, không phô trương, dối trá. Đó cũng là một thái độ đúng đắn của thanh niên đối với nhân dân, của cá nhân đối với tập thể.

Thanh niên cũng phải dành thì giờ nhất định để giúp đỡ cha mẹ, săn sóc các em, chăm lo một phần công việc gia đình. Người thanh niên nào không biết tí gì đến việc nhà, không kính yêu cha mẹ, không thương mến người thân trong gia đình thì ngoài xã hội làm sao có lòng yêu mến nhân dân thực sự được? ”

(Trích Con đường tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của thanh niên,

Ngữ văn 12, tập một, NXBGD 2013, trang 37)

Câu 5. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 6. Văn bản đề cập đến nội dung gì?

Câu 7. Theo tác giả, trên con đường tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, thanh niên cần làm gì?

Câu 8. Ngoài những điều trên, theo anh/ chị thanh niên trong thời đại ngày nay cần có thêm những phẩm chất gì? (Trả lời từ 5 đến 7 dòng).

Đáp án :

5. Phương thức nghị luận

6. Những việc làm đáng biểu dương của thanh niên để tạo dựng lòng tin yêu của nhân dân và gia đình.

7. Thanh niên cần yêu mến nhân dân, sẵn sàng giúp đỡ nhân dân trong mọi hoàn cảnh; thanh niên phải gương mẫu, khiêm tốn, thật thà; phải biết chia sẻ với người thân trong gia đình.

8. Học sinh viết theo suy nghĩ bản thân. Sau đây là 1 số gợi ý :

+Sống có lí tưởng

+Giữ gìn bản sắc văn hoá dân tộc

+Yêu nước, yêu gia đình

+Dũng cảm kiên cường, dám đấu tranh chống tiêu cực

Bên cạnh việc rèn luyện đạo đức, thanh niên cần rèn luyện sức khoẻ , kĩ năng sống, thích ứng với hoàn cảnh đất nước trong thời hội nhập ,...

Đề 5 : Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 4:

Các anh đi

Ngày ấy đã lâu rồi

Xóm làng tôi còn nhớ mãi

Các anh đi

**Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn**

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Bao giờ trở lại

Xóm làng tôi trai gái vẫn chờ mong

Làng tôi nghèo

Nho nhỏ bên sông

Gió bắc lạnh lùng

Thổi vào mái rạ

Làng tôi nghèo

Gió mưa trời tả

Trai gái trong làng vất vả ngược xuôi

Các anh về mái ấm nhà vui

Tiếng hát câu cười

Rộn ràng xóm nhỏ

Các anh về tung bừng trước ngõ

Lớp đàn em hơn hởi theo sau

Mẹ già bịn rịn áo nâu

Vui đàn con nhỏ rừng sâu mới về

(Trích Bao giờ trở lại –

Hoàng Trung Thông)

Câu 1. Đoạn thơ trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Xác định nội dung của văn bản. (1.0 điểm)

Câu 3. Tìm những từ láy được sử dụng trong văn bản và nêu tác dụng của chúng?
(1.0 điểm)

Câu 4. Cảm nhận của anh/chị (khoảng 5-7 dòng) về bốn câu thơ sau: (1.0 điểm)

*Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn*

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Làng tôi nghèo

Nho nhỏ bên sông

Gió bắc lạnh lùng

Thổi vào mái rạ

Đáp án :

Câu 1. Đoạn thơ trên được viết theo thể thơ tự do (0.25 đ)

Câu 2. Nội dung của văn bản: (0.25 đ)

– Nỗi nhớ mong và sự chờ đợi các anh (bộ đội) của xóm làng (nhân dân)

– Hình ảnh của làng tôi khi không có các anh.

– Làng quê và con người tung bùng, rộn rã khi các anh trở về.

-> Các anh bộ đội Cụ Hồ trước đó đã để lại ấn tượng rất đẹp đối với người dân.

Đoạn thơ đậm âm tình quân dân.

Câu 3. Những từ láy được sử dụng trong văn bản: nho nhỏ, lạnh lùng, tươi tắn, vất vả, rộn ràng, tung bùng hớn hờ, bịn rịn. (0.25 đ)

– Tác dụng: Tạo tính nhạc cho thể thơ tự do; hình ảnh làng quê, tâm trạng và cảm xúc đan xen của người dân khi bộ đội về làng. (0.25 đ)

Câu 4. Học sinh có nhiều cách trình bày khác nhau nhưng cần đảm bảo được ý sau: Hình ảnh làng quê nghèo, buồn bã nhưng đậm nét Việt trong những năm kháng chiến (chống Pháp); tình cảm đối với quê hương...(0.5 đ)

Đề 6 : Đọc bài thơ sau và trả lời các câu hỏi:

Thời gian

Thời gian qua kẽ tay

Làm khô những chiếc lá

Kỉ niệm trong tôi

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Rời

như tiếng sỏi

trong lòng giếng cạn

Riêng những câu thơ

còn xanh

Riêng những bài hát

còn xanh

Và đôi mắt em

như hai giếng nước.

(Văn Cao, Lá, NXB Tác phẩm mới, Hà Nội, 1998)

Câu 1: Xét theo lĩnh vực và mục đích giao tiếp, bài thơ là loại văn bản gì ?

Câu 2: Bài thơ được chia làm mấy phần ? Nội dung chính của từng phần?

Câu 3: Cụm từ “những câu thơ”, “những bài hát” trong hai câu thơ 5 và 6 có ý nghĩa gì ?

Câu 4: Từ “còn xanh” trong hai câu thơ 5 và 6 diễn tả điều gì ?

Câu 5: Đặc sắc nghệ thuật của hai phần trong bài thơ là:

1. Sử dụng biện pháp tương phản, đối lập
2. Sử dụng hình ảnh nhân hóa
3. Sử dụng biện pháp cường điệu
4. Ngắt nhịp linh hoạt

Câu 6: Cảm nhận của em về hai câu thơ mở đầu ?

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 7: Các câu “Kỉ niệm trong tôi/ Rơi như tiếng sỏi trong lòng giếng cạn” dùng biện pháp tu từ gì ? tác dụng của biện pháp tu từ ấy ?

Câu 8: Em hiểu như thế nào về câu thơ cuối bài ?

Câu 9: Tìm điểm chung về hình thức của các câu thơ 4,5,6,7 ?

Câu 10: Nêu ý nghĩa tư tưởng của bài thơ ?

Câu 11: Điều em học tập được qua bài thơ ? (trả lời trong khoảng 10 dòng)

đáp án:

1. Yêu cầu về kỹ năng

HS cần có kỹ năng đọc – hiểu văn bản để cảm nhận được nội dung ý nghĩa và hình thức nghệ thuật cũng như thấy được tài năng của nhà văn.

2. Yêu cầu về kiến thức:

Học sinh nắm được các đặc điểm của văn bản đọc – hiểu, tìm và phân tích được các biện pháp tu từ, ý nghĩa của từ ngữ, câu văn. Từ đó mà chiếm lĩnh được nội dung, tư tưởng, chủ đề của văn bản:

1. Xét theo lĩnh vực và mục đích giao tiếp, bài thơ là loại văn bản gì ?

Văn bản thuộc PCNN nghệ thuật

2. Bài thơ được chia làm mấy phần ? Nội dung chính của từng phần?

Phần 1(4 câu thơ đầu): Sức tàn phá của thời gian

Phần 2 (3 câu cuối): những điều có sức sống mãnh liệt, trường tồn với thời gian

3. Cụm từ “những câu thơ”, “những bài hát” trong hai câu thơ 5 và 6 có ý nghĩa gì ?

Biểu tượng cho nghệ thuật

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

4. Từ “còn xanh” trong hai câu thơ 5 và 6 diễn tả điều gì ?

Sự tồn tại mãi mãi với thời gian

5. Đặc sắc nghệ thuật của hai phần trong bài thơ là gì :

Sử dụng biện pháp tương phản, đối lập

6. Cảm nhận của em về hai câu thơ mở đầu ?

– Thời gian qua kẽ tay : Thời gian trôi nhanh, không dừng lại

– Chiếc lá: giống như những mảnh nhỏ của cuộc đời con người

Thời gian từ từ, lặng lẽ tàn phá dần từng phần cuộc đời con người

7. Các câu “Kỉ niệm trong tôi/ Rơi như tiếng sỏi trong lòng giếng cạn” dùng biện pháp tu từ gì ? tác dụng của biện pháp tu từ ấy ?

BPTT so sánh : Kỉ niệm của đời người cũng rơi vào quên lãng, vô tâm tích như hòn sỏi rơi vào cái giếng bùn cát lấp thì chẳng có tiếng vang gì

8. Em hiểu như thế nào về câu thơ cuối bài ?

Kỉ niệm về tình yêu luôn trong mát, ngọt lành và tồn tại mãi mãi bất chấp thì gian

9. Tìm điểm chung về hình thức của các câu thơ 4,5,6,7 ?

Hình thức những câu thơ vắt dòng

10. Nêu ý nghĩa tư tưởng của bài thơ ?

Thời gian xóa nhòa tất cả, thời gian tàn phá cuộc đời con người. Duy chỉ có văn học nghệ thuật và kỉ niệm về tình yêu là có sức sống lâu dài, không bị thời gian hủy hoại.

11. Điều em học tập được qua bài thơ: học sinh viết đoạn văn theo yêu cầu của đề bài, dung lượng 10 dòng, có thể tham khảo ý sau:

Niềm tin tưởng và thái độ trân trọng đối với văn học nghệ thuật và tình yêu đôi lứa.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 7 : Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Hãy sống như đời sống để biết yêu nguồn cội

Hãy sống như đời núi vươn tới những tầm cao

Hãy sống như biển trào, như biển trào để thấy bờ bến rộng

Hãy sống như ước vọng để thấy đời mệnh mông

Và sao không là gió, là mây để thấy trời bao la

Và sao không là phù sa rót mỡ màu cho hoa

Sao không là bài ca của tình yêu đôi lứa

Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư

Và sao không là bão, là giông, là ánh lửa đêm đông

Và sao không là hạt giống xanh đất mẹ bao dung

Sao không là đàn chim gọi bình minh thức giấc

Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư

(Lời bài hát Khát Vọng – Phạm Minh Tuấn)

1: Văn bản trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

2: Chủ đề của văn bản trên?

3: Nêu tác dụng của phép điệp trong văn bản trên?

4: Lời bài hát đem đến cho anh/chị cảm xúc gì?

5: Sau khi đọc lời bài hát, anh/chị hãy viết một bài văn ngắn phát biểu suy nghĩ của mình về lối sống của tuổi trẻ học đường ngày nay?

Đáp án:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật

2. Chủ đề: lối sống có trách nhiệm, ước mơ, có ý nghĩa.

3. Điệp ngữ :

Hãy sống như..

Và sao không là...

Sao không là...

->> Phép điệp tạo âm hưởng du dương, nhẹ nhàng, bay bổng cho bài hát, nhấn mạnh về ý, biểu đạt cảm xúc

4. Học sinh có thể nêu cảm nhận cá nhân về bài hát, tuy nhiên cảm xúc phải chân thành, không khuôn sáo, gượng ép. Sau đây là một số gợi ý về bức thông điệp của bài hát:

Hãy sống thật với lòng mình! Hãy sống bằng tất cả tấm chân tình để yêu hơn cuộc sống này. Hãy hóa thân vào những gì đẹp đẽ nhất của thế gian: Là gió, là mây, là phù sa, là bài ca, là mặt trời... Hãy biết ước vọng và sống sao cho mạnh mẽ: hãy là bão, là giông, là ánh lửa đêm đông... Chúng ta hãy sống trong cuộc đời này với tất tình yêu và khát khao hòa nhập.

Đất mẹ và lòng mẹ luôn bao dung cho những đứa con kẻ cả những đứa con bị lầm lỡ. “Và sao không là hạt giống xanh đất mẹ bao dung” Khát vọng trở thành” đàn chim gọi bình minh thức giấc”, những hình tượng tuyệt đẹp để hướng về tương lai “Sao không là đàn chim gọi bình minh thức giấc “Khát vọng trở thành “mặt trời” là nơi đem lại ánh sáng, sự sống và niềm tin cho con người, niềm tin chân chính và vô tư, không chút vị kỷ.

5. Viết bài văn

Yêu cầu chung:

Mở bài: Nêu vấn đề nghị luận : Lối sống của tuổi trẻ học đường ngày nay

Trích dẫn lời bài hát

Thân bài:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Phân tích bức thông điệp từ bài hát: lời nhắn nhủ mọi người phải sống có ý nghĩa, có ích, sống có ước mơ, hoài bão, phải cống hiến cho đời, giúp ích cho người khác...

2. Bàn bạc về lối sống của tuổi trẻ hiện nay : Tuổi trẻ ngày nay sống như thế nào?

+ Biểu hiện tích cực :

+ Phê phán biểu hiện tiêu cực:

(Bàn về nguyên nhân, mặt tốt, mặt xấu...)

Kết bài : mở rộng vấn đề, bài học về nhận thức và hành động

Đề 7b : Cũng đoạn trích trên, các em trả lời những câu hỏi sau : •

5/ Phương thức biểu đạt của bài hát trên?

6/ Chỉ ra và phân tích hiệu quả của những biện pháp tu từ được sử dụng trong lời bài hát trên

7/ Những câu nào trong lời bài hát để lại cho anh (chị) ấn tượng sâu sắc nhất?

8/ Lời bài hát đem đến cho mọi người cảm xúc gì?

Gợi ý trả lời :

5/ Phương thức biểu đạt: Biểu cảm, miêu tả.

6/ Các biện pháp tu từ được sử dụng trong lời bài hát và tác dụng:

– Các biện pháp tu từ:

+ Điệp ngữ: Hãy sống như, và sao không là...

+ Câu hỏi tu từ

+ Liệt kê...

– Tác dụng: Các biện pháp tu từ trên nhấn mạnh vào khát vọng cao đẹp của nhạc sĩ, đặc biệt còn khiến lời ca như giục giã nhắc nhở con người về lẽ sống tốt đẹp...

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

7/ Những câu trong lời bài hát để lại ấn tượng sâu sắc nhất: (HS có thể nêu một trong những câu sau, vấn đề là phải tỏ ra hiểu câu văn đó)

- Hãy sống như đời sống để biết yêu nguồn cội
- Sao không là đàn chim gọi bình minh thức giấc
- Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư.

Lời bài hát đều rất xúc động bởi ý nghĩa sâu xa. Ba câu thơ trên cho ta bài học về đạo lí sống tốt đẹp uống nước nhớ nguồn. Hơn thế, còn định hướng cho ta sống có ích như mặt trời đối với vạn vật trên trái đất.

8/ HS có thể trả lời theo định hướng : Lời bài hát đem đến cho mọi người cảm xúc phong phú, cảm phục, tự hào về tình yêu cuộc đời tha thiết mà tác giả gửi gắm. Đó là khát vọng hóa thân để cống hiến và dựng xây cuộc đời.

Đề 8: Đọc văn bản “Chí Phèo” – Nam Cao và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới

Hắn vừa đi vừa chửi. Bao giờ cũng thế, cứ rượu xong là hắn chửi. Có hề gì? Trời có của riêng nhà nào? Rồi hắn chửi đời. Thế cũng chẳng sao: đời là tất cả nhưng chẳng là ai. Tức mình, hắn chửi ngay tất cả làng Vũ Đại. Nhưng cả làng Vũ Đại ai cũng nhủ: “chắc nó trừ mình ra!”. Không ai lên tiếng cả. Tức thật! Ồ! Thế này thì tức thật! Tức chết đi được mất! Đã thế, hắn phải chửi cha đứa nào không chửi nhau với hắn. Nhưng cũng không ai ra điều. Mẹ kiếp! Thế có phí rượu không? Thế thì có khổ hắn không? Không biết đứa chết mẹ nào lại đẻ ra thân hắn cho hắn khổ đến nông nổi này? A ha! Phải đấy, hắn cứ thế mà chửi, hắn cứ chửi đứa chết mẹ nào đẻ ra thân hắn, đẻ ra cái thằng Chí Phèo. Nhưng mà biết đứa chết mẹ nào đã đẻ ra Chí Phèo? Có trời mà biết! Hắn không biết, cả làng Vũ Đại cũng không ai biết...

(Trích “Chí Phèo” – Nam Cao).

1. Đoạn văn trên sử dụng phương thức biểu đạt nào là chính?
2. Văn bản trên nói về điều gì?
3. Tác giả đã sử dụng những kiểu câu nào?

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

4. Trong văn bản trên, Chí Phèo đã chửi những ai? Tiếng chửi của Chí có ý nghĩa gì?

5. Nêu 2 thành phần nghĩa trong câu sau: ...hắn cứ thế mà chửi, hắn cứ chửi đứa chết mẹ nào đẻ ra thân hắn, đẻ ra cái thằng Chí Phèo

6. Từ văn bản trên, em hãy chứng minh từ tiếng việt không biến đổi hình thái

7. Đặt tiêu đề cho văn bản

Gợi ý:

1. Phương thức tự sự

2. Văn bản trên nói về tiếng chửi của Chí Phèo, một thằng say rượu

3. Tác giả đã sử dụng rất nhiều kiểu câu khác nhau: Câu trần thuật (câu kể, câu miêu tả), câu hỏi (câu nghi vấn), câu cảm thán.

4. Chí Phèo chửi trời, chửi đời, chửi cả làng Vũ Đại, chửi cha đứa nào không chửi nhau với hắn, chửi đứa chết mẹ nào đã đẻ ra thân hắn. Tiếng chửi của Chí Phèo đã tạo ra một màn ra mắt độc đáo cho nhân vật, gợi sự chú ý đặc biệt của người đọc về nhân vật. Tiếng chửi ấy vừa gợi ra một con người tha hóa đến độ lại vừa hé lộ bi kịch lớn nhất trong cuộc đời nhân vật này. Chí dường như đã bị đẩy ra khỏi xã hội loài người. Không ai thèm quan tâm, không ai thèm ra điều. Chí khao khát được giao hòa với đồng loại, dù là bằng cách tồi tệ nhất là mong được ai đó chửi vào mặt mình, nhưng cũng không được.

5. Nghĩa sự việc: nói về hành động của Chí :hắn cứ thế mà chửi, hắn cứ chửi đứa chết mẹ nào đẻ ra thân hắn, đẻ ra cái thằng Chí Phèo

Nghĩa tình thái: thể hiện thái độ của Nam Cao khi miêu tả nhân vật: bề ngoài thì dừng dưng lạnh lùng nhưng trong sâu thẳm là sự cảm thông thương xót

6. Từ hắn được lặp lại nhiều lần, giữ nhiều chức vụ khác nhau nhưng không thay đổi về âm đọc và chữ viết

7. Học sinh đặt tiêu đề ngắn gọn, khái quát nội dung và chủ đề đoạn trích

Đề 9 : Đề bài : đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi ở dưới

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
... Bầm ơi có rét không bầm,

Heo heo gió núi, lâm thâm mưa phùn.

Bầm ra ruộng cấy bầm run,

Chân lội dưới bùn, tay cấy mạ non.

Mạ non bầm cấy mấy đon,

Ruột gan bầm lại thương con mấy lần.

Mưa phùn ướt áo tứ thân,

Mưa bao nhiêu hạt, thương bầm bấy nhiêu...

(Trích Bầm ơi – Tố Hữu, tập thơ Việt Bắc, Nxb. Văn học, Hà Nội, 2005)

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản ? (0,25 điểm)

Câu 2: Nội dung của văn bản ? (0,25 điểm)

Câu 3: Tìm và phân tích hiệu quả của những từ ngữ thể hiện nỗi vất vả của người mẹ trong đoạn thơ? (0,5 điểm)

Câu 4: Anh/chị hãy viết một đoạn văn ngắn từ 5 -7 dòng thể hiện tình cảm của mình đối với mẹ? (0,5 điểm)

Đáp án :

Phong cách ngôn ngữ của đoạn thơ: Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật/ Nghệ thuật

.

1. Nội dung của đoạn thơ: Khắc họa hình ảnh người mẹ vất vả và tình cảm của người con đối với mẹ.

2. Các từ ngữ thể hiện nỗi vất vả của người mẹ: Bầm run, chân lội dưới bùn, ướt áo tứ thân.

3. Hiệu quả: Diễn tả chân thật, sinh động về hình ảnh người mẹ lam lũ, vất vả.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

4. Học sinh viết đoạn văn thể hiện được tình cảm và thái độ đối với mẹ.

Các em có thể tham khảo đoạn văn sau:

“Lên non mới biết non cao, Có con mới biết công lao mẹ già!“. Trong mỗi nhịp đập của trái tim mình, ta luôn thấy hình bóng của mẹ yêu. Tình yêu của người mẹ hiến dành cho mỗi chúng ta không thể nói hết bằng lời. Và cho dù có đi đâu về đâu, dù thành công hay thất bại thì mẹ vẫn luôn bên ta, che chở, bảo vệ, động viên ta vững bước trên đường đời. Từ tận đáy lòng tôi luôn mong ước được nằm trong vòng tay âu yếm, trù mến của mẹ, của gia đình! Thương mẹ, con nguyện sẽ gắng học thật tốt để rèn luyện bản thân, góp một phần nhỏ bé cho xã hội, đem lại nguồn vui, niềm hy vọng cho mẹ, cho gia đình thương yêu của mình.

Đề 10 : Đọc hiểu về bài thơ Trong lời mẹ hát – Trương Nam Hương

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi

Thời gian chạy qua tóc mẹ

Một màu trắng đến nôn nao

Lưng mẹ cứ còng dần xuống

Cho con ngày một thêm cao.

(Trích Trong lời mẹ hát – Trương Nam Hương)

Câu 1 : Đoạn thơ được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

Câu 2. Đoạn thơ trên được viết theo thể thơ nào? (0.25 điểm)

Câu 3. Nêu nội dung chính của đoạn thơ trên. (0.25 điểm)

Câu 4. Xác định và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ “Thời gian chạy qua tóc mẹ”. (0.5 điểm)

Câu 5. Từ đoạn thơ trên, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 5 đến 7 dòng) nêu cảm nhận về sự hi sinh thầm lặng của người mẹ trong cuộc sống ngày nay. (0.5 điểm)

Đáp án :

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

1. Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật
2. Thơ tự do
3. nội dung chính của đoạn thơ trên: Bộc lộ niềm xót xa và lòng biết ơn của người con trước những hi sinh thầm lặng của người mẹ
4. Biện pháp nhân hoá : Thời gian- chạy. Tác dụng : Thể hiện ý nghĩa thời gian trôi nhanh làm cho mẹ già nua và bộc lộ niềm xót xa của người con đối với mẹ
5. Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách, bộc lộ sự cảm nhận của cá nhân nhưng phải hợp lí và có sức thuyết phục. Bộc lộ tình cảm chân thành, không khuôn sáo.

Đề 11 : Đề đọc hiểu về bài thơ Viết bên mộ liệt sĩ vô danh

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi

Nắm mồ xanh

như một giọt lệ ngưng

trên hình hài Tổ quốc

chúng tôi đến bên anh như lá xanh non cúi nhìn cội rễ

một màu thạch thảo thanh tao.

Từ nơi nào mẹ đã tiễn anh đi?

mái rạ, bờ đê hàng cây, góc phố...

đê vẫn xanh và bờ cây còn gió...

(- Tuyết Nga)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ ? (0,25 điểm)

Câu 2. Xác định biện pháp tu từ có trong đoạn thơ trên? Tác dụng? (0,5 điểm)

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 3. Từ đoạn thơ, nghĩ gì khi thấy có những người làm giả hồ sơ thương binh, bệnh binh? (0.25 điểm)

Câu 4. Viết đoạn văn ngắn (6-8 dòng) trình bày cảm xúc của anh (chị) khi đọc đoạn thơ trên (0.5 điểm)

Đáp án

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ: phương thức biểu cảm/biểu cảm.

Câu 2.

– Xác định biện pháp tu từ có trong đoạn thơ trên và nêu tác dụng

+ Biện pháp so sánh, ẩn dụ: Nắm mồ xanh như một giọt lệ ngưng trên hình hài Tổ quốc.; chúng tôi đến bên anh như lá xanh non cúi nhìn cội rễ

+ Tác dụng: Khẳng định nỗi xúc động của tác giả khi nghĩ về mất mát đau thương, sự cống hiến, sự hi sinh của các anh- những liệt sĩ sĩ vô danh. Xương máu các anh đã vẽ nên hình hài đất nước. Đồng thời thể hiện tấm lòng biết ơn của thế hệ hôm nay với các liệt sĩ đã ngã xuống vì sự bình yên của Tổ quốc.

– Điểm 0,25: Trả lời đúng vấn đề biện pháp tu từ mà chưa xác định được ý nghĩa hoặc mới chỉ xác định và nêu tác dụng được một biện pháp.

Câu 3. Từ đoạn thơ, nghĩ gì khi thấy có những người làm giả hồ sơ thương binh, bệnh binh. Suy nghĩ: sự phẫn nộ, day dứt, xót xa... vì đó là hành động vô đạo đức, vi phạm pháp luật.

Câu 4. Viết đoạn văn ngắn (6-8 dòng) trình bày cảm xúc của anh (chị) khi đọc đoạn thơ trên.

– Về hình thức: đúng yêu cầu một đoạn văn, đúng dung lượng

– Nội dung: trình bày được cảm xúc: sự xúc động, tự hào, biết ơn..

– Điểm 0,25: Thực hiện đúng yêu cầu về hình thức nhưng chưa trình bày rõ cảm xúc của bản thân hoặc thực hiện chưa chuẩn các yêu cầu về hình thức.

–

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 12 : Đọc đoạn trích trong “Một thời đại trong thi ca” và trả lời các câu hỏi

“Bi kịch ấy họ gửi cả vào tiếng Việt. Họ yêu vô cùng thứ tiếng trong mấy mươi thế kỉ đã chia sẻ vui buồn với cha ông. Họ dồn tình yêu quê hương trong tình yêu tiếng Việt. Tiếng Việt, họ nghĩ, là tấm lụa đã hứng vong hồn những thế hệ qua. Đến lượt họ, họ cũng mượn tấm hồn bạch chung để gửi nỗi băn khoăn riêng.” (trích Một thời đại trong thi ca– Hoài Thanh)

1. Đoạn trích được viết theo phong cách ngôn ngữ nào ? Xác định các phương thức biểu đạt

được sử dụng (0.5 điểm)

2. Khi nói đến tình yêu tiếng Việt của các nhà thơ mới, tác giả đã dùng những từ, những hình ảnh thẩm đượm tình cảm nào ? (0.25 điểm)

3. Cách diễn đạt “là tấm lụa đã hứng vong hồn những thế hệ qua” có nghĩa là gì ? (0.5 điểm)

4. Viết lại một câu thơ ở một trong các bài thơ “Vội vàng” (Xuân Diệu), “Tràng giang” (Huy Cận), “Đây thôn Vĩ Dạ” (Hàn Mặc Tử), “Tương tư” (Nguyễn Bính)... đã học để minh chứng cho tình yêu nước qua tình yêu tiếng Việt của các nhà thơ mới(0.25 điểm)

1.

– Đoạn văn thuộc phong cách ngôn ngữ khoa học

– Các phương thức biểu đạt được sử dụng: nghị luận, biểu cảm.

2.

– Những từ ngữ, hình ảnh thẩm đượm tình cảm: gửi cả, yêu vô cùng, chia sẻ vui buồn, dồn tình yêu, tấm lụa đã hứng vong hồn, gửi nỗi băn khoăn riêng

3. – Cách diễn đạt hình ảnh “là tấm lụa đã hứng vong hồn những thế hệ qua” biểu đạt ý nghĩa: tiếng Việt rất trong sáng, giàu đẹp, phong phú, là giá trị tinh thần cao quý của dân tộc; tiếng Việt chất chứa vẻ đẹp tâm hồn của con người Việt Nam qua bao thế hệ vì tiếng Việt đã được sáng tạo, giữ gìn, trau chuốt bởi con người Việt Nam qua bao thế kỉ.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

4.- Thí sinh viết lại một câu thơ ở một trong các tác phẩm của các nhà thơ: Xuân Diệu với “Vội vàng”..., Huy Cận với “Tràng giang”, Hàn Mặc Tử với “Đây thôn Vĩ Dạ” để chứng minh cho tình yêu tiếng Việt của tác giả đó

Lưu ý : đó phải là câu thơ đặc sắc, thể hiện sự sáng tạo của các nhà thơ khi sử dụng tiếng Việt

Đề 13 : Đọc đoạn thơ sau đây và trả lời các câu hỏi từ Câu 1 đến Câu 4:

(1) Đất nước đẹp vô cùng.

Nhưng Bác phải ra đi

Cho tôi làm sóng dưới con tàu đưa tiễn Bác!

Khi bờ bãi dần lui, làng xóm khuất,

Bốn phía nhìn không một bóng hàng tre.

(2) Đêm xa nước đầu tiên, ai ngủ?

Sóng vỗ dưới thân tàu đâu phải sóng quê hương!

Trời từ đây chẳng xanh màu xứ sở,

Xa nước rồi, càng hiểu nước đau thương!

...(3) Có nhớ chăng, hồi gió rét thành Ba Lê?

Một viên gạch hồng, Bác chống lại cả một mùa băng giá

Và sương mù thành Luân Đôn, người có nhớ

Giọt mồ hôi Người nhỏ giữa đêm khuya? ...

(4) Đêm mơ nước, ngày thấy hình của nước

Cây cỏ trong chiêm bao xanh sắc biếc quê nhà

Ăn một miếng ngon cũng đắng lòng vì Tổ quốc

Chẳng yên lòng khi ngắm một nhành hoa....

(Trích Người đi tìm hình của nước – Chế Lan Viên)

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 1. Đoạn thơ gắn với sự kiện lịch sử nào? (0,25 điểm)

Câu 2. Tìm 01 bài thơ khác có cùng đề tài với đoạn thơ trên (Nêu rõ tên tác giả, tác phẩm – 0,25 điểm)

Câu 3. Đoạn thơ sử dụng những phương thức biểu đạt nào? (0,5 điểm)

Câu 4. Anh/chị hãy chỉ ra những tình cảm nhà thơ thể hiện trong khổ thơ thứ 3 (0,5 điểm)

Đáp án

Câu 1. Đoạn thơ gắn với sự kiện Bác lên đường cứu nước (1911).

Câu 2. Bài thơ cùng đề tài viết về Bác, ví dụ: Bác ơi (Tố Hữu) •

Câu 3. Những phương thức biểu đạt được sử dụng trong đoạn thơ: tự sự, miêu tả, biểu cảm –

Câu 4. Những tình cảm nhà thơ thể hiện trong khổ thơ thứ 3 là sự xót xa, niềm ngưỡng mộ khi nhắc tới những khó khăn, gian khổ và nghị lực phi thường của Bác trên đường cứu nước

Đề 14 : Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi:

Con ong làm mật, yêu hoa

Con cá bơi, yêu nước; con chim ca, yêu trời

Con người muốn sống, con ơi

Phải yêu đồng chí, yêu người anh em.

Một ngôi sao chẳng sáng đêm

Một thân lúa chín, chẳng nên mùa vàng

Một người – đâu phải nhân gian

Sống chẳng, một đốm lửa tàn mà thôi!

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
(Trích Tiếng ru – Tố Hữu)

1. Xác định thể thơ của đoạn thơ trên. Lí giải vì sao xác định như vậy? (1đ)
2. Trong 4 dòng thơ đầu, biện pháp tu từ chủ yếu nào được sử dụng? Tác dụng của biện pháp ấy? (1đ)
3. Tác giả đặt tên bài thơ là Tiếng ru. Hãy viết 5-7 dòng để nêu cảm nhận về tiếng ru trong đoạn thơ này. (1đ)

Đáp án

1. Thể thơ: lục bát.

Lí giải: số tiếng: 6-8, hài thanh, hiệp vần, ngắt nhịp theo luật thơ lục bát. Trong đoạn thơ: dòng thứ 2 là thơ lục bát biến thể.

Cho 1 điểm: Trả lời đúng như trên.

Cho 0.5 điểm: trả lời đúng tên thể thơ, lí giải thiếu ý.

Cho 00 điểm: Trả lời sai thể thơ hoặc không trả lời.

2. Trong 4 dòng thơ đầu, biện pháp tu từ chủ yếu được sử dụng là phép điệp/ điệp cấu trúc/ lặp cú pháp/ điệp từ. Tác dụng: Nhịp thơ thiết tha, nhấn mạnh ý thơ cần nhấn nhủ.

Cho 1 điểm: Trả lời đúng theo một trong các cách trên. Nêu tác dụng đúng ý trên.

Cho 0.5 điểm: Chỉ nêu được biện pháp tu từ, nêu tác dụng chưa chính xác hoặc không nêu.

Cho 00 điểm: Trả lời sai tên biện pháp tu từ hoặc không trả lời.

3. Viết 5 – 7 dòng nêu cảm nhận về tiếng ru cũng là lời nhắn nhủ: cần phải sống giàu yêu thương, gắn bó với đồng chí, đồng bào, anh em... để cùng nhau xây đắp cuộc sống tươi đẹp.

Đề 15 : Đọc câu chuyện ” Quà tặng cuộc sống ” và trả lời các câu hỏi

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

“Anh dừng lại mua hoa để gửi hoa tặng mẹ qua đường bưu điện nhân ngày 8/3. Mẹ anh sống cách chỗ anh ở khoảng 300km. Khi bước ra khỏi xe, anh thấy một bé gái đang đứng khóc bên vỉa hè. Anh đến và hỏi nó sao lại khóc.

– Cháu muốn mua một bông hoa hồng để tặng mẹ cháu – nó nức nở – nhưng cháu chỉ có 75 xu trong khi giá bán hoa hồng đến 20 dola.

Anh mỉm cười và nói với nó:

– Đến đây chú sẽ mua cho cháu.

Anh liền mua cho cô bé và đặt một bó hồng gửi cho mẹ anh. Xong xuôi, anh hỏi cô bé có cần đi nhờ xe về nhà không. Nó vui mừng nhìn anh trả lời:

– Dạ, chú cho cháu đi nhờ đến nhà mẹ cháu.

Nó chỉ đường cho anh lái xe đến một nghĩa trang, nơi có phần mộ vừa mới đắp. Nó chỉ vào ngôi mộ và nói:

– Đây là nhà của mẹ cháu.

Nói xong, nó ân cần đặt bông hoa hồng lên mộ. Tức thì anh quay lại tiệm bán hoa hủy bỏ dịch vụ gửi hoa và mua một bó hoa hồng thật đẹp. Suốt đêm đó anh đã lái xe một mạch 300km về nhà để trao tận tay mẹ bó hoa.”

(Quà tặng cuộc sống)

1.Nội dung câu chuyện trên là gì?(0,5 điểm)

2.Theo anh/chị hai nhân vật: em bé và anh thanh niên, ai là người con hiếu thảo? Vì sao?.(0,5 điểm)

3.Tại sao người thanh niên lại hủy điện hoa để cả đêm lái xe về trao tận tay mẹ bó hoa?(0,5 điểm)

4.Thông điệp mà văn bản muốn gửi lại cho chúng ta là gì? (0,5 điểm)

5.Đọc xong văn bản trên, anh/chị nghĩ đến câu tục ngữ hay ca dao nào? Hãy ghi lại câu tục ngữ hay ca dao đó. (1,0 điểm)

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đáp án

1. Nội dung câu chuyện: ngợi ca lòng hiếu thảo của cô bé mồ côi và bài học về cách ứng xử với các đấng sinh thành trong cuộc sống.

2. Trong câu chuyện trên, cả cô bé và anh thanh niên đều là những người con hiếu thảo. Vì cả hai người đều nhớ đến mẹ, đều biết cách thể hiện lòng cảm ơn đến mẹ. Tuy nhiên hành động cảm ơn của hai người lại bộc lộ theo hai cách khác nhau. Mẹ cô bé đã mất, cô vẫn muốn tự tay đặt bó hoa hồng lên mộ mẹ. Anh thanh niên cũng muốn tặng mẹ hoa nhưng vì xa xôi nên muốn dùng dịch vụ gửi quà. Nhưng sau khi chứng kiến tình cảm của cô bé dành cho mẹ anh đã nhận ra được ý nghĩa thực sự của món quà.

3. Người thanh niên hủy điện hoa vì anh được đánh thức bởi hành động cảm động của cô bé. Vì anh hiểu ra rằng, bó hoa kia không mang lại hạnh phúc và niềm vui bằng việc anh xuất hiện cùng với tình cảm chân thành của mình dành cho mẹ. Và điều mẹ cần ở anh là thấy anh mạnh khỏe, an toàn. Đó là món quà ý nghĩa nhất với mẹ.

4. Thông điệp mà văn bản muốn gửi lại cho chúng ta là: cần yêu thương trân trọng đấng sinh thành, nhất là người mẹ đã chịu nhiều vất vả, hi sinh. Trao và tặng là cần thiết nhưng trao và tặng như thế nào mới là ý nghĩa là điều mà không phải ai cũng làm được

5. Thí sinh có thể dẫn ra một trong những câu ca dao, tục ngữ sau: (1,0 điểm)

Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra

Một lòng thờ mẹ, kính cha

Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con

Chiều chiều ngó ngược, ngó xuôi

Ngó không thấy mẹ, bùi ngùi nhớ thương.

Mẹ già đầu bạc như tơ

Lưng đau con đỡ, mắt mờ con nuôi.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Đề 16 : Đọc ngữ liệu sau và trả lời câu hỏi

Nhớ đêm ra đi, đất trời bốc lửa

Cả kinh thành nghi ngút cháy sau lưng

Những chàng trai chưa trắng nợ anh hùng

Hồn mười phương phát phơ cờ đỏ thắm

Rách tả tơi rồi đôi giày vạn dặm

Bụi trường chinh phai bạc áo hào hoa

Mái đầu xanh thề mãi đến khi già

Phơi nắng gió. Và hoa ngàn cỏ dại

Nghe tiếng gọi của những người Hà Nội

Trở về, trở về, chiếm lại quê hương

1. Đoạn thơ gợi cho anh/ chị liên tưởng tới tác phẩm nào trong chương trình ngữ văn 12 học kì 1? vì sao?

2. Bằng kiến thức lịch sử anh/ chị hãy giới thiệu một cách ngắn gọn bối cảnh Hà Nội những năm 1946- 1947 để góp phần cắt nghĩa cho lời thơ trên

3. Mái đầu xanh thề mãi đến khi già

Phơi nắng gió. Và hoa ngàn cỏ dại

Nghe tiếng gọi của những người Hà Nội

Trở về, trở về, chiếm lại quê hương

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Từ lời thề của chiến sĩ hà thành, anh/ chị có suy nghĩ gì về ý thức sống của bản thân?

Đáp án:

1. Đoạn thơ gợi liên tưởng đến tác phẩm “Tây Tiến” của Quang Dũng
(Nếu HS trả lời : “Đất nước ” Nguyễn Đình Thi vẫn cho điểm)

Lí do:

+Dựa vào thời gian sáng tác : cả 2 đều dựng lại không khí chung của một thời kì lịch sử

+Dựa vào hình tượng nhân vật trữ tình :Hình ảnh những người lính trẻ mảnh đất hà thành nghe theo tiếng gọi thiêng liêng của tổ quốc sẵn sàng lên đường đi cứu nước với tâm hồn lãng mạn hào hoa, ý chí quyết tâm sắt đá, lí tưởng sống cao đẹp; sống gắn liền với cống hiến.

2. Bối cảnh Hà Nội:

+Năm 1946 thực dân Pháp dự kiến đánh úp cơ quan kháng chiến của ta tại Hà nội, chiếm thủ đô

+Lớp lớp thanh niên Hà thành nghe theo tiếng gọi của tổ quốc tham gia tòng quân kháng chiến với tinh thần Quyết tử cho tổ quốc quyết sinh

+Cách mạng Việt Nam thực hiện chiến lược vườn không nhà trống, tản cư vì kháng chiến...Chính điều này làm nên khát vọng trở về trở về chiếm lại quê hương

- 3.Bài viết cần có các ý cơ bản sau:

+Luận về ý thức sống cao đẹp

-Sẵn sàng hi sinh vì lí tưởng và sự nghiệp giải phóng dân tộc

-Dám đương đầu với khó khăn thử thách

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

+Đặt yêu cầu về ý thức sống trong mối tương quan giữa xưa và nay, giữa thời chiến và thời bình để nhấn mạnh trách nhiệm và ý thức của thanh niên thế hệ trẻ ngày nay

-Các chiến sĩ xưa dũng cảm xả thân mình

-Thời đại ngày nay, xã hội thái bình: cần học tập rèn luyện ,phấn đấu xây dựng đất nước

-Sống bản lĩnh, kiên quyết đấu tranh loại trừ những biểu hiện tiêu cực, cảnh giác trước những âm mưu của kẻ thù

+Bài học thiết thực và chân thành của người viết.

Đề 17 : Đọc bài thơ:”Hoan hô chiến sĩ Điện Biên”-Tố Hữu và trả lời các câu hỏi phía dưới

“Hoan hô chiến sĩ Điện Biên

Chiến sĩ anh hùng

Đầu nung lửa sắt

Năm mươi sáu ngày đêm khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt

Máu trộn bùn non

Gan không núng

Chí không mòn!

Những đồng chí thân chôn làm giá súng

Đầu bịt lỗ châu mai

Băng mình qua núi thép gai

Ào ào vũ bão,

Những đồng chí chèn lưng cứu pháo

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Nát thân, nhắm mắt, còn ôm...

Những bàn tay xẻ núi lặn bom

Nhất định mở đường cho xe ta lên chiến trường tiếp viện”

Câu 1: Xác định nội dung chính của đoạn thơ

Câu 2: Chỉ ra và nêu tác dụng của thể thơ được sử dụng trong đoạn thơ trên

Câu 3: Đoạn thơ đề cập đến cuộc kháng chiến vĩ đại nào của dân tộc? Đọc đoạn thơ, anh/chị liên tưởng đến những người anh hùng nào trong lịch sử dân tộc?

Câu 4: ”Năm mươi sáu ngày đêm khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt, Máu trộn bùn non,” nói lên điều gì về trận đánh lịch sử ấy?

Câu 5: Cảm xúc của anh/ chị sau khi đọc đoạn thơ trên?

Đáp án:

Câu 1 .Nội dung của đoạn thơ: ca ngợi tinh thần chiến đấu anh dũng, bất khuất, quật cường vì độc lập tự do của đất nước của những chiến sĩ Điện Biên

Câu 2: thể thơ tự do

Tác dụng:

+Cảm xúc được bộc lộ một cách tự nhiên ,thoải mái, chân thành

+Nhịp thơ nhanh, mạnh mẽ , dứt khoát, câu văn dài ngắn đan xen phù hợp với biểu đạt cảm xúc và tái hiện khí thế sôi nổi của trận chiến.

+Âm hưởng ngợi ca hào hùng

Câu 3: đoạn thơ đề cập đến cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Gợi liên tưởng đến tên những người anh hùng :Bé Văn Đàn, Tô Vĩnh Diện, Phan Đình Giót

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 4: "Năm mươi sáu ngày đêm khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt, máu trộn bùn non" có ý nghĩa: Cuộc kháng chiến trường kì, gian khổ và khốc liệt, nhiều đau thương mất mát

Câu 5 : HS có thể trình bày cảm xúc cá nhân, cảm xúc phải chân thành, không khuôn sáo, phải có sự lí giải dựa trên việc phân tích đoạn thơ

Đề 18 : Đọc đoạn trích sau đây và trả lời các câu hỏi từ Câu 5 đến Câu 8:

"Tủ rượu" của người Việt và "tủ sách" của người Do Thái

" (1)Hôm rồi tôi có dịp ghé nhà một ông tá hải quân cùng quê chơi. Ông hiện phụ trách quân lực của cả một vùng. Ông vừa cất xong ngôi nhà (biệt thự thì đúng hơn) và sắm xe hơi mới. Bước vào phòng khách ngôi nhà, đập vào mắt tôi chính là chiếc tủ rượu hoành tráng được gắn sát chiếm diện tích gần nửa bức tường chính diện. Thôi thì đủ thương hiệu rượu danh tiếng: từ Chivas, Hennessy, Napoleon, Johnnie Walker cho tới Vodka xịn tận bên Nga... được gia chủ bày khá ngay ngắn trên kệ. Ông đi giới thiệu cho chúng tôi xuất xứ từng chai rượu: chai này thẳng bạn đi nước ngoài về tặng, chai kia đồng nghiệp cho, chai nọ do cấp dưới biếu với giọng khá hào hứng cũng như thể hiện sự am hiểu về rượu ngoại....

...(2)Câu chuyện thứ hai tôi muốn đề cập với các bạn thói quen đọc sách của người Do Thái. "Trong mỗi gia đình Do Thái luôn luôn có 1 tủ sách được truyền từ đời này sang đời khác. Tủ sách phải được đặt ở vị trí đầu giường để trẻ nhỏ dễ nhìn, dễ thấy từ khi còn nằm nôi. Để sách hấp dẫn trẻ, phụ huynh Do Thái thường nhỏ nước hoa lên sách để tạo mùi hương cho các em chú ý." Tác giả Nguyễn Hương trong bài "Người Việt ít đọc sách: Cần những chính sách để thay đổi toàn diện" (đăng trên trang tin điện tử Cinet.com của Bộ VH-TT-DL) kể với chúng ta như vậy.

...(3)Câu chuyện về cái "tủ rượu" của ông tá hải quân trong câu chuyện đầu bài và cái "tủ sách" của người Do Thái, hay câu chuyện "văn hóa đọc" của người Việt Nam có mối liên hệ chặt chẽ với khoảng cách phát triển hiện tại giữa chúng ta với thế giới. Để đất nước và con người Việt Nam phát triển về mọi mặt, bền vững, việc

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
đầu tiên là phải làm sao để “văn hóa đọc” của người Việt lan tỏa và thăng hoa, tạo thói quen đọc sách và yêu sách. Muốn phát triển như Âu-Mỹ, Nhật hay người Do Thái, trước hết phải học hỏi văn hóa đọc từ họ. Phải làm sao nhà nhà đều có “tủ sách” để tự hào và gieo hạt, chứ không phải là “tủ rượu” để khoe mẽ vật chất và phô trương cái tư duy trọc phú. Mọi thay đổi phải bắt đầu từ thế hệ trẻ.”

(Dẫn theo <http://vanhoagiaoduc.vn/tu-ruou-cua-nguoi-viet-va-tu-sach-cua-nguoi-do-thai-19029.html>)

Câu 1. Đoạn trích trên thuộc phong cách ngôn ngữ nào? (0,25 điểm)

Câu 2. Các ý trong đoạn trích trên được trình bày theo kiểu nào? (0,25 điểm)

Câu 3. Hãy ghi lại câu văn nêu khái quát chủ đề của toàn bộ đoạn trích trên (0,5 điểm)

Câu 4. Anh/chị hãy nêu ít nhất 02 giải pháp để phát triển “văn hóa đọc” của người Việt. Trả lời trong khoảng 5-7 dòng. (0,5 điểm)

Đáp án

Câu 1. Đoạn trích trên thuộc phong cách ngôn ngữ báo chí

Câu 2. Các ý trong đoạn trích trên được trình bày theo kiểu quy nạp

Câu 3. Câu văn nêu khái quát chủ đề của văn bản: Phải làm sao nhà nhà đều có “tủ sách” để tự hào và gieo hạt, chứ không phải là “tủ rượu” để khoe mẽ vật chất và phô trương cái tư duy trọc phú.

Câu 4. Nêu ít nhất 02 giải pháp để phát triển “văn hóa đọc” của người Việt theo quan điểm riêng của bản thân, không nhắc lại quan điểm của tác giả trong đoạn trích đã cho. Câu trả lời phải chặt chẽ, có sức thuyết phục.

Đề 19 : Đọc ngữ liệu và trả lời câu hỏi:

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

(1) “Gần đây có nhiều khẩu hiệu, bích chương, bài báo ... kêu gọi phải “nói không với cái xấu”, như phải nói không với ma túy, xì ke, mại dâm, quan hệ tình dục sớm... Thế nhưng nói “không” không phải chuyện dễ, nhất là ở tuổi vị thành niên. Ở các nước, dạy trẻ cách nói không là một trong những kỹ năng sống quan trọng hàng đầu.

(2) Dạy trẻ nói “không” là một điều cần thiết! Nhưng vì sao khó nói “không”?

Thường là vì sợ mất bạn bè, sợ bạn bè coi khinh. Thực ra khi nói “không” thì trẻ đã chứng tỏ mình có nghị lực, có quan điểm riêng, có sức mạnh tinh thần cứng cỏi, đã trưởng thành và có ý thức trách nhiệm với bản thân. Có thể có người trong nhóm bạn chê cười nhưng đa số chắc chắn sẽ nể phục. Một người bạn tốt luôn tôn trọng quan điểm cá nhân của người khác chứ không ép uổng, bó buộc người khác phải giống mình. Một người ép ta làm điều gì ta không thích – nhất là điều này lại có hại – thì rõ ràng đó là người bạn không tốt. Mất càng hay chứ sao!”

(Trích: Thư gửi người bạn rộn. – Đỗ Hồng Ngọc –)

Câu 1: (0,5 điểm)

Dấu ... trong đoạn (1) tương đương với phép tu từ nào? Hiệu quả diễn đạt của nó trong đoạn trích?

Câu 2: (0,25 điểm) Đặt nhan đề cho đoạn trích?

Câu 3: (0,25 điểm) Theo Đỗ Hồng Ngọc, vì sao trẻ không nên “ngại” khi nói “không” với cái xấu?

Câu 4: (0,5 điểm) Theo em, làm thế nào để nói “không” với cái xấu?

ĐÁP ÁN:

Câu 1: Dấu (...) tương đương với phép tu từ liệt kê. Tác dụng: nhấn mạnh ý: còn nhiều hình thức kêu gọi và cũng còn rất nhiều cái xấu chưa được nêu ra.

Câu 2: Hs có thể đặt nhiều nhan đề khác nhau nhưng cần đảm bảo nêu được ngắn gọn ý chính: Nói không với cái xấu.

VD: Nói không không phải dễ.

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Hãy nói không với cái xấu.

Hãy dạy trẻ biết nói không. ...

Câu3: Trẻ em không nên ngại “nói không” với cái xấu vì “Thực ra khi nói “không” thì trẻ đã chứng tỏ mình có nghị lực, có quan điểm riêng, có sức mạnh tinh thần cứng cỏi, đã trưởng thành và có ý thức trách nhiệm với bản thân.”

Câu4: HS có thể đưa ra nhiều giải pháp từ kinh nghiệm bản thân nhưng cần đảm bảo:

_ Ít nhất nêu được từ hai giải pháp trở lên.

_ Các giải pháp phải xuất phát từ ý thức và hành động cụ thể như:

+ Có lập trường vững vàng, quan sát để nhận biết đúng – sai.

+ Hỏi ý kiến người lớn nếu thấy có vấn đề hoặc biểu hiện của cái xấu để có thể ứng phó hợp lý

+ Tích cực tham gia vào các hoạt động xã hội để nâng cao sự hiểu biết.

+ Rèn luyện thói quen giải trí lành mạnh

Đề 20 : Đề bài đọc hiểu về bài Truyền cổ nước mình, Lâm Thị Mỹ Dạ – SGK Tiếng Việt 4, tập một.

Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi từ câu 1 đến câu 4 :

Tôi yêu truyền cổ nước tôi

Vừa nhân hậu lại tuyệt vời sâu xa

Thương người rồi mới thương ta

Yêu nhau dù mấy cách xa cũng tìm

Ở hiền thì lại gặp hiền

Người ngay thì được phạt, tiên độ trì.

Mang theo truyền cổ tôi đi

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Nghe trong cuộc sống thầm thì tiếng xưa

Vàng cơn nắng, trắng cơn mưa

Con sông chảy có rặng dừa nghiêng soi.

Đời cha ông với đời tôi

Như con sông với chân trời đã xa

Chỉ còn chuyện cổ thiết tha

Cho tôi nhận mặt ông cha của mình

(Trích Truyện cổ nước mình, Lâm Thị Mỹ Dạ – SGK Tiếng Việt 4, tập 1)

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ trên là gì?

Câu 2 : Nêu nội dung chính của đoạn thơ?

Câu 3 : Hãy liệt kê ít nhất hai câu tục ngữ, ca dao được gợi ra trong đoạn thơ trên

Câu 4: Anh/ chị có đồng tình với quan niệm của tác giả trong hai câu thơ :Chỉ còn chuyện cổ thiết tha

Cho tôi nhận mặt ông cha của mình? Vì sao ?

Đáp án :”

Câu 1 :Phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ: biểu cảm

Câu 2 : Nội dung chính của đoạn thơ: Tình cảm yêu mến của tác giả đối với truyện cổ dân gian, cảm nhận thấm thía về bài học làm người ẩn chứa trong những truyện cổ dân gian mà cha ông ta đã đúc rút, răn dạy.

Câu 3 : Ví dụ “: ở hiền gặp lành, thương người như thể thương thân, Yêu nhau mấy núi cũng leo- mấy sông cũng lội mấy đèo cũng qua.

Câu 4 : có 2 cách trả lời, đồng tình hoặc không đồng tình. Lí giải :

TH 1. Truyện cổ dân gian chính là nhịp cầu nối liền bao thế hệ

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

TH2 : Vì truyện cổ dân gian kết tinh những vẻ đẹp tình cảm, tư tưởng của người xưa.

Không cho điểm những trường hợp chỉ chọn đáp án mà không lí giải hoặc lí giải chưa hợp lí

Đề 21 : Đề đọc hiểu về bài Cua càng thổi lửa của Nguyễn Ngọc Phú. Đề dành cho học sinh lớp 10

Đề bài :

Đọc và trả lời các câu hỏi sau:

Dã Tràng móm mém

(Rụng hai chiếc răng)

Khen xôi nấu dẻo

Có công Cua Càng.

(“ Cua Càng thổi lửa”- Nguyễn Ngọc Phú)

Câu 1. Văn bản trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

Câu 2 :Chỉ ra và phân tích biện pháp nghệ thuật đã được sử dụng trong khổ thơ

Câu 3. Câu thơ thứ hai trong khổ thơ trên là thành phần nào của câu? Tác dụng của thành phần câu này .

Câu 4 : Chỉ ra hiệu quả của việc sử dụng từ láy trong đoạn thơ trên.

Đáp án :

Câu 1 :Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật

Câu 2 : Biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong khổ thơ là nhân hóa .

– Con vật(Dã Tràng) được nhân hóa bằng những từ ngữ chỉ đặc tính rất ngộ nghĩnh. Dã Tràng đã rụng hai răng nên móm mém, ăn cỡ “ khen xôi nấu dẻo”.

Câu 3: – Câu thơ thứ hai trong khổ thơ là thành phần chú thích của câu

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
– Thành phần chủ thích này có tác dụng giải thích rõ đặc tính “móm mém” của Dã Tràng

Câu 4 : Từ láy : móm mém.

Tác dụng : Vừa miêu tả hành động , vừa khắc hoạ hình ảnh ngộ nghĩnh, đáng yêu của dã tràng

Đề 22 :Đọc bài thơ sau và trả lời câu hỏi

Đêm khuya văng vẳng trống canh dồn,

Trơ cái hồng nhan với nước non.

Chén rượu hương đưa say lại tỉnh,

Vầng trăng bóng xế khuyết chưa tròn.

Xiên ngang mặt đất, rêu từng đám,

Đâm toạc chân mây, đá mấy hòn.

Ngán nỗi xuân đi xuân lại lại.

Mảnh tình san sẻ tí con con!

(Tự tình II- Hồ Xuân Hương)

Câu 1: Em hiểu gì về nhan đề bài thơ?

Câu 2: Tác dụng của từ láy “văng vẳng” và từ “dồn” trong việc thể hiện tâm trạng nhà thơ?

Câu 3: Nghĩa của từ “trơ” trong câu thơ “Trơ cái hồng nhan với nước non” là gì?

Câu 4: Tác dụng của biện pháp đảo ngữ và các động từ được sử dụng trong hai câu

Xiên ngang, mặt đất rêu từng đám

Đâm toạc chân mây đá mấy hòn

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình

Câu 5: văn bản trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào ? sử dụng phương thức biểu đạt nào là chủ yếu?

Câu 6: Hãy liên kể tên một số tác phẩm khác cùng viết về thân phận người phụ nữ mà em đã học?

Đáp án :

Câu 1: Nhan đề bài thơ “Tự tình II”: tự bộc lộ tâm tình. Ở đây nhà thơ tự đối diện với chính mình để tự vấn, xót thương (0,5 điểm)

Câu 2: Gợi bước đi vội vã, dồn dập, gấp gáp của thời gian, gợi không gian quanh hiu, vắng lặng (0,5 điểm) và tâm trạng rối bời, lo âu, buồn bã, cô đơn của con người khi ý thức được sự trôi chảy của thời gian, của đời người (0,5 điểm).

Câu 3: Từ “trơ”:

- Nghĩa trong câu thơ: trơ trọi, cô đơn, có gì như vô duyên, vô phận, rất bề bồng và đáng thương (0,5 điểm) .

– Sự bẽn lén, thách thức, sự kiên cường, bản lĩnh của con người (0,5 điểm).

Câu 4: – Miêu tả hình ảnh thiên nhiên như muốn vùng lên, phá ngang, phản uất với đất trời (0,25 điểm)

– Đó là hình ảnh thiên nhiên qua cảm nhận của người mang sẵn niềm phản uất và sự bộc lộ cá tính, bản lĩnh không cam chịu như muốn thách thức số phận của Hồ Xuân Hương (0,25 điểm).

Câu 5: phong cách ngôn ngữ nghệ thuật 0,25đ/ phương thức biểu cảm 0,25đ

Câu 6: Một số tác phẩm viết về thân phận người phụ nữ: Bánh trôi nước (Hồ Xuân Hương), Chinh phụ ngâm khúc (Đặng Trần Côn), Cung oán ngâm khúc (Nguyễn Gia Thiều) (0,5 điểm)

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn

TÀI LIỆU GỬI TẶNG HỌC SINH

GV : Dương Thị Thu Trang, trường THPT Tạ Uyên, Yên Mô, Ninh Bình
Đây là những bài tập đọc hiểu & Nghị luận xã hội trên website
<http://thutrang.edu.vn/>

Các em theo dõi Page Tiếp sức mùa thi môn Ngữ Văn, sẽ có những đợt tặng quà tiếp theo. Chia sẻ bài viết và để lại địa chỉ Gmail để được nhận quà từ cô Thu Trang nhé.

CÒN NHIỀU ĐỀ ĐỌC HIỂU NỮA, CÁC EM THAM KHẢO Ở LINK NÀY NHÉ : <http://thutrang.edu.vn/tag/de-doc-hieu>

Người biên soạn : Thu Trang, Giáo viên trường Tạ Uyên , Yên Mô, Ninh Bình.

Chúc các em học tốt !

Website : <http://thutrang.edu.vn/>
Tiếp sức mùa thi môn Ngữ văn